

Bestuursrapportage 2-2018

waterschap
**Hollandse
Delta**

29 november 2018

VERANTWOORDING

WATERSCHAP

waterschap Hollandse Delta
Handelsweg 100
2988 DC Ridderkerk

Postbus 4103
2980 GC Ridderkerk
t 088 974 33 00
f 088 974 30 01
i www.wshd.nl

Inhoudsopgave:

1	Inleiding	4
1.1	Algemeen	4
1.2	Uitgangspunten en normen	4
1.3	Leeswijzer	4
2	Bestuurlijke samenvatting	6
2.1	Financiële ontwikkelingen	6
2.2	Mutaties investeringen	10
2.3	Begroting naar kostendragers	19
2.4	Relatie begroting en Burap 2	19
3	Programmaplan	20
3.1	Programma 1 – Waterkeringen	21
3.2	Programma 2 – Water	25
3.3	Programma 3 – Zuiveren	32
3.4	Programma 4 – Wegen	36
3.5	Programma 5 – Algemene beleidstaken	41
3.6	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	43
3.7	Ondersteuning en bedrijfsvoering	45
4	Paragrafen	48
4.1	Ontwikkelingen sinds de vorige rapportage	48
4.2	Incidentele baten en lasten	49
4.3	Reserves en voorzieningen	50
4.4	Waterschapsbelastingen	52
4.5	Weerstandsvermogen	54
4.6	Financiering	58
4.7	Verbonden partijen	60
4.8	Bedrijfsvoering	60
4.9	EMU-saldo	62
4.10	Duurzaamheid	63
4.11	Inkoop en aanbesteden	63
5	Exploitatiebegroting	65
5.1	Exploitatiebegroting naar programma's	65
5.2	Exploitatiebegroting naar kosten- en opbrengstensoorten	67
6	Vaststelling Burap 2-2018	68
	Bijlage 1 Staat van reserves	69
	Bijlage 2 Staat van voorzieningen	70
	Bijlage 3 Lopende investeringen	71
	Bijlage 4 Status volgens Programmabegroting 2018-2022 geplande investeringen	91
	Bijlage 5 Overzicht potentiële investeringsprojecten 2018-2022	95
	Bijlage 6 Overzicht rechtsgedingen	107
	Bijlage 7 Lijst van afkortingen	109

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Voor u ligt de tweede bestuursrapportage (Burap 2) van 2018. Met deze Burap geeft het college van Dijkgraaf en Heemraden (D&H) een actueel beeld over de voortgang van de uitvoering van de Programmabegroting 2018-2022. Deze toelichting betreft de voortgang van werkzaamheden, de uitputting van de daartoe beschikbaar gestelde middelen en de prognose per 31 augustus 2018 voor het gehele kalenderjaar 2018. De presentatie van Burap 2 sluit aan op de presentatie van de Programmabegroting 2018-2022 met als doel de verantwoordingsinformatie zo helder en consistent mogelijk aan te bieden.

In overeenstemming met het op 22 maart 2012 door de VV aangenomen voorstel tot aanpassing van de P&C-cyclus wordt in de Burap alleen gerapporteerd over producten waar sprake is van een afwijking ten opzichte van de begroting. In bijlage 3 wordt ten aanzien van de lopende investeringen niet alleen de afwijkingen toegelicht maar wordt ook een korte stand van zaken geschetst. Afwijkingen op de exploitatiebegroting worden bruto gepresenteerd, dat wil zeggen naar een onderscheid in baten en lasten. De verantwoording gebeurt, evenals in de Programmabegroting en voorgaande Buraps, op beleidsproductniveau. Op dit niveau zijn de doelstellingen van de organisatie in prestaties vertaald. Daarnaast worden de mutaties voor lopende en geplande investeringen aangegeven in de Burap. Investerings kunnen gewijzigd zijn, vervallen of nieuw opgevoerd.

1.2 Uitgangspunten en normen

De Programmabegroting 2018-2022 geeft op basis van het Waterschapsbesluit de doelstellingen, activiteiten en daaraan gekoppelde kosten weer. Bijsturing op de Programmabegroting vindt plaats via de bestuursrapportages. Deze Burap is de tweede afwijkingenrapportage ten opzichte van de Programmabegroting.

Voor de samenstelling van Burap 2-2018 zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Er is sprake van een afwijking als de verwachting voor het jaar 2018 per 31 augustus afwijkt van de verwachting zoals opgenomen in de Programmabegroting 2018-2022;
- Beleidsmatige afwijkingen, waaronder afwijkingen op de realisatie/prognose van de prestatie-indicatoren, worden gerapporteerd en toegelicht;
- Financiële afwijkingen groter dan € 10.000 worden gerapporteerd en toegelicht;
- Indien er geen afwijkingen zijn, wordt aangegeven 'Er zijn geen afwijkingen'.

In deze Burap zijn de bestuurlijke besluiten tot en met 31 augustus 2018 verwerkt.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een bestuurlijke samenvatting van de financiële afwijkingen op de Programmabegroting en in de investeringen. Verder is in dit hoofdstuk een analyse van de mutaties op de lopende en geplande investeringen opgenomen, waarbij ook een afzonderlijke paragraaf is opgenomen met een toelichting op investeringen groter dan € 10 mln. In bijlage 3 is een totaaloverzicht van de lopende investeringen opgenomen. De status van de volgens de Programmabegroting geplande investeringen is opgenomen in bijlage 4.

Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de afwijkingen die zijn ontstaan binnen de programma's die onderdeel uitmaken van het programmaplan van WSHD. De verantwoording vindt plaats op beleidsproductniveau. Per beleidsproduct worden afwijkingen op drie gebieden toegelicht:

- Wat gaan we daarvoor doen in 2018 (beleidsmatige afwijkingen);
- Prestatie-indicatoren;
- Exploitatie (financiële afwijkingen).

Het programmaplan van waterschap Hollandse Delta bevat de volgende onderdelen:

- Programma 1 - Waterkeringen
- Programma 2 - Water
- Programma 3 - Zuiveren
- Programma 4 - Wegen
- Programma 5 - Algemene beleidstaken
- Programma 6 - Ondersteuning en bedrijfsvoering

Tevens zijn in dit hoofdstuk de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien opgenomen.

Hoofdstuk 4 beschrijft de afwijkingen die zijn ontstaan binnen de (voor de begroting) verplichte paragrafen.

Hoofdstuk 5 bevat de exploitatiebegroting en de wijzigingen daarop.

De Burap wordt afgesloten met een aantal bijlagen waaronder overzichten van de lopende en geplande en potentiële investeringen en overzichten ten aanzien van de reserves en voorzieningen.

2 Bestuurlijke samenvatting

2.1 Financiële ontwikkelingen

De mutaties bij Burap 2-2018 bedragen afgerond € 1.596.000 voordelig. Het totale verwachte resultaat 2018 € 1.629.000 voordelig. Dit resultaat is opgebouwd uit de structurele mutaties Burap 2-2017 (voordeel € 33.000), de mutaties Burap 1-2018 (€ 0) en de nu voorliggende Burap 2-2018 (voordeel € 1.596.000).

De mutaties worden onder andere veroorzaakt door de hieronder genoemde posten. Bij iedere post is aangegeven of de mutatie een interne (beïnvloedbare) of externe (niet of nauwelijks beïnvloedbare) oorzaak heeft.

Externe (niet of nauwelijks) beïnvloedbare oorzaak:

Er is een voordeel op de belastingopbrengst en kwijtschelding (€ 2,7 mln). Voor de procedure tariefdifferentiatie Wegbeheerder wordt een reserve gevormd (nadeel € 750.000) en er is een voordeel op energiebelasting van € 250.000.

Interne (beïnvloedbare) oorzaak:

Het storingsonderhoud aan wegen is hoger (nadeel € 697.000). Bij zuiveren zijn er nadelen door noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden (€ 549.000), onderhoud ALM (€ 106.000) en uitvoering NEN3140 activiteiten op Sluisjesdijk (€ 300.000). Bij het programma Water zijn de storingskosten aan gemalen hoger (nadeel € 500.000).

In onderstaande tabel is het geprognosticeerde resultaat per programma opgenomen.

Programma (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Waterkeringen	21.184	16.961	21.213	29	N
Water	40.919	24.778	40.156	-763	V
Zuiveren	58.984	37.346	59.939	955	N
Wegen	8.067	1.480	5.890	-2.177	V
Algemene beleidstaken	12.216	8.362	12.291	75	N
Algemene dekkingsmiddelen	-143.682	-148.730	-147.033	-3.351	V
Ondersteuning en bedrijfsvoering	1.943	114	1.218	-725	V
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-368	-59.689	-6.325	-5.957	V
Toevoeging aan reserves	17.780	9.376	23.660	5.881	N
Onttrekking aan reserves	-17.444	-12.105	-18.964	-1.520	V
Saldo van baten en lasten na bestemming	-33	-62.419	-1.629	-1.596	V

In onderstaande tabel is per programma een opsomming van de voor- en nadelen groter dan € 50.000 weergegeven die in deze Burap zijn opgenomen. In de tabel is een kolom opgenomen waarin wordt verwezen naar de paragraaf in deze Burap waar dit voor- of nadeel nader wordt beschreven. Het betreft hier alle mutaties, zowel incidenteel als structureel (kolom "I/S"). Daarnaast is er een kolom opgenomen waarin aangegeven wordt of de mutatie een interne of externe oorzaak kent (kolom "Intern / Extern").

Programma	§	Voordelen	Bedrag	I / S	Intern / Extern
Waterkeringen	3.1.2	Herziene planning ZV3T	654	I	I
Waterkeringen	3.1.2	Subsidie HWBP fase 2 en normtraject 20.3	627	I	I
Watersysteem	3.2.1	Bijdrage CMK voor monitoring	884	I	I
Watersysteem	3.2.1	Lagere bijdrage Aquon voor monitoring	88	I	I
Watersysteem	3.2.2	Energiebelasting	250	I	E
Watersysteem	3.2.2	Resultaat CMK	300	I	I
Watersysteem	3.2.5	Baten ontvangstplicht baggeren	236	I	E
Zuiveren	3.3.1	Onttrekking reserve budgetoverhevelingen t.b.v. ALM	106	I	I
Zuiveren	3.3.2	Onttrekking reserve geactiveerde lasten t.b.v. storingsonderhoud	296	I	I
Zuiveren	3.3.2	Onttrekking reserve NEN3140 Sluisjesdijk	300	I	I
Wegen	3.4.1	Onttrekking reserve Transitie waterschapswegen	360	I	I
Wegen	3.4.2	Uitstel populierenkap Volkerak	100	I	I
Wegen	3.4.2	Trajectaanpak diverse wegen van exploitatie naar investeringen	3.510	I	I
Alg beleid	3.5.1	Opbrengst grondverkoop	70	I	E
Alg beleid	3.5.2	Onttrekking reserve educatie	53	I	I
Alg dekking	3.6.1	Doorbelasting bedrijfsvoering	289	I	I
Alg dekking	3.6.3	Hogere belastingopbrengst	2.356	I	E
Alg dekking	3.6.3	Hogere belastingopbrengst grensoverschrijdend afvalwater	108	I	E
Alg dekking	3.6.3	Voordeel op kwijtschelding	284	I	E
Alg dekking	3.6.3	Onvoorzien: wegen calamiteiten droogte en storingen zuiveren	423	I	E
Onderst + BV	3.7	Lagere dotatie voorziening arbeidsgerelateerde verplichtingen	100	I	E
Onderst + BV	3.7	Overheveling aanschaf apparatuur naar zuiveren	97	I	I
Onderst + BV	3.7	Opbrengst detachering medewerkers	259	I	I
Onderst + BV	3.7	Lagere besteding budget PBB	320	I	I
Onderst + BV	3.7	Onttrekking reserve budgetoverhevelingen t.b.v. uitbetalingen cao	750	I	E
Onderst + BV	3.7	Geactiveerde lasten	1.084	I	I
Onderst + BV	3.7	Overheveling budget bouwen met bagger van inhuur	175	I	I
Onderst + BV	3.7	Lagere bijdrage HWH	89	I	E
Onderst + BV	3.7	Vertraging implementatie Skype for Business (S4B)	140	I	E
Diverse	diverse	Saldo overige voordelen kleiner dan € 50.000	116	I/S	n.v.t.
Totaal voordelen			14.424		

Programma	§	Nadelen	Bedrag	I / S	Intern / Extern
Waterkeringen	3.1.1	Vorming reserve Watersysteemheffing tariefdifferentiatie wegen	225	I	E
Waterkeringen	3.1.2	Herziene planning ZV3T	588	I	I
Waterkeringen	3.1.2	Lagere onttrekking algemene reserve waterkeringen t.b.v. ZV3T	65	I	I
Waterkeringen	3.1.2	Afronding HWBP fase 2 en herbeschikking normtraject 20.3	627	I	I
Waterkeringen	3.1.2	Overheveling budget bouwen met bagger van inhuur	149	I	I
Watersysteem	3.2.1	Kosten monitoring CMK	65	I	I
Watersysteem	3.2.1	Vorming reserve Monitoring CMK	820	I	E
Watersysteem	3.2.2	Vorming reserve Watersysteemheffing tariefdifferentiatie wegen	525	I	E
Watersysteem	3.2.2	Toevoeging reserve afwikkeling CMK	300	I	I
Watersysteem	3.2.2	Storingskosten gemalen	500	I	I
Watersysteem	3.2.2	Restauratiekosten duiker Boompjesstraat Strijen	126	I	I
Watersysteem	3.2.5	Lasten ontvangstplicht baggeren	236	I	E
Zuiveren	3.3.2	Noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden	549	I	I
Zuiveren	3.3.2	ALM Sluisjesdijk	106	I	I
Zuiveren	3.3.2	NEN3140 Sluisjesdijk	300	I	I
Wegen	3.4.1	Transitie waterschapswegen	360	I	I
Wegen	3.4.2	Storingsonderhoud wegen	697	I	I
Wegen	3.4.2	Onkruidbestrijding rotondes en middengeleiders	118	I	I
Wegen	3.4.2	Toevoeging bestemmingsreserve kapitaallasten Wegen	2.607	I	I
Wegen	3.4.2	Toevoeging reserve populierenkap Volkerak	100	I	I
Wegen	3.4.4	Maatregelen droogte zomer	170	I	E
Wegen	3.4.4	Groenwerkzaamheden Bernisse	85	I	E
Alg beleid	3.5.1	Softwarepakket grondzaken	92	I	I
Alg beleid	3.5.2	Educatie-activiteiten	53	I	I
Alg dekking	3.6.3	Toevoeging reserve grensoverschrijdend afvalwater	108	I	E
Alg dekking	3.6.3	Doorbelasting Generieke digitale infrastructuur	109	I	E
Onderst + BV	3.7	Hogere kosten werving en selectie	50	I	E
Onderst + BV	3.7	Toevoeging reserve PBB	320	I	I
Onderst + BV	3.7	Lagere onttrekking reserve Bouwen met bagger	140	I	I
Onderst + BV	3.7	Cao en inhuurkosten	1.022	I	I/E
Onderst + BV	3.7	Toevoeging reserve geactiveerde lasten	875	I	I
Onderst + BV	3.7	Kosten WAN-verbindingen	250	I	I
Onderst + BV	3.7	Uitstel onttrekking reserve Skype for Business (S4B)	140	I	E
Onderst + BV	3.7	Doorbelasting bedrijfsvoering	179	I	I
Diverse	diverse	Saldo overige nadelen kleiner dan € 50.000	172	I/S	n.v.t.
Totaal nadelen			12.828		
Totaal Voordeel Burap 2 – 2018			1.596		

De financiële afwijkingen groter dan € 10.000 zijn in de aangegeven paragrafen nader toegelicht.

Structurele mutaties

In onderstaande tabel is het saldo van de structurele mutaties per programma weergegeven voor de komende vijf jaar. Deze cijfers zijn exclusief effecten op de kapitaallasten vanwege nieuwe of vervallen investeringen. De kapitaallasten worden meegenomen in de Programmabegroting 2019-2023.

Programma (x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Waterkeringen	-1	-1	-1	-1	-1
Watersysteem	10	10	10	10	10
Zuiveren	0	0	0	0	0
Wegen	3	3	3	3	3
Algemeen	18	18	18	18	18
Ondersteuning en bedrijfsvoering	-112	-112	-112	-112	-112
Ottrekking reserves	0	0	0	0	0
Totaal structurele mutaties	-82	-82	-82	-82	-82

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er de komende vijf jaar jaarlijks per saldo € 82.000 minder budget benodigd is. De volgende mutaties liggen hieraan ten grondslag:

- Vanuit de realisatie op de budgetten voor belasting, huur, rechten, precario wordt een structureel voordeel verwacht van € 1.000 op Waterkeringen, een nadeel van € 10.000 op Watersysteem, een nadeel van € 3.000 op Wegen en een voordeel van € 12.000 op Ondersteuning en bedrijfsvoering;
- Algemene beleidstaken: Uit de begroting van de Unie van Waterschappen blijkt dat de bijdrage van WSHD aan de Unie voor 2019 € 18.000 hoger uitvalt;
- Ondersteuning en bedrijfsvoering: De aanbesteding van het WAN heeft geleid tot een andere leverancier. Het nieuwe contract leidt tot een jaarlijks voordeel van € 100.000 ten opzichte van de huidige leverancier.

Extra activiteiten

Bij Burap 1-2018 is een overzicht mogelijke extra activiteiten in geval van budgettaire ruimte bijgevoegd. Het resultaat Burap 2 laat een voordeel zien op het programma Water. Gezien dit verwachte voordeel op het programma Water kan een aantal van deze activiteiten nu uitgevoerd gaan worden.

Het betreft de volgende activiteiten:

Omschrijving	Toelichting	Bedrag
Onderhoud waterbergingslocaties	Hiervoor kan het gewenste zaagwerk voor waterbergingsgebieden uitgevoerd worden.	€ 250.000
Saneren Bolletjesweg	Door DCMR is aangegeven dat het depot moet worden gesaneerd of leeggereden. Het depot ligt erg ongunstig aan een weg die is vergund onder aslast.	€ 60.000
Totaal		€ 310.000

Bij het bepalen van de extra activiteiten 2018 is gekeken welke werkzaamheden nog in 2018 uitgevoerd kunnen worden. Het college van D&H heeft op 16 oktober 2018 ingestemd met de uitvoering van deze extra activiteiten (zodat de activiteiten nog daadwerkelijk in 2018 kunnen worden uitgevoerd). Voor deze extra activiteiten wordt bij deze Burap een aanvullende begrotingswijziging opgenomen.

2.2 Mutaties investeringen

Ten opzichte van de Programmabegroting 2018-2022 zijn nieuwe investeringen opgevoerd, zijn investeringen komen te vervallen en zijn lopende en/of geplande investeringen gewijzigd. In dit hoofdstuk worden de investeringen beschreven waarop ontwikkelingen van toepassing zijn. Het totaaloverzicht van lopende investeringen is terug te vinden in bijlage 3 van deze Burap. Het overzicht voor de geplande investeringen is opgenomen in bijlage 4. De mutaties, zoals in dit hoofdstuk beschreven, zijn rood gemarkeerd. Hierbij geldt dat de oude situatie is doorgehaald. De nieuwe situatie, die ontstaat na vaststelling van deze Burap, is toegevoegd.

2.2.1 Voorbereiding en onderzoek

Mede ingegeven vanuit bestuurskracht wenst het college bij investeringsprojecten meer toetsmomenten in te bouwen en een meer inhoudelijke discussie te voeren. Derhalve is gewerkt aan een systeemwijziging met als doel dat VV, D&H en organisatie in de juiste rol komen. Het college heeft deze nieuwe werkwijze geïntroduceerd bij de Kadernota 2018. Deze werkwijze is doorgevoerd in de Programmabegroting 2018-2022. Met de voorgestelde werkwijze wordt ervaring opgedaan. De komende jaren zal de werkwijze verder ontwikkeld en geprofessionaliseerd worden. De nieuwe werkwijze moet er aan bijdragen dat het moment van aanvang en de financiële omvang van investeringen beter geraamd worden.

In de Programmabegroting 2018-2022 is aangegeven dat van 28 investeringen het investeringskrediet in 2018 de uitvoering in 2018 start. In onderstaande tabel is een stand van zaken van deze 28 investeringen weergegeven.

Nr	Programma	Investeringsnaam	Investeringsnummer	Geprognosticeerd jaar van aanvang	Voorbereiding in 2018	Onderzoek in 2018	Status Burap 2-2018	Toelichting
1	Waterkeringen	Zettingsvloeiing V3T oed Spijkenisserbrug	7202200014	2018	X		Lopende investering	Vrijgemaakt op 29 maart 2018
2	Water	Effect. Peilbesl. Noordrand Voorne/KVW	7103000014	2018	X		Lopende investering	Vrijgemaakt op 5 juni 2018
3	Water	Oeverconstructie met verbr. (vieramb.)	7103100287	2018	X		Lopende investering	Vrijgemaakt op 26 juni 2018
4	Water	Gebiedsplan Cromstrijen, fase 2	7103100307	2018	X		Lopende investering	Vrijgemaakt op 31 mei 2018
5	Water	Aanpak wateropgave (NBW) peilvak 01-61	7103100322	2018	X		Lopende investering	Vrijgemaakt op 8 maart 2018
6	Water	KRW-opgave Afwatering Voorne Oost	7103100341	2018	X		Geplande investering	Gepland vrij te maken in november 2018 (pffh)
7	Water	Wateropgave Hoogvliet peilvak Y03.005	7103100342	2018	X		Geplande investering	Doorgeschoven naar 2019 (december 2019 DH)
8	Water	Optimalisatie Watervoorz. Brielse Meer	7103100345	2018	X		Lopende investering	Vrijgemaakt op 27 september 2018
9	Water	NBW 2017-2027 Peilvak 17e Binnenmaas	7103100344	2018	X		Lopende investering	Vrijgemaakt op 8 mei 2018
10	Water	Gemaal Hoofdland en waterkwal. Zwijndrecht	7103100202	2018	X		Lopende investering	Vrijgemaakt op 23 augustus 2018
11	Water	Verbreding hoofdwaterring Toldijk	7103100275	2018	X		Geplande investering	Doorgeschoven naar 2019 (november 2019 DH)
12	Water	Ontwikkeling vispaaiplaats en Brielsemeer	7103100285	2018	X		Lopende investering	Vrijgemaakt op 26 juni 2018
13	Water	Peilopzet Oudendijk (peilbesluit De Eendragt)	7103100337	2018	X		Geplande investering	Gepland vrij te maken in december 2018 (pffh)
14	Water	Plaatselijk verdiepen	7103100227	2018	X		Geplande investering	Gepland vrij te maken in november 2018 (DH)
15	Zuiveren	Afsluiters effluentbemaling rwzi Dokhaven	7304100127	2018	X		Geplande investering	Doorgeschoven naar 2019 (januari 2019 DH)
16	Zuiveren	Beluchtingscircuit rwzi Goedereede	7304100130	2018	X		Lopende investering	Vrijgemaakt op 27 september 2018
17	Zuiveren	Gassysteem Sluisjesdijk (op termijn)	7304210021	2018	X		Lopende investering	Gepland vrij te maken december 2018 (DH)
18	Zuiveren	TA Dokhaven	7304100124	2018	X		Lopende investering	Vrijgemaakt op 28 juni 2018
19	Zuiveren	Online meters waterlijn rwzi's	7304100118	2018	X		Geplande investering	Doorgeschoven naar 2019 (februari 2019 VV)
20	Zuiveren	Slibindikking, slibontwater. Sluisjesdijk	7304210023	2018	X		Lopende investering	Vrijgemaakt op 3 juli 2018
21	Zuiveren	Trafo's Sluisjesdijk	7304210035	2018	X		Geplande investering	Doorgeschoven naar 2019 (december 2018 DH)
22	Zuiveren	Vernieuwen perslucht ringleiding Dokhaven	7304100119	2018	X		Geplande investering	Doorgeschoven naar 2019 (december 2018 DH)
23	Zuiveren	Semafoonroepstelsel rwzi's	7304100126	2018	X		Geplande investering	Gepland vrij te maken in december 2018 (DH)
24	Zuiveren	Vervangen omroepstelsel rwzi Dokhaven (vervalt)	Reeds vervallen bij Kadernota 2018					
25	Zuiveren	Afsluiters B-trap Dokhaven	7304100125	2018	X		Geplande investering	Doorgeschoven naar 2019 (december 2018 DH)
26	Wegen	VRI Rotterdamseweg - Industrieweg	7405210068	2018	X	X	Geplande investering	Doorgeschoven naar 2019 (januari 2019 VV)
27	Wegen	Bijdrage reconstructie N489	7405210069	2018	X	X	Lopende investering	Vrijgemaakt op 5 juni 2018
28	Wegen	Bijdrage reconstructie A29 - N487	7405210070	2018	X	X	Geplande investering	Doorgeschoven naar 2019 (november 2019 MT)

Daarnaast is in de programmabegroting 2018-2022 een groslijst opgenomen (bijlage 8b) met mogelijke investeringen die onderzocht dan wel voorbereid worden. Hiermee wordt meer inzicht verkregen in de investeringen op korte en lange termijn. De voortgang van het onderzoek en de voorbereiding van deze mogelijke investeringen is toegelicht in bijlage 5 van deze Burap.

Van de volgende investeringen gaat de status van potentieel naar gepland op basis van IBC's:

Programma Waterkeringen

Object-nummer	Omschrijving	Jaar aanvang	Jaar realisatie	Bruto investering	Bijdragen en subsidies	Netto investering
7202100320	Versterking regionale keringen (4st)	2019	2020	4.950	0	4.950

Programma Water

Object-nummer	Omschrijving	Jaar aanvang	Jaar realisatie	Bruto investering	Bijdragen en subsidies	Netto investering
7103100327	4 KRW maatregelen Hoeksche Waard	2019	2021	860	0	860
7103100348*	Aanpassen kunstwerken Wateropgave ZW	2019	2020	340	0	340
7103300117	Voornse Sluis voor bediening op afstand	2019	2020	765	0	765

*afgesplitst van potentiële investering K2019-002 Invulling Wateropgave ZW

Programma Zuiveren

Object-nummer	Omschrijving	Jaar aanvang	Jaar realisatie	Bruto investering	Bijdragen en subsidies	Netto investering
7304210022	PE-doseervoorzieningen Sluisjesdijk	2019	2019	97	0	97

Aanpassing naam investeringen

7103000015 Peilbesluit de Volharding

7103100302 Verb. inlaat Trekdam met Meer&Oude Mol

Gezien de nauwe samenhang tussen de investeringen 7103000015 Peilbesluit de Volharding en 7103100302 Verb. inlaat Trekdam met Meer&Oude Mol wordt voorgesteld deze twee potentiële investeringen samen te voegen tot 1 investering 7103100302 Inlaat Trekdam Meer & Oude Mol.

7103100327 KRW investering conform WHP jaarschijf '19

De potentiële investering 7103100327 bevat 4 KRW maatregelen in de Hoeksche Waard. Het gaat om het verruimen van het profiel in de waterlichamen Oostvliet, Oud-Beijerlandse Kreek en Afwatering Moerkerken en het aanpassen van de vooroever in de Binnenbedijkte Maas. De status van deze investering wordt aangepast van potentieel naar gepland. Tegelijkertijd wordt de naam van deze investering aangepast in 4 KRW maatregelen Hoeksche Waard.

2.2.2 Nieuwe investeringen

Programma Wegen

Binnen de exploitatie zijn er uitgaven gedaan voor de trajectaanpak van diverse wegen. Bij het nader bekijken van de uitgevoerde werkzaamheden is gebleken dat het hier investeringen betreft. De uitgevoerde werkzaamheden zijn levensduurverlengend wat betekent dat de uitgaven conform de beleidsnota Activeren, Waarderen en Afschrijven (AWA) geactiveerd moeten worden. Om dit te realiseren worden onderstaande 8 nieuwe investeringsprojecten opgevoerd met als voorstel deze direct vrij te geven.

Object-nummer	Omschrijving	Jaar aanvang	Jaar realisatie	Bruto investering	Bijdragen en subsidies	Netto investering
	Hekelingseweg / Toegangsweg Veer	2018	2018	267		267
	Hoekseweg	2018	2018	884		884
	Munnikensteeg	2018	2018	473		473
	Nieuwe Achterweg	2018	2018	125		125
	Geldersedijk / Zuiddijk	2018	2018	634		634
	Verbindingsweg Duivenwaardsedijk	2018	2018	733		733
	Derde Dwarsweg	2018	2018	237		237
	Molendijk Noord OZ	2018	2018	157		157

2.2.3 Vervallen investeringen

Programma Wegen

Object-nummer	Omschrijving	Bruto investering	Bijdragen en subsidies	Netto investering
7405210021	F244 Klaaswaal-Westmaas	1.430	-1.330	100

7405210021 F244 Klaaswaal-Westmaas

De aanleg van dit fietspad is opgenomen in het nieuwe Uitvoeringsprogramma Fiets van de provincie (komt uit de overprogrammering van het provinciaal fietspadenplan 2008). Deze fietsverbinding hangt samen met de aanleg van de Rondweg Klaaswaal door de gemeente Cromstrijen. Door de lange periode met onduidelijkheid over de aanleg van de nieuwe rondweg Klaaswaal (al dan niet als onderdeel van de vorkenstructuur) is er ook geen duidelijkheid over het nut en de noodzaak voor de fietsverbinding F244 Klaaswaal – Westmaas en de financiering daarvan. Daarom wordt voorgesteld deze investering te laten vervallen. Indien later blijkt dat de fietsverbinding alsnog wordt aangelegd en een bijdrage van het waterschap gevraagd wordt, zal dit via de reguliere P&C- processen ter besluitvorming voorgelegd worden.

Programma Algemene beleidstaken

Object-nummer	Omschrijving	Bruto investering	Bijdragen en subsidies	Netto investering
7610000006	Vervanging software grondzaken	90		90

7610000006 Vervanging software grondzaken

De investering voldoet niet meer aan de criteria voor het activeren volgens de vigerende beleidsnota activeren, waarderen en afschrijven. De gerealiseerde kosten zullen omgezet worden als exploitatiekosten (zie paragraaf 3.5.1 Bestuur).

2.2.4 Gewijzigde investeringen

De volgende investeringen wijzigen ten opzichte van de Programmabegroting 2018-2022 (de nieuwe ramingen zijn opgenomen):

Wijzigingen in geplande investeringen

Programma Water

Objectnr.	Omschrijving	Bruto investering	Bijdragen en subsidies	Netto investering
7103100337	Peilopzet Oudendijk (peilbesluit de Eendragt)	163 243		163 243

7103100337 Peilopzet Oudendijk (peilbesluit de Eendragt)

Uit onderzoeken en nadere detaillering van het ontwerp blijkt dat een aantal wijzigingen in het ontwerp noodzakelijk is. Deze aanpassing leidt tot hogere uitvoeringskosten. De bijgestelde projectkosten worden geraamd op € 243.000.

Wijzigingen in lopende investeringen

Programma Waterkeringen

Objectnr.	Omschrijving	Bruto investering	Bijdragen en subsidies	Netto investering
7202100317	Autom.bediening Keersluis Oud-Beijerl.	200 695		200 695
7202100319	Hevelinlaat Goidschalxoord (H41704)	257 95		257 95

7202100317 Autom.bediening Keersluis Oud-Beijerland

De keersluis Oud-Beijerland dient op afstand bedienbaar gemaakt te worden aangezien de tijd tussen de meldingen te kort is om op locatie de sluisdeuren te sluiten. Als voorkeursalternatief is gekozen voor een autonoom bediende sluis. Een autonoom werkende sluis werkt op radardetectie zonder tussenkomst van menselijke bediening. Daarnaast zal de bediening van de sluis aangepast worden naar de nieuwste normen voor veilig werken. De kosten van deze variant inclusief interne personeelskosten bedragen € 695.000. Het oorspronkelijk krediet is niet toereikend voor het voorkeursalternatief. Voorgesteld wordt het krediet te verhogen.

7202100319 Hevelinlaat Goidschalxoord (H41704)

De werkzaamheden voor de aanleg van de nieuwe hevel zijn meegenomen in het dijkversterkingsproject Hoeksche Waard Noord 1 (Bosschendijk). Hiermee is efficiënter met de middelen omgegaan en zijn lagere kosten gemaakt.

Programma Water

Objectnr.	Omschrijving	Bruto investering	Bijdragen en subsidies	Netto investering
7103100176	Oedevlietsepark (IJS-WAB-0116)	252 238		252 238
7103100239	Aanleg nvo met plas/drasbermh.NesseDevel	599	- -232	599 367
7103100241	Aanleg nvo met plas/drasbermh.De Keen	232	-72 -120	160 112
7103100299	CMK Risicoreservering & beheermaatregelen	2.662 2.868	-2.662 -2.868	0 0
7103100321	6 Kunstwerken	1.773 1.804		1.773 1.804
7103300115	Noodbemaling jaarschijf 2019	944 1.024		944 1.024

7103100176 Oedevlietsepark

Het krediet wordt bijgesteld op basis van de ontvangen lagere afrekening van gemeente Rotterdam.

7103100239 Aanleg nvo met plas/drasbermh.NesseDevel

De baten worden bijgesteld als gevolg van een grondverkoop.

7103100241 Aanleg nvo met plas/drasbermh.De Keen

De subsidiebaten zijn bijgesteld op basis van de concept subsidieafrekening.

7103100299 CMK Risicoreservering & beheermaatregelen

Jaarlijks worden de indexeringskosten, als onderdeel van de lump-sum bijdrage, vanuit het Rijk bijgeschreven op dit krediet.

7103100321 6 Kunstwerken

Ter plaatse van het kunstwerk Dwarsweg te Goudswaard is een optimalisatie van de bocht benodigd. Dit leidt tot hogere uitvoeringskosten. Voorgesteld wordt het krediet te verhogen met € 32.000.

7103300115 Noodbemaling jaarschijf 2019

De noodbemaling is aanbesteed. De offertes bij de aanbesteding liggen hoger dan de ramingen. Om die reden wordt voorgesteld het krediet met € 80.000 te verhogen.

Programma Zuiveren

Objectnr.	Omschrijving	Bruto investering	Bijdragen en subsidies	Netto investering
7304100122	Blowers rwzi Hoogvliet	327 397		327 397

7304100122 Blowers rwzi Hoogvliet

De aanbesteding van de blowers heeft plaatsgevonden. Het aanbestedingsresultaat is € 70.000 hoger dan verwacht. Voorgesteld wordt het krediet met € 70.000 te verhogen. Omwille van de voortgang heeft het college van D&H besloten om over te gaan tot gunning van opdracht vooruitlopend op de verhoging van het krediet door de VV.

Programma Wegen

Objectnr.	Omschrijving	Bruto investering	Bijdragen en subsidies	Netto investering
7405210059	Nieuwe Achterweg	100 121		100 121

7405210059 Nieuwe Achterweg

Voor het Wegenbeheerprogramma is geïnventariseerd welke wegen nog niet Duurzaam Veilig zijn ingericht. Op de Nieuwe Achterweg nabij Rockanje is dit het geval. Met deze herinrichting wordt de verkeersveiligheid verbeterd door het aanbrengen van nieuwe belijning en het aanleggen van drempels. De werkzaamheden worden gecombineerd uitgevoerd met het groot asfaltonderhoud aan deze weg. De kosten voor het project worden hoger dan voorzien. Dit wordt veroorzaakt doordat de kosten voor de verbreding van de weg te laag zijn geraamd en extra kosten gemaakt worden om overlast voor de omgeving te beperken. De toegangsweg naar Rockanje kan voor bewoners en recreanten open gehouden worden door de werkzaamheden in de nacht uit te voeren.

2.2.5 Investerings groter dan € 10 miljoen

In deze paragraaf wordt ten aanzien van investeringen groter dan € 10 miljoen een toelichting op de stand van zaken gegeven. Het betreft de volgende investeringen: Compenserende maatregelen kierbesluit, ALM Sluisjesdijk en gemaal Putten.

Compenserende maatregelen Kierbesluit

Doel van het programma is het veiligstellen van de zoetwatervoorziening van Voorne-Putten en Goeree-Overflakkee. Hiervoor zijn de bestaande innamepunten in het Haringvliet verplaatst. Het project is gereed. Als gevolg van de droogte deze zomer, is de geplande openingshandeling uitgesteld. In de komende periode worden de restpunten en de financiële afspraken afgewikkeld. Op het totale project wordt een financieel voordeel verwacht van circa € 5 miljoen. In 2017 is hiervan € 4,7 miljoen als voordelig resultaat genomen. Voor 2018 wordt € 300.000 extra resultaat verwacht. Het resultaat wordt gedoteerd aan de reserve resultaat CMK.

Voortgang projectenportfolio ALM-Sluisjesdijk

Op basis van de ALM-studie Sluisjesdijk zijn onderstaande investeringsprojecten gestart. Het totale investeringsprogramma bedraagt € 25 miljoen. De realisatie ligt op koers:

- Circa € 21 miljoen investeringskrediet is vrijgemaakt;
- 2 projecten zijn afgerond;
- De 3 grootste projecten zijn in voorbereiding en uitvoering.

De stand van zaken van de diverse projecten wordt in onderstaand overzicht aangegeven. Met de voortgang van de diverse projecten komen het tijdspad, scope en de risico's qua planning van de diverse onderdelen van de ALM scherper in beeld. In de vastgestelde 'Toekomstvisie Sluisjesdijk' is aangegeven dat:

- de ALM geen allesomvattend programma behelst;
- een aantal zaken nog niet nader te duiden was;
- er in de toekomst, naast de al geformuleerde projecten, via de reguliere P&C-cyclus nieuwe projecten kunnen en zullen voortkomen.

Lopende het programma zal worden gezien hoe de nieuwe projecten zich verhouden tot de al geformuleerde projectenportfolio (en vice versa) en de geprogrammeerde Asset Lifecycle Management Studies en wat de raakvlakken en consequenties zijn ten aanzien van scope, risico's, planning en beheersing daarvan.

Investering	Doorlooptijd	Kosten indicatie
Warmtekrachtkoppeling (7304210018)	2015-2018	€ 6.840.000
Het project is op dit moment in uitvoering. De oplevering wordt verwacht in het eerste kwartaal 2019.		

Investering	Doorlooptijd	Kosten indicatie
Renovatie slibgistingstanks (7304210019)	2015-2019	€ 5.885.000
De uitvoering van de renovatie van de slibtanks is gestart. De eerste tank is geïnspecteerd en gerenoveerd. Nu de eerste tank weer in gebruik is, wordt de tweede tank stilgelegd.		

Investering	Doorlooptijd	Kosten indicatie
Schakelkasten Sluisjesdijk (7304210017)	2016-2024	€ 6.966.000
De besturing- en schakelkasten op de locatie Sluisjesdijk die vervangen gaan worden zijn geïnstalleerd bij de bouw van het slibverwerkingsbedrijf in het midden van de jaren 80 van de vorige eeuw. Tot op heden zijn deze kasten niet vernieuwd of vervangen en hebben het einde van de technische levensduur bereikt. De voorbereiding van het project is gestart. Gezien de uitkomsten van de marktconsultatie en de complexiteit van het project moet er een nieuwe raming worden opgesteld.		

Investering	Doorlooptijd	Kosten indicatie
Gassysteem Sluisjesdijk (7304210020 en 7304210021)	2017-2020	€ 1.290.000
Binnen het gassysteem worden voorsnog twee projecten voorzien: <i>Gassysteem eerste fase</i> € 305.000 <i>Gassysteem tweede fase</i> € 985.000 Het krediet voor de eerste fase is inmiddels vrijgemaakt en het project is gestart. Het onderzoek voor de tweede fase is afgerond. De scope, het budget en de planning zijn bijgesteld en vastgesteld. Het voorbereiden van een kredietaanvraag vindt op dit moment plaats. De totale werkzaamheden moeten 2020 zijn afgerond.		

Investering	Doorlooptijd	Kosten indicatie
Slibindikking, slibontwatering (7304210023) PE doseervoorzieningen (7304210022) Deelstroombehandeling (7304210024)	2018-2022	€ 663.000
Binnen de processen rond de slibindikking, slibontwatering en de behandeling van het uit deze processen voortkomende water worden voorsnog drie projecten voorzien: <i>PE doseervoorzieningen</i> € 97.000 <i>Slibindikking, slibontwatering</i> € 294.000 <i>Deelstroombehandeling (potentiële investering)</i> € 272.000 Voor de eerste twee projecten is de scope bepaald. Deze projecten worden in samenhang met het project schakelkasten uitgevoerd. De deelstroombehandeling wordt in samenhang opgepakt met een grotere slibbuffer, nieuwe gashouder en een 'one-step-anammox' reactor. Op dit moment vindt de 'one-step-anammox' variantenstudie plaats. Deze studie zal gaan uitwijzen welke investeringsaanpak het meest passend is voor hiervoor genoemde onderdelen.		

Investering	Doorlooptijd	Kosten indicatie
Terreinaanpassingen Sluisjesdijk (7304210025)	2017-2022	€ 545.000
Rond de terreinaanpassingen zijn de volgende projecten voorzien: <i>Verwerven extra grond</i> € 200.000 <i>Terreinaanpassingen</i> € 265.000 <i>Aanleg rondweg</i> € 80.000 Omdat de onderhandeling rond grondverwerving moeizaam verloopt wordt op dit moment de benodigde grond gehuurd. In een later stadium in 2018 zal worden gezien of grondaankoop nog gewenst is. Dit in het kader van de dan definitief vast te stellen nut en noodzaak van de aanleg van de rondweg. Het aanleggen van een derde inrit (terreinaanpassingen) zal worden uitgevoerd na de afronding van het project Slibgistingstanks.		

Investering	Doorlooptijd	Kosten indicatie
Sluisjesdijk breed onvoorzien	2015-2024	€ 2.045.000
Aangaande de projecten Sluisjesdijk is een stelpost van € 2,5 miljoen onvoorzien opgenomen. Vanwege de aard van deze post is dit niet als krediet opgenomen. In de Burap wordt inzicht gegeven in deze stelpost:		
-/- Brandmeldinstallatie (7304210029)		€ 247.000
-/- Vervangen kabels Sluisjesdijk (7304210030)		€ 855.000
-/- Bijstelling Terreinaanpassingen (7304210025)		€ 39.000
-/- Bijstelling Slibgistingtanks (7304210019)		€ 1.000.000
-/- Bijstelling gassysteem 2 ^e fase		€ 321.000
Subtotaal		€ 38.000
+ Toevoeging verlaging investering Gassysteem 1 ^e fase		€ 80.000
+ Toevoeging verlaging vervangen kabels		€ 336.000
+ Toevoeging i.v.m. bijstelling bouwrente		€ 1.591.000
Restant stelpost onvoorzien		€ 2.045.000
Het project brandmeldinstallatie en het project vervangen kabels zijn afgerond.		

Gemaal Putten

Investerings	Doorlooptijd	Kosten indicatie
WB Putten; nw gemaal Putten en gemaaltocht (7103300095)	2011-2018	€ 11.037.460
Het nieuwe Gemaal Putten vervangt de op leeftijd zijnde gemalen De Biersum en De Volharding. Op 3 oktober heeft de feestelijke opening van het gemaal Putten plaatsgevonden. De nazorgperiode loopt. De restpunten geconstateerd bij de oplevering worden uitgevoerd. Daarna wordt het krediet financieel afgewikkeld.		

Nieuwe besturing Watersysteem Technische Automatisering (NBWS-TA)

Investering	Doorlooptijd	Kosten indicatie
Nieuwe besturing Watersysteem technische automatisering (7103100219)	2018-2021	€ 9.000.000
Het project Nieuwe besturing Watersysteem Technische Automatisering legt de basis voor de visie op de besturing van het watersysteem: WSHD voert het waterbeheer onder alle weersomstandigheden proactief, optimaal en op een efficiënte wijze uit. Mede door gebruik te maken van scenariosturing en gebiedsregelingen. Daarbij vindt centrale regie plaats en kan op een veilige wijze worden gestuurd. Hiertoe worden uniforme uitgangspunten gehanteerd en kan op ieder ogenblik transparant over de actuele situatie worden gerapporteerd. Over de periode 2018-2021 wordt de basis gelegd voor de visie door het uniformeren van alle geautomatiseerde kunstwerken in het watersysteem. Informatiemanagement ter realisatie van de visie wordt in kaart gebracht, geïmplementeerd en als onderdeel van de Digitale Transformatie overgedragen aan de staande organisatie. Het project zal hiervoor koppelingen met diverse interne systemen realiseren. Dit betreft Enterprise Content Management (Meridian en/of SharePoint), GIS, Maximo en FEWS. Ter ondersteuning van deze koppelingen zal het project een Single Point of Configuration (hierna: SPOC) leveren aan de lijnorganisatie. Ook zullen bestaande werkprocessen daar waar nodig worden aangepast en worden nieuwe werkprocessen gedefinieerd. De VV heeft op 27 september 2018 besloten de kredieten voor deze investeringen beschikbaar te stellen.		

Investering	Doorlooptijd	Kosten indicatie
Nieuwe besturing Watersysteem – Beslissing Ondersteunend Systeem (NBWS-BOS) (7103100258) (<i>potentiële investering</i>)	2018-2021	€ 2.500.000 tot € 3.000.000
Het project Nieuwe besturing Watersysteem – BOS zal verdere invulling geven aan de visie op de besturing van het watersysteem. Over de periode 2018 – 2021 worden de basisregelingen van het nieuwe TA-systeem uitgebreid met meer geavanceerde regelingen voor verschillende omstandigheden zoals scenariosturingen op basis van regen, droogte, wind, energie, e.d. Op basis van huidige inzichten en scope is de verwachting dat de kosten voor dit project tussen € 2.500.000 en € 3.000.000 zullen liggen. In het voorjaar van 2019 zal hier op worden teruggekomen. Voor NWBS-BOS wordt in de eerste helft van 2019 gestart met een onderzoek. De verwachte kosten à € 250.000 worden gedekt uit de bestaande onderzoeksbudgetten.		

2.3 Begroting naar kostendragers

In onderstaande tabel zijn de mutaties van Burap 2 per kostendrager weergegeven.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018	Begroting 2018 (incl. wijzigingen)	Prognose 2018	Vershil t.o.v. begroting na wijziging	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Netto-lasten:					
Watersysteemheffing	76.336	74.054	72.757	-1.297	V
Zuiveringsheffing	63.154	65.758	66.150	391	N
Wegenheffing	9.302	9.429	7.126	-2.302	V
Totaal netto-lasten	148.792	149.241	146.033	-3.209	V
Mutaties reserves:					
Watersysteemheffing	404	2.709	5.024	2.315	N
Zuiveringsheffing	204	-2.219	-2.573	-354	V
Wegenheffing	12	-155	2.245	2.400	N
Totaal mutaties reserves	620	335	4.696	4.361	N
Netto-belastingopbrengsten:					
Watersysteemheffing	-76.740	-76.829	-79.197	-2.368	
Zuiveringsheffing	-63.358	-63.447	-63.462	-15	
Wegenheffing	-9.314	-9.334	-9.699	-365	
Totaal netto-belastingopbrengsten	-149.412	-149.609	-152.357	-2.748	
Resultaat:					
Watersysteemheffing		-65	-1.416	-1.351	V
Zuiveringsheffing		93	115	22	N
Wegenheffing		-60	-327	-267	V
Nog te bestemmen resultaat		-33	-1.628	-1.595	V

2.4 Relatie begroting en Burap 2

In onderstaande tabel worden de Programmabegroting 2018-2022 en de begrotingscijfers uit de Burap naast elkaar gezet. De cijfers in de kolom begroting 2018-2022 hebben betrekking op de primitieve begroting zoals vastgesteld door de VV. In de tweede kolom worden de cijfers na verwerking van de vastgestelde wijzigingen uit Burap 1 gepresenteerd. De budgetoverhevelingen vanuit de Jaarstukken 2017 staan weergegeven in de derde kolom. In de vierde kolom staat de begrotingswijziging in het kader van het ambitietraject en de organisatieontwikkeling (VV-besluit 28 juni 2018). Deze mutaties leiden tot de bijgestelde Programmabegroting 2018-2022 als vertrekpunt voor Burap 2-2018.

Programma (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018-2022	Na verwerking Burap 1 2018	Budget overhevelingen jaarrekening 2017	Begrotings- wijziging Ambitietraject	Begroting Burap 2 2018
Waterkeringen	20.432	21.092	92		21.184
Water	45.069	40.506	412		40.919
Zuiveren	57.497	58.984			58.984
Wegen	8.189	8.067			8.067
Algemene beleidstaken	12.135	12.216			12.216
Algemene dekkingsmiddelen	-143.942	-143.180		-500	-143.682
Ondersteuning en bedrijfsvoering	450	1.230	213	500	1.943
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-170	-1.085	717	0	-368
Toevoeging aan reserves	9.001	15.780		2.000	17.780
Onttrekking aan reserves	-8.831	-14.727	-717	-2.000	-17.444
Saldo van baten en lasten na bestemming	0	-33	0	0	-33

3 Programmaplan

In onderstaande tabel worden de afwijkingen ten opzichte van de Programmabegroting 2018-2022 weergegeven. Voor de toelichting wordt verwezen naar de bestuurlijke samenvatting (hoofdstuk 2).

Programma (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Waterkeringen	21.184	16.961	21.213	29	N
Water	40.919	24.778	40.156	-763	V
Zuiveren	58.984	37.346	59.939	955	N
Wegen	8.067	1.480	5.890	-2.177	V
Algemene beleidstaken	12.216	8.362	12.291	75	N
Algemene dekkingsmiddelen	-143.682	-148.730	-147.033	-3.351	V
Ondersteuning en bedrijfsvoering	1.943	114	1.218	-725	V
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-368	-59.689	-6.325	-5.957	V
Toevoeging aan reserves	17.780	9.376	23.660	5.881	N
Onttrekking aan reserves	-17.444	-12.105	-18.964	-1.520	V
Saldo van baten en lasten na bestemming	-33	-62.419	-1.629	-1.596	V

3.1 Programma 1 – Waterkeringen

Beleidsproduct (bedragen x € 1.000)		Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
1.10 Plannen, instrumenten & registers waterker.	Lasten	3.954	2.311	3.954	0	
	Baten	0	0	0	0	
	Saldo	3.954	2.311	3.954	0	
1.20 Versterken waterkeringen	Lasten	13.236	10.689	13.309	74	N
	Baten	-2.839	-78	-2.877	-38	V
	Saldo	10.397	10.611	10.432	35	N
1.30 Behouden waterkeringen	Lasten	5.396	3.196	5.395	-1	V
	Baten	-20	-15	-20	0	
	Saldo	5.376	3.181	5.375	-1	V
1.40 Calamiteiten waterkeringen	Lasten	1.457	859	1.452	-5	V
	Baten					
	Saldo	1.457	859	1.452	-5	V
Saldo van baten en lasten voor bestemming		21.184	16.961	21.213	29	N
Toevoeging aan reserves		1.350	1.350	1.575	225	N
Onttrekking aan reserves		-2.223	-1.442	-2.158	65	N
Saldo van baten en lasten na bestemming		20.311	16.869	20.630	320	N

3.1.1 Plannen, instrumenten & registers waterkeringen

Wat heeft het gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Totaal Lasten	3.954	2.311	3.954	0	
Totaal Baten	0	0	0	0	
Saldo van baten en lasten voor bestemming	3.954	2.311	3.954	0	
Toevoeging aan reserves	1.350	1.350	1.575	225	N
Onttrekking aan reserves	-2.023	-1.442	-2.023	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming	3.281	2.219	3.506	225	N

Toelichting op de financiële afwijkingen

Ten aanzien van de belastingprocedure tariefdifferentiatie Wegbeheerder wordt een reserve gevormd van € 750.000. De verdeling over de programma's water en waterkeringen is als volgt: Waterkeringen € 225.000 (30%) en Water € 525.000 (70%). Zie de toelichting bij hoofdstuk 4.5 Weerstandsvermogen.

3.1.2 Versterken waterkeringen

Wat hebben we gedaan?

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?	Toelichting van de oorzaak voor de afwijking(en):
1. Voorbereiden versterking regionale keringen Boezemvliet, de Keen en Boezem van Dirksland.	Er zijn geen afwijkingen.
2. Afwikkelen specifieke HWBP-voorzieningen zoals "Brede Blik" en "niet subsidiabele grondaankopen"	Er zijn geen afwijkingen.
3. Uitvoeren HWBP-project 'Zettingsvloeiing V3T, gedeelte Spijkenisserbrug.	Er zijn geen afwijkingen.
4. Uitvoeren verkenning overig deel van HWBP-project 'Zettingsvloeiing V3T'.	De verkenningsfase moet nog worden opgestart. Met het plan van aanpak zal de subsidieaanvraag worden opgestart bij het HWBP om na beschikking in 2019 te starten met de verkenning.
5. Uitvoeren voorverkenning normtraject 20-3 Geervliet-Hekelingen.	Er zijn geen afwijkingen.
6. Opstellen opleverdossiers en afwikkelen fase 2 verplichtingen dijkversterkingsprojecten Eiland van Dordrecht, Spui Oost, Hoeksche Waard Zuid en Hoeksche Waard Noord.	Er zijn geen afwijkingen.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Totaal Lasten	13.236	10.689	13.309	74	N
Totaal Baten	-2.839	-78	-2.877	-38	V
Saldo van baten en lasten voor bestemming	10.397	10.611	10.432	35	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	-200	0	-135	65	N
Saldo van baten en lasten na bestemming	10.197	10.611	10.298	101	N

Toelichting op de financiële afwijkingen

Zettingsvloeiing Verlengde derde Toetsronde (ZV3T): Het benodigde budget ZV3T voor 2018 is op basis van de herziene planning met € 653.000 (A) naar beneden bijgesteld. Het project wordt voor 90% gesubsidieerd. Doordat de kosten van ZV3T in 2018 lager zijn, vallen ook de baten € 588.000 (E) lager uit.

In juni 2018 is extra subsidie aangevraagd en toegekend voor het innovatieve deel van het project Normtraject 20-3 Geervliet-Hekelingen. De nu toegekende subsidie bedraagt € 1.793.000 ten opzichte van € 784.000 uit de oude beschikking. De projectuitgaven zijn verdeeld over 2018, 2019 en 2020. De extra kosten voor 2018 bedragen € 480.000. Daarnaast zijn binnen het project normtraject 20-3 en andere HWBP fase 2 projecten extra kosten gemaakt voor het verleggen van leidingen en kabels voor € 146.000. De totale extra kosten bedragen € 626.000 (B), de project kosten zijn 100% subsidiabel waardoor de baten ook met € 626.000 (F) stijgen.

Bij Burap 1-2018 is voor het project Bouwen met bagger € 350.000 geraamd voor inzet eigen personeel. Hiervan wordt € 175.000 ingezet als out of pocket kosten in plaats van kosten eigen personeel. Omdat deze budgetoverheveling over de programma's verloopt, vindt deze overheveling via de Burap plaats. Een deel van de werkzaamheden is verschoven naar 2019. Op basis van de huidige prognose wordt het budget in 2018 met € 149.000 (C) naar boven bijgesteld.

De Unie van Waterschappen (UvW) heeft in november 2017 een raming opgesteld van de solidariteitsbijdrage HWBP 2018-2025. Voor 2018 kwam de geraamde bijdrage van WSHD uit op

€ 8,7 miljoen. Ruim € 300.000 hoger dan de raming die eerder door de UvW was afgegeven. Dit heeft in Burap 1-2018 geleid tot een bijstelling van het budget. Onlangs is de bijdrage voor 2018 definitief vastgesteld op € 8.685.000 voordeel € 48.000 (D).

Samenvattend bestaat de afwijking op Baten en lasten bestaat uit de volgende bedragen:

Lasten			Baten		
A	-653.000	Voordeel	E	588.000	Nadeel
B	626.000	Nadeel	F	-626.000	Voordeel
C	149.000	Nadeel		-38.000	
D	-48.000	Voordeel			
	74.000				

Mutatie reserves

Ter dekking van de eigen bijdrage (10%) was een reserve onttrekking geraamd van in totaal € 200.000. Door de mutatie op het project Zettingsvloeiing Verlengde derde Toetsronde (ZV3T) wordt de onttrekking naar beneden bijgesteld met € 65.000.

3.1.3 Behouden waterkeringen

Wat hebben we gedaan?

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?	Toelichting van de oorzaak voor de afwijking(en):
1. Het werkorder-gestuurd uitvoeren van inspecties aan de objecten en bekledingen van waterkeringen.	Er zijn geen afwijkingen.
2. Uitvoeren van gewoon, dan wel buitengewoon onderhoud, op basis van de resultaten uit inspecties en veiligheidstoetsingen.	Er zijn geen afwijkingen.
3. Evalueren inzet drones bij dijkbeheer.	Er zijn geen afwijkingen.
4. Maatregelen uitvoeren (energie-efficiënte aanbesteding, ander beheer, hergebruik maaisel) t.b.v. terugbrengen energieverbruik voor maaien.	Door diverse factoren (waaronder de aanhoudende droogte) zijn prioriteiten gesteld en ligt de aanpak van deze activiteit niet meer op schema. Momenteel wordt bekeken hoe en wanneer deze activiteiten verder uitgewerkt kunnen worden.

3.1.4 Calamiteiten waterkeringen

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?	Toelichting van de oorzaak voor de afwijking(en):
1. Evalueren en actualiseren van het Calamiteitenbestrijdingsplan Waterkeringen.	Geen afwijkingen.
2. Opstellen van een Meerjarenbeleidsplan Opleiden, Trainen, Oefenen op netcentrische werkwijze over de vier taakvelden.	Het opstellen van het Meerjarenbeleidsplan is uitgesteld als gevolg van de inzet van de betrokken medewerkers calamiteitszorg op de bestrijding van de droogte en het volledig herzien van de planvorming op het gebied van calamiteitszorg.
3. Opleiden, trainen en oefenen van de calamiteitenorganisatie aan de hand van scenario's met betrekking tot faalmechanismen en schadebeelden op/aan waterkeringen, inclusief daarbij behorende kunstwerken, onder andere voor regulering van regionale watersystemen.	Met het dijkleger wordt conform plan geoefend. Mede in verband met het faillissement van een bureau dat een groot deel van de trainingen en oefeningen organiseert/begeleid en het plan van aanpak voor het verbeteren van de calamiteitszorg, zal een aantal voorgenomen trainingen en opleidingen geen (of later) doorgang vinden.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Totaal Lasten	1.457	859	1.452	-5	V
Saldo van baten en lasten voor bestemming	1.457	859	1.452	-5	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming	1.457	859	1.452	-5	V

Toelichting op de financiële afwijkingen

Door personele inzet voor de aanpak van de droogteproblematiek zal een aantal voorgenomen activiteiten veel later in het jaar of pas in het volgende jaar worden uitgevoerd (voordeel € 38.000).

In verband met de droogte is er lange tijd opgeschaald en zijn extra kosten gemaakt. Bij de waterkeringen zijn de boezemkades nat gehouden en zijn scheuren gevuld (nadeel € 33.000). Daarnaast hebben de grasmatten te lijden gehad maar de omvang van deze schade is nog niet te bepalen. In de Jaarstukken zal een eventuele afwijking nader worden verklaard.

3.2 Programma 2 – Water

Beleidsproduct (bedragen x € 1.000)		Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
2.10 Plannen, instrumenten & registers water	Lasten	6.177	3.034	6.123	-54	V
	Baten	-6	0	-890	-884	V
	Saldo	6.171	3.034	5.232	-938	V
2.20 Droge voeten	Lasten	25.759	15.614	26.145	386	N
	Baten	-4.662	-58	-4.962	-300	V
	Saldo	21.098	15.556	21.184	86	N
2.30 Voldoende water	Lasten	903	574	958	55	N
	Baten					
	Saldo	903	574	958	55	N
2.40 Schoon en gezond water	Lasten	1.007	332	1.007	0	
	Baten					
	Saldo	1.007	332	1.007	0	
2.50 Baggeren	Lasten	11.468	4.937	11.704	236	N
	Baten	-300	-17	-536	-236	V
	Saldo	11.168	4.920	11.168	0	
2.60 Vaarwegbeheer	Lasten	415	230	415	0	
	Baten	-2	0	-2	0	
	Saldo	413	230	413	0	
2.70 Calamiteiten water	Lasten	160	131	194	34	N
	Baten					
	Saldo	160	131	194	34	N
2.80 Samenwerken in de afvalwaterketen	Lasten	0	0	0	0	
	Baten	0	0	0	0	
	Saldo	0	0	0	0	
Saldo van baten en lasten voor bestemming		40.919	24.778	40.156	-763	V
Toevoeging aan reserves		7.698	3.150	9.343	1.645	N
Onttrekking aan reserves		-4.627	-4.062	-4.627	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming		43.990	23.865	44.872	883	N

3.2.1 Plannen, instrumenten & registers water

Wat hebben we gedaan?

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?	Toelichting van de oorzaak voor de afwijking(en):
Basisinrichting watersysteem 1. Plan van aanpak optimalisatie keur om deze geschikt te maken voor de nieuwe regelgeving als gevolg van de Omgevingswet.	Geen afwijkingen
2. Bepalen prestatie-indicatoren voor het functioneren van het watersysteem ten behoeve van het onderhoud.	Geen afwijkingen, is onderdeel van kaderstelling baggeren.
Robuust en klimaatbestendig watersysteem 3. Plan van aanpak gebiedsgerichte evaluatie ontwerpnormen.	Geen afwijkingen
4. Doorlopen van het gebiedsproces voor de peilgebieden in het Oudeland van Strijen.	Geen afwijkingen
5. Optimalisatie modellering.	Geen afwijkingen
6. Opleveren van de regionale watersysteembeoordeling.	Geen afwijkingen
7. Opstarten van het plan van aanpak invulling her-berekende wateropgave.	Geen afwijkingen
8. Beleidskader opstellen hoe om te gaan met de stedelijke wateropgave versus de regionale wateropgave.	Geen afwijkingen
9. Vaststellen van de uitgangspunten voor de watersysteembeoordeling.	Geen afwijkingen
Faciliteren gebruiksfuncties 10. Optimalisatie peilindicator.	Optimalisatie loopt volgens planning.
Duurzaamheid 11. In 2018 zijn de opties om energie te produceren uit biomassa onderzocht.	Door de droogte is het uitvoeren van een aantal maatregelen vertraagd.

Prestatie-indicatoren

Prestatie indicatoren	Nulmeting	Streefwaarde	Prognose	Status
De oppervlakte van het beheersgebied in procenten waarvoor een actueel peilbesluit geldt	65,14%	72%	nader te bepalen	GGOR methodiek wordt geëvalueerd. De prognose wordt op basis van deze evaluatie geactualiseerd.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Totaal Lasten	6.177	3.034	6.123	-54	V
Totaal Baten	-6	0	-890	-884	V
Saldo van baten en lasten voor bestemming	6.171	3.034	5.232	-938	V
Toevoeging aan reserves	0	0	820	820	N
Onttrekking aan reserves	-517	-217	-517	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming	5.654	2.818	5.536	-118	V

Toelichting op de financiële afwijkingen

De kosten voor monitoring CMK die betrekking hebben op 2018 (€ 64.000) worden gedekt vanuit de bijdrage CMK (zie reservemutaties). De bijdrage aan Aquon voor de monitoring van waterkwaliteit wordt, door een daling van het aantal afgenomen verkooppunten, verlaagd met € 88.000. Daarnaast wordt het onderzoek 'doelen overig water' later opgestart en niet volledig in 2018 uitgevoerd. Een deel van het beschikbare budget wordt niet uitgegeven (voordeel € 30.000).

Baten en reservemutaties:

De monitoring wordt vanuit het investeringsproject 7103100297 CMK Monitoring Kier overgedragen naar de beheerorganisatie. De kosten voor de monitoring tot en met 2028 zijn gedekt vanuit de bijdrage van het Rijk. Met deze overdracht wordt voorgesteld om het saldo (€ 884.000) verminderd met de verwachte kosten 2018 (€ 64.000) te doteren aan een nieuw te vormen reserve Monitoring CMK (€ 820.000). De kosten voor de monitoring t/m 2028 zullen uit deze reserve gedekt worden.

3.2.2 Droge voetenWat hebben we gedaan?

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?	Toelichting van de oorzaak voor de afwijking(en):
Basisinrichting watersysteem 1. Vertalen van de prestatie-indicatoren voor het functioneren voor het watersysteem naar onderhoudsconcepten, op basis van de balans tussen kosten-risico's-prestaties.	Geen afwijkingen
Robuust en klimaatbestendig watersysteem 2. Opstarten van het gebiedsproces voor de opgave in landelijk gebied (Oude Land van Strijen).	Geen afwijkingen
Duurzaamheid 3. Onderzoeken van de opties om energie te produceren uit biomassa.	Door de droogte is het uitvoeren van een aantal maatregelen vertraagd.

Prestatie-indicatoren

Prestatie indicatoren	Nulmeting	Streefwaarde	Prognose	Status
Nog te realiseren NBW-opgave landelijk gebied in m3	225.000	202.000	160.000	Er wordt minder gerealiseerd door vertraging in het project gebiedsproces Oude Land van Strijen.
Nog te realiseren NBW-opgave stedelijk gebied in m3 (1/3 van totaal tot 2027)	171.000	160.000	165.000	

Wat heeft het gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Totaal Lasten	25.759	15.614	26.145	386	N
Totaal Baten	-4.662	-58	-4.962	-300	V
Saldo van baten en lasten voor bestemming	21.098	15.556	21.184	86	N
Toevoeging aan reserves	7.698	3.150	8.523	825	N
Onttrekking aan reserves	-4.111	-3.846	-4.111	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming	24.685	14.860	25.596	911	N

*Toelichting op de financiële afwijkingen***Lasten:**

De storingskosten zijn hoger dan voorzien. Het gaat onder meer om storingskosten aan gemaal Witte Brug, gemaal Trouw, gemaal Labradoriet en gemaal Oostvoornse Meer. Vanwege deze tegenvallers is de verwachting dat € 500.000 aanvullend budget nodig is.

Tijdens onderzoek naar de duiker onder de Boompjesstraat in Strijen zijn delen van de duiker ingestort. De onderzoekskosten (€ 39.000) zijn gedekt uit het voorbereidings- en onderzoeksbudget. De restauratiekosten zijn niet geraamd (nadeel € 126.000). Vanuit de realisatie op de budgetten voor belasting, huur, rechten, precario wordt een structureel nadeel verwacht van € 10.000.

Energiebelasting:

Het verbruik van elektriciteit en aardgas is belast met een specifieke energiebelasting. Deze belasting wordt bepaald aan de hand van de hoogte van het verbruik. Per aansluiting wordt afhankelijk van het verbruik een aantal belastingschijven doorlopen. De belasting in de eerste schijf is het hoogst en daalt naarmate het verbruik hoger wordt. Voor WSHD is met name de energiebelasting op elektriciteit een aanzienlijke kostenpost (totaal WSHD in 2017 € 1,3 miljoen).

Voor de energieaansluitingen binnen het zuiveringsproces is het vanuit de wet al langer toegestaan aansluitingen per zuiveringskring (zuiveringsinstallatie inclusief toeleverende rioolgemaal) te clusteren waardoor de aansluitingen gezamenlijk de belastingschijven doorlopen. De hoogte van de energiebelasting voor een cluster is veel lager dan wanneer alle aansluitingen afzonderlijk de belastingschijven moeten doorlopen. Voor het watersysteem bleek dat de waterschappen hier heel verschillend mee omgaan. Begin 2017 hebben de Unie van Waterschappen en de Belastingdienst geïnventariseerd hoe de verschillende waterschappen omgaan met de clustering van objecten in het kader van de energiebelasting. Het uiteindelijke doel is een eenduidige wijze van clustering voor alle waterschappen.

Het ziet er naar uit dat clustering voor het watersysteem net als voor het zuiveringsproces zal worden goedgekeurd. De belastingdienst bezoekt van juli tot en met oktober 2018 alle waterschappen om de wijze van clustering te bespreken. Op basis hiervan wordt een totaalvoorstel voorgelegd aan de belastinginspecteur en het ministerie. De verwachting is dat hierover meer duidelijkheid komt voor het eind van 2018. Op dit moment hanteert WSHD voor het watersysteem geen enkele vorm van clustering. Goedkeuring door de Belastingdienst van de mogelijkheid tot clusteren zal WSHD daarmee direct een (structureel) financieel voordeel opleveren ten aanzien van de energiebelasting binnen het watersysteem. De hoogte van dit voordeel zal bekend worden na het definitief goedkeuren van de voorgestelde clustering voor WSHD, naar verwachting eind 2018.

WSHD heeft binnen het watersysteem 500 individuele aansluitingen. Voor deze aansluitingen wordt een clustering naar 5 clusters toegestaan (1 cluster per eiland). Rozenburg en de aansluitingen van gebouwen die geen onderdeel uitmaken van het watersysteem (zoals het kantoorpand en de steunpunten) blijven afzonderlijke aansluitingen. Op basis van het verbruik van de afgelopen jaren wordt het voordeel hieruit geraamd op € 250.000. Het verwachte voordeel voor 2018 wordt verwerkt in Burap 2-2018. Het structurele voordeel vanaf 2019 en verder vanuit voorzichtigheid pas te verwachten na definitief uitsluitel van de Belastingdienst.

Er bestaat een mogelijkheid dat we de te veel betaalde energiebelasting over de afgelopen 5 jaar nog kunnen terugvorderen. Dit is echter afhankelijk van vele aspecten, waaronder tijdstip van boekencontrole bij energieleveranciers. Vanuit voorzichtigheid wordt voorgesteld dit eveneens pas in te boeken als de Belastingdienst definitief uitsluitel heeft gegeven.

Baten en reservemutaties:

De realisatiegraad van de CMK projecten ligt op 99%. Het geprognosticeerd resultaat voor CMK bedraagt € 5,0 miljoen. In 2017 is op basis van percentage werk gereed € 4,7 miljoen resultaat genomen. Voor 2018 wordt € 300.000 extra resultaat verwacht. Het resultaat wordt gedoteerd aan de reserve Afwikkeling CMK.

Ten aanzien van de belastingprocedure tariefdifferentiatie Wegbeheerder wordt een reserve gevormd van € 750.000. De verdeling over de programma's water en waterkeringen is als volgt: Waterkeringen € 225.000 (30%) en Water € 525.000 (70%). Zie de toelichting bij hoofdstuk 4.5 Weerstandsvermogen.

3.2.3 Voldoende water

Wat hebben we gedaan?

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?	Toelichting van de oorzaak voor de afwijking(en):
Basisinrichting watersysteem 1. Uitvoeren peilbeheer conform peilbesluit.	Een aantal peilbesluiten is niet verder in uitvoering gebracht in afwachting van de resultaten van de evaluatie GGOR.
2. Peilbesluiten waar nodig actualiseren volgens de methodiek GGOR.	Geen afwijkingen, GGOR methodiek wordt momenteel geëvalueerd.
3. Uitvoeren van onderhoud en verbeteringen aan peil-regulerende kunstwerken.	Geen afwijkingen.
4. Uitwerken van de Deltabeslissingen in concrete uitvoeringsmaatregelen.	Geen afwijkingen.
Robuust en klimaatbestendig systeem 5. Opstellen ontwerpseisen voor peilbeheer en zoetwatervoorziening.	Geen afwijkingen.
Faciliteren gebruiksfuncties 6. Uitvoeren onderhoud volgens onderhoudsplannen ten aanzien van assets watersystemen.	Geen afwijkingen.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Totaal Lasten	903	574	958	55	N
Saldo van baten en lasten voor bestemming	903	574	958	55	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming	903	574	958	55	N

Toelichting op de financiële afwijkingen

Er is een nadeel van € 55.000. Dit wordt voor € 35.000 veroorzaakt door het doorspuiten van duikers waar de doorstroming van het watersysteem stagneert. Het betreft met name de waterdoorvoer in de lange duikers in het Rotterdamse stedelijk gebied. Bij de storingen die hiervan het gevolg zijn, moeten de duikers leeggepompt worden en met camera's geïnspecteerd. Tegelijk met de uitvoering van het project Optimalisatie waterafvoer Strypse Wetering fase 2b is een duiker vervangen die reeds langer voor problemen zorgde. De kosten hiervan bedragen circa € 20.000.

3.2.4 Schoon en gezond water

Wat hebben we gedaan?

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?	Toelichting van de oorzaak voor de afwijking(en):
Basis waterkwaliteit 1. Uitvoeren KRW-monitoringsprogramma, jaarschijf 2018.	Geen afwijkingen
2. Rapportage voortgang KRW-doelbereik aan de hand van het eigen KRW-beoordelingssysteem van WSHD.	De streefwaarde rapportage over het KRW-doelbereik vindt niet jaarlijks plaats omdat veel parameters 1 keer per 3 jaar gemeten worden. De rapportage over het KRW doelbereik zal in 2019 weer plaatsvinden.
3. Opstellen van de Waterwerkenrapportage, waarin toestand en trend van de waterkwaliteit wordt beschreven.	De rapportage Waterwerken wordt 1 keer per 2 jaar opgesteld. In 2019 verschijnt Waterwerken over de jaren 2017 en 2018.
4. Resterende maatregelen uit het SGBP-1 uitvoeren.	Geen afwijkingen
5. Maatregelen en onderzoeken uit SGBP2 opstarten en uitvoeren.	Geen afwijkingen

3.2.5 Baggeren

Wat heeft het gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Totaal Lasten	11.468	4.937	11.704	236	N
Totaal Baten	-300	-17	-536	-236	V
Saldo van baten en lasten voor bestemming	11.168	4.920	11.168	0	
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming	11.168	4.920	11.168	0	

Toelichting op de financiële afwijkingen

Als gevolg van afspraken gemaakt over de ontvangstplicht van bagger zijn de lasten hoger uitgevallen. Een aantal ontvangstplichtigen heeft het waterschap verzocht de bagger af te voeren. Dit leidt tot hogere kosten. Deze kosten worden in rekening gebracht bij de ontvangstplichtigen. Hierdoor nemen de lasten maar ook de baten toe (€ 236.000).

3.2.6 Vaarwegbeheer

Er zijn geen afwijkingen.

3.2.7 Calamiteiten water

Wat hebben we gedaan?

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?	Toelichting van de oorzaak voor de afwijking(en):
• Evalueren en actualiseren van het Calamiteitenbestrijdingsplan Watersysteem.	De punten uit de evaluatie van de calamiteit droogte 2018 worden meegenomen in de actualisatie van het Calamiteitenbestrijdingsplan.
• Opstellen van een Meerjarenbeleidsplan Opleiden, Trainen en Oefenen op netcentrische werkwijze over de vier taakvelden.	Het opstellen van het Meerjarenbeleidsplan is uitgesteld als gevolg van de inzet van de betrokken medewerkers calamiteitszorg op de bestrijding van de droogte en het volledig herzien van de planvorming op het gebied van calamiteitszorg.
• Monodisciplinair en multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen van de calamiteitenorganisatie aan de hand van scenario's met betrekking tot faalmechanismen op/aan regionale watersystemen en vaarwegen, inclusief daarbij behorende kunstwerken.	Mede in verband met het faillissement van een bureau dat een groot deel van de trainingen en oefeningen organiseert/begeleid en het plan van aanpak voor het verbeteren van de calamiteitszorg, zal een aantal voorgenomen trainingen en opleidingen geen (of later) doorgang vinden.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Totaal Lasten	160	131	194	34	N
Saldo van baten en lasten voor bestemming	160	131	194	34	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming	160	131	194	34	N

Toelichting op de financiële afwijkingen

Door de droogte deze zomer is er lange tijd opgeschaald geweest en zijn extra kosten gemaakt voor extra uitgevoerd maaiwerk in watergangen voor een goede waterdoorvoer, het leveren en aanbrengen van chloride meetbuizen en het opruimen van dode eenden en vis in oppervlaktewater (nadeel € 34.000). De totale omvang van de extra activiteiten is nog niet te bepalen. In de jaarstukken zal een eventuele afwijking nader worden verklaard.

3.3 Programma 3 – Zuiveren

Beleidsproduct (bedragen x € 1.000)		Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
3.10 Plannen, instrumenten & registers zuiveren	Lasten	3.118	1.546	3.118	0	
	Baten					
	Saldo	3.118	1.546	3.118	0	
3.20 Gezuiverd afvalwater	Lasten	55.950	36.038	56.892	942	N
	Baten	-976	-728	-963	13	N
	Saldo	54.974	35.310	55.929	955	N
3.30 Calamiteiten zuiveren	Lasten	46	31	46	0	
	Baten					
	Saldo	46	31	46	0	
3.40 Samenwerken in de afvalwaterketen	Lasten	889	459	889	0	
	Baten	-43	0	-43	0	
	Saldo	847	459	847	0	
Saldo van baten en lasten voor bestemming		58.984	37.346	59.939	955	N
Toevoeging aan reserves		2.000	2.000	2.000	0	
Onttrekking aan reserves		-4.870	-2.907	-5.572	-702	V
Saldo van baten en lasten na bestemming		56.114	36.439	56.367	253	N

3.3.1 Plannen, instrumenten & registers zuiveren

Wat hebben we gedaan?

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?	Toelichting van de oorzaak voor de afwijking(en):
1. Het uitvoeren van het investeringsprogramma slibverwerkingsinstallatie Sluisjesdijk.	In de vastgestelde Toekomstvisie Sluisjesdijk is aangegeven dat: - de ALM geen allesomvattend programma behelst; - een aantal zaken nog niet nader te duiden waren; - in de toekomst, naast de al geformuleerde projecten, via de reguliere P&C-cyclus nieuwe projecten kunnen en zullen voortkomen.
2. Participeren in de Energie- en grondstoffenfabriek.	Er zijn geen afwijkingen.
3. Het uitvoeren van maatregelen uit het EEP 2017-2020.	Er zijn geen afwijkingen.
4. Het voorbereiden van bestuurlijke besluitvorming ten aanzien van de ALM-resultaten voor de rwzi's op het eiland Goeree-Overflakkee en de rwzi Spijkenisse.	Op 27 maart 2018 heeft het college van D&H kennisgenomen van de resultaten fase 1 en ingestemd met de voorgestelde varianten en deze te onderzoeken in fase 2. In de zomer heeft de aanbesteding plaatsgevonden. De gecontracteerde marktpartij is 1 september gestart met een ALM-variantenstudie. De studie heeft een doorlooptijd van 5 maanden.
5. Het opstellen en uitwerken van meerjarige investering-, onderhoud- en bedrijfsvoeringprogramma's als vervolg op de besluitvorming ten aanzien van bovenstaande ALM-studies.	Er zijn geen afwijkingen.
6. Het opstarten van de ALM's voor de rwzi's Heenvliet en Hellevoetsluis. In de ALM's worden de externe stakeholders meegenomen.	Er zijn geen afwijkingen.
7. Het uitvoeren van een technische schouw (inventarisatiefase) van de rwzi Dokhaven als voorbereiding op de ALM.	De uitvoering van de (technische) schouw wordt momenteel voorbereid.
8. Het uitvoeren van maatregelen conform het Opgaveplan Duurzaamheid, Energie en Innovatie 2016-2019.	Er zijn geen afwijkingen.

3.3.2 Gezuiverd afvalwater

Wat hebben we gedaan?

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?	Toelichting van de oorzaak voor de afwijking(en):
1. Beheer Het reguliere beheer van de installaties moet ertoe leiden dat de ruim 130 miljoen m3 gezuiverd afvalwater voldoet aan bovenstaande kpi's. Onderzoeken op welke wijze verdergaande procesautomatisering en slim gebruik van data kunnen bijdragen aan efficiency- en prestatieverbetering, verdere verduurzaming en kostenoptimalisatie en sturen op afstand: a) opstarten project online meters in de waterlijn rwzi's en onderzoeken online meters in de sliblijn; b) evaluatie en/of verdere uitrol pilot slim gebruik van data; c) opstellen/herijken visie toekomstige processturing; d) onderzoeken/voorbereiden grootschalige vervanging- en moderniseringsopgave van de Technische Automatisering.	Punt a-d: De projecten zijn in voorbereiding.
2. Onderhoud a) Het opstellen of aanpassen van een MeerjarenOnderhoudsprogramma. In dit programma worden nieuwe KPI's voor onderhoud (storingen) ontwikkeld. b) Parallel aan het ritme van ALM-studies worden op basis van de ALM-uitkomsten de onderhoudsconcepten voor de individuele installaties bijgewerkt.	b) Door voortschrijdend inzicht in het kritische pad van de plannings wordt de totstandkoming van de onderhoudsconcepten ontkoppeld van de ALM's.
3. Storingen Omdat het aantal storingen aan de kritische objecten hoger ligt dan de streefwaarde wordt de aard en de urgentie van deze storingen door de organisatie geanalyseerd. Daarbij zal bekeken welke verbeteringen in de bedrijfsvoering nuttig dan wel noodzakelijk zijn.	De storingsregistratie wordt aangepast overeenkomstig de methodiek zoals die is vastgesteld binnen de Unie van Waterschappen. Verder geen afwijkingen.

Prestatie-indicatoren

Prestatie indicatoren	Nulmeting	Streefwaarde	Prognose	Status
Aantal storingen aan kritische objecten	1.003	<1.000	1.050	De prognose is bijgesteld op basis van de trend in het aantal storingen.
Afnameverplichting	99,9%	>99%	> 99%	Er zijn geen afwijkingen.
Beschikbaarheid installaties	99,4%	>98%	Nvt	Met de portefeuillehouder is afgesproken om deze Prestatie-indicator aan te passen in lijn met de PI's die zijn afgesproken binnen de Unie van Waterschappen.
Fosforverwijderingsrendement	88,6%	>77,5%	> 77,5%	Er zijn geen afwijkingen.
Nalevingspercentage Waterwetvergunning	99,3%	>98%	>98%	Er zijn geen afwijkingen.
Slibafzet in tonnen	83.517	78.400	83.400	Door het project renovatie slibgistingstanks Sluisjesdijk wordt dit jaar slib van de svi Sluisjesdijk op de rwzi Dordrecht onttrokken. De ontwateringsresultaten van Dordrecht zijn ongeveer 22,5% en van Sluisjesdijk ongeveer 30%. Hierdoor wordt 4000 ton extra slib afgevoerd.
Stikstofverwijderingsrendement	80,0%	>77,5%	>77,5%	Er zijn geen afwijkingen.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Totaal Lasten	55.950	36.038	56.892	942	N
Totaal Baten	-976	-728	-963	13	N
Saldo van baten en lasten voor bestemming	54.974	35.310	55.929	955	N
Toevoeging aan reserves	2.000	2.000	2.000	0	
Ottrekking aan reserves	-4.870	-2.907	-5.572	-702	V
Saldo van baten en lasten na bestemming	52.104	34.403	52.357	253	N

Toelichting op de financiële afwijkingen

Diverse onderzoeken bevestigen dat het onderhoud op de rwzi's de afgelopen jaren is gaan achterlopen. Er is dan ook een flinke opgave te slechten om de prestaties van onze assets ook naar de toekomst toe zeker te stellen. De prestaties zijn nu nog goed, we zijn er op tijd bij om ongewenste effecten op de prestatie aan te pakken voordat de grenzen worden overschreden. De opgave is van dien omvang dat we dit vanuit een meerjaren-aanpak van circa 5 jaar, op basis van een gedegen assetmanagement aanpak, per direct moeten aanvliegen. De hiervoor vereiste organisatie-bekwaamheden dienen daarbij in samenhang ontwikkeld te worden. In 2019 wordt de eerste extra impuls gegeven om op basis van het strategische onderhoudsplan de onbalans tussen preventief en correctief onderhoud beheerst om te buigen, alle wettelijk verplichte inspecties volledig uit te voeren en de ontwikkeling van de organisatie op te starten. Het pakket van onderhoudsmaatregelen is integraal herijkt op basis van deze doelen. Dit heeft geleid tot een hoger budget voor onderhoud met ingang van 2019.

In 2018 wordt bovenstaande duidelijk doordat de onderhoudskosten binnen Zuiveren hoger zijn dan begroot. Dit heeft een aantal oorzaken:

- het werkelijke onderhoudsniveau van de installaties is slechter dan gedacht;
- de prijzen vanuit de markt zijn veel hoger door de aantrekkende markt;
- het werken via ons mastercontract kost ons meer (bij onderaanbesteding).

Als gevolg hiervan kan met hetzelfde budget minder worden gerealiseerd. Tevens zijn in 2018 diverse kosten gemaakt voor de Veiligheid op de Sluisjesdijk. Deze kosten, circa € 400.000, zijn ten laste gekomen van het reguliere budget.

De verwachting op basis van een aantal aannames ten aanzien van storingen en nog uit te voeren noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden in 2018 is dat het beschikbare budget te laag is. De daadwerkelijke situatie is lastig te voorspellen. Het tekort wordt ingeschat op € 550.000 maar zou hoger kunnen uitvallen afhankelijk van het aantal en soort storingen.

Op basis van bovenstaande wordt een aanvullend budget gevraagd van € 955.000. Dit bedrag bestaat uit:

- Een ingeschat nadeel van € 549.000 voor aanvullend budget voor het noodzakelijke onderhoud van € 536.000 en te verwachten lagere baten van € 13.000
- In het ALM investeringsprogramma Sluisjesdijk was, naast de investeringsprojecten, voor meerdere jaren een onderhoudsbudget opgenomen. Dit budget is bestemd voor het uitvoeren van noodzakelijk (groot) onderhoud gerelateerd aan de uitvoering van de investeringsprojecten. In 2018 wordt € 106.000 extra onttrokken aan de reserve budgetoverhevelingen ter dekking van de kosten gerelateerd aan de uitvoering van deze onderhoudswerkzaamheden. De onderhoudswerkzaamheden lopen mee in het ritme van de uitvoering van de investeringsprojecten.
- Uitvoering van de NEN3140 activiteiten op Sluisjesdijk € 300.000

De dekking voor de kosten van de NEN activiteiten is afkomstig uit de bestemmingsreserve NEN project Sluisjesdijk. De uitvoering verloopt sneller dan gepland. De totale kosten voor het NEN3140 project blijven volgens de huidige inzichten maximaal € 2 miljoen conform eerdere besluitvorming (VV 29 maart 2018).

Ter dekking van het aanvullend budget voor de uitvoering van het noodzakelijke onderhoud wordt een onttrekking aan de bestemmingsreserve Geactiveerde lasten voorgesteld. De dekking van de € 550.000 is voor € 253.000 afkomstig uit de post onvoorzien (zie paragraaf Algemene Dekkingsmiddelen). Het restant, ingeschat op afgerond € 297.000 tot € 750.000, wordt gedekt vanuit een onttrekking aan de bestemmingsreserve geactiveerde lasten. De VV wordt derhalve gevraagd in te stemmen met een maximale onttrekking van € 750.000 aan de reserve geactiveerde lasten ter dekking van noodzakelijk onderhoud indien gedurende het laatste kwartaal 2018 blijkt dat de uitvoering van aanvullende werkzaamheden niet langer uitgesteld kan worden en nodig is om ongewenste effecten op de prestatie en veiligheid, voor nu en de nabije toekomst, te voorkomen.

3.3.3 Calamiteiten zuiveren

Wat hebben we gedaan?

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?	Toelichting van de oorzaak voor de afwijking(en):
1. Evalueren en herzien van het calamiteitenbestrijdingsplan Zuiveren.	Geen afwijkingen.
2. Jaarlijks mono- en multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen aan de hand van scenario's met betrekking tot faalmechanismen op/aan rioolwatertransportleidingen, rioolgemaal, rioolwaterzuiveringsinstallaties en slibverwerkingsbedrijf Sluisjesdijk.	Mede in verband met het faillissement van een bureau dat een groot deel van de trainingen en oefeningen organiseert/begeleid en het plan van aanpak voor het verbeteren van de calamiteitszorg, zal een aantal voorgenomen trainingen en opleidingen geen (of later) doorgang vinden.

3.3.4 Samenwerken in de afvalwaterketen

Wat hebben we gedaan?

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?	Toelichting van de oorzaak voor de afwijking(en):
Te realiseren Invulling geven aan het bestuursakkoord Water (BAW) door: • In drie van de zes regio's is Integraal sturen afvalwaterketen (ISA) uitgerold.	Geen afwijkingen.
• In alle regio's is samen met de gemeenten de kwetsbaarheid in de keten in beeld gebracht.	Geen afwijkingen.
• Met drie gemeenten is een afvalwaterakkoord gesloten.	Geen afwijkingen.
• In de Rotterdamse regio is een regionale studie uitgevoerd.	Fase 2 van regiostudie is recent vastgesteld. Fase 3 wordt begin 2019 opgeleverd.

Prestatie-indicatoren

Prestatie indicatoren	Nulmeting	Streefwaarde	Prognose	Status
Het % gemeenten waarmee actuele afspraken bestuurlijk zijn vastgelegd	5%	40%	33%	Dit jaar worden de afvalwaterakkoorden afgesloten met de gemeente Goeree Overflakkee en de gemeenten in de Hoeksche Waard. Dit zijn er 6 in totaal, op het totaal van 18 gemeenten.
Het aantal bespaarde €'s per jaar t.o.v. de doelstelling	70%	80%	80%	Er zijn geen afwijkingen.

3.4 Programma 4 – Wegen

Beleidsproduct (bedragen x € 1.000)		Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
4.10 Plannen, instrumenten & registers wegen	Lasten	1.023	560	1.386	363	N
	Baten	0	0	0	0	
	Saldo	1.023	560	1.386	363	N
4.20 Berijdbaarheid	Lasten	11.966	6.834	9.171	-2.795	V
	Baten	-8.126	-7.692	-8.126	0	
	Saldo	3.840	-857	1.045	-2.795	V
4.30 Verkeersveiligheid	Lasten	3.242	1.674	3.242	0	
	Baten	-150	-87	-150	0	
	Saldo	3.092	1.586	3.092	0	
4.40 Calamiteiten wegen	Lasten	111	191	366	255	N
	Baten					
	Saldo	111	191	366	255	N
Saldo van baten en lasten voor bestemming		8.067	1.480	5.890	-2.177	V
Toevoeging aan reserves		0	0	2.707	2.707	N
Onttrekking aan reserves		-300	0	-660	-360	V
Saldo van baten en lasten na bestemming		7.767	1.480	7.937	170	N

3.4.1 Plannen, instrumenten en registers wegen

Wat hebben we gedaan?

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?	Toelichting van de oorzaak voor de afwijking(en):
1. Up-to-date houden onderhoudsconcepten in Maximo.	Geen afwijkingen.
2. Up-to-date houden risicomatrices.	Geen afwijkingen.
3. Deelnemen aan werkgroepen van Unie, CROW en Swov en relevante overlegstructuren op regionaal, provinciaal en gemeentelijk niveau.	Geen afwijkingen.
4. Actualiseren Algemeen Programma van Eisen Inrichting (APvEI) Wegen.	Als gevolg van gebrek aan capaciteit wordt het APvEI Wegen dit jaar niet geactualiseerd. De meest recente versie dateert van 12 januari 2017.
5. Actualiseren Algemeen Programma van Eisen Kunstwerken.	Het APvE Kunstwerken is 25 januari 2018 vastgesteld.
6. Actualiseren beheerregister Wegen.	Geen afwijkingen.
7. Afhankelijk van de uitkomsten uit de bestuurlijke verkenning naar de overdracht van de wegen (onderzoek Peijs, 2017): uitvoeren vervolgwerkzaamheden, waaronder vervolgoverleggen met gemeenten.	Geen afwijkingen.

Prestatie-indicatoren

Prestatie indicatoren	Nulmeting	Streefwaarde	Prognose	Status
Het aantal verkeersbesluiten	8	15	10	Er is minder noodzaak geweest tot aanpassingen op onze wegen dan vooraf ingeschat.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Totaal Lasten	1.023	560	1.386	363	N
Totaal Baten	0	0	0	0	
Saldo van baten en lasten voor bestemming	1.023	560	1.386	363	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	-360	-360	V
Saldo van baten en lasten na bestemming	1.023	560	1.026	3	N

Toelichting op de financiële afwijkingen

Voor de uitvoering Transitie waterschapswegen in 2018 is € 450.000 materieel budget en inhuurbudget nodig. De uren- en kostenraming voor fase 0 (voorbereiding) en fase 1 (opstellen van een intentieovereenkomst in samenwerking met gemeenten) voor Transitie waterschapswegen is bijgesteld. De bijgestelde raming komt voort uit een verdere uitwerking van het plan van aanpak, waarin de fasering van de transitie, het team van benodigde (interne en externe) medewerkers en de benodigde diensten/adviezen nader zijn uitgewerkt. Via Burap 1-2018 is € 90.000 beschikbaar gesteld. Hiermee bedraagt het nog extra benodigd budget voor 2018 € 360.000. Voorgesteld wordt om de extra kosten voor de Transitie Waterschapswegen te dekken door een onttrekking aan de algemene reserve wegen op basis van de gerealiseerde kosten.

3.4.2 BerijdbaarheidWat hebben we gedaan?

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?	Toelichting van de oorzaak voor de afwijking(en):
1. Uitvoeren van de geplande opgaven om de categorisering van de wegen aan te passen.	Geen afwijkingen.
2. Ontwikkelen van de bereikbaarheidsmonitor: hierin wordt (jaarlijks) gerapporteerd over de verkeersintensiteit en de trendmatige ontwikkeling daarvan.	Deze is gekoppeld aan Waterwerken. Waterwerken wordt pas in 2019 opgemaakt en zodoende vervalt deze activiteit voor 2018.
3. Evalueren van het meetnet verkeerstellingen.	De evaluatie is in 2017 afgerond. De komende jaren wordt dit binnen de reguliere werkzaamheden verwerkt.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Totaal Lasten	11.966	6.834	9.171	-2.795	V
Totaal Baten	-8.126	-7.692	-8.126	0	
Saldo van baten en lasten voor bestemming	3.840	-857	1.045	-2.795	V
Toevoeging aan reserves	0	0	2.707	2.707	N
Onttrekking aan reserves	-300	0	-300	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming	3.540	-857	3.452	-88	V

Toelichting op de financiële afwijkingen

De prognose voor het storingsonderhoud 'klein onderhoud wegen' wordt bijgesteld. Er wordt verwacht dat een totaal budget nodig is van € 1.237.000. Dit betekent een overschrijding van € 697.000. Deze overschrijding is noodzakelijk om de verkeersveiligheid op met name ETW2 (erftoegangswegen type2) te kunnen blijven waarborgen. Ernstige vorstschade, een toename van het aantal meldingen vanuit het beheersgebied en extra bermonderhoud voor een goede afwatering leiden tot een stijging van de onderhoudskosten. Naar verwachting dient nog extra correctief onderhoud uitgevoerd te worden in 2018. De omvang hiervan hangt af van onder meer weersomstandigheden en is daarom op voorhand niet exact bepalen. Het college van D&H heeft besloten om maximaal € 153.000 extra aan correctief onderhoud uit te voeren in 2018. Deze kosten worden verantwoord via de Jaarrekening waarbij zoveel als mogelijk dekking wordt gevonden binnen het Programma Wegen. Naar verwachting kan de ruimte worden gevonden uit het verwachte voordeel op de wegenheffing, zoals geschetst in paragraaf 4.4. Waterschapsbelastingen. Daarnaast is voor jaarlijks onderhoud wegen € 118.000 extra nodig voor onkruidbestrijding bij rotondes en middengeleiders.

Binnen de exploitatie zijn er uitgaven gedaan voor de trajectaanpak van diverse wegen. Bij het nader bekijken van de uitgevoerde werkzaamheden is gebleken dat het hier investeringen betreft. De uitgevoerde werkzaamheden zijn levensduurverlengend wat betekent dat de uitgaven conform de beleidsnota Activeren, Waarderen en Afschrijven (AWA) geactiveerd moeten worden. Hiervoor worden 8 nieuwe investeringsprojecten opgevoerd (zie paragraaf 2.2.2 Nieuwe investeringen). Deze aanpassing leidt tot een aanpassing van de exploitatie van € 3,5 miljoen.

Per saldo leidt dit tot een voordeel van € 2.607.000. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de in te stellen bestemmingsreserve Kapitaallasten Wegen. Deze reserve wordt ingezet om de kapitaallasten van de 8 nieuwe investeringen te dekken. Hierbij wordt een ingroeimodel gehanteerd waarbij op termijn de kapitaallasten volledig worden opgenomen in de exploitatie.

Voor de kap van een groot aantal populieren langs het Volkerak is in 2018 € 100.000 beschikbaar gesteld. De omgevingsdienst Haaglanden heeft extra inspanningseisen gesteld aan het vleermuizen- en trekvogelsonderzoek. Momenteel wordt er aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd. Daarnaast ligt de kap erg gevoelig en is een uitgebreid communicatietraject noodzakelijk. De kap wordt daarom uitgesteld naar 2019. Voorgesteld wordt om het budget van € 100.000 toe te voegen aan de reserves en weer beschikbaar te stellen in de exploitatie van 2019.

3.4.3 Verkeerveiligheid

Wat hebben we gedaan?

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?	Toelichting van de oorzaak voor de afwijking(en):
1. Opstellen van een verkeersveiligheidsmonitor.	Deze is gekoppeld aan Waterwerken. Waterwerken wordt pas in 2019 opge maakt en zodoende vervalt deze activiteit voor 2018.
2. Onderzoeken nut en noodzaak van een eigen, aanvullende verkeersveiligheidsanalyse.	Als gevolg van de beperkte beschikbare capaciteit is deze opgave niet ingevuld.
3. Uitvoeren van de geplande projecten voor het verbeteren van de verkeersveiligheid.	Geen afwijkingen.
4. Bijdragen aan landelijke en regionale publiekscampagnes op het gebied van verkeersveiligheid ('Modder op de weg', 'Wij gaan weer naar school').	Geen afwijkingen.
5. Frequent overleggen met politie en justitie en doorontwikkeling van handhavingsarrangementen.	Geen afwijkingen.
6. Evalueren en actualiseren van beheer- en onderhoudsplannen.	Als gevolg van de noodzakelijke inzet voor de transitie wegen is deze opgave niet ingevuld.
7. Uitvoeren van onderhoud aan wegen, met als doel het percentage D (zeer slechte weg), afhankelijk van het type weg, aan te pakken.	Geen afwijkingen.
8. Streven naar minimaal acceptabele omvang openbare verlichting.	Geen afwijkingen.
9. Toepassen LED bij het vervangen van openbare verlichting.	Geen afwijkingen.
10. Inzetten van alternatieven voor verlichting waar mogelijk.	Geen afwijkingen.

Prestatie-indicatoren

Prestatie indicatoren	Gerealiseerd in 2017	Streefwaarde 2018	Prognose 2018	Streefwaarde 2021
Het % D (zeer slecht) per type weg (conform de CROW-systematiek voor de beoordeling van de kwaliteit van de wegverharding):				
- Gebiedsontsluitingswegen	13,6%	12%	11,4%	6%
- Erftoegangswegen type 1	13,2%	8%	9,7%	6%
- Erftoegangswegen type 2 (met fietsroutes)		n.t.b.	13,7%	6%
- Erftoegangswegen type 2 (zonder fietsroutes)		PM.	14,7%	PM
- Fietspaden	3,1%	6%	6%	6%
Totaal waarden		PM	12,1%	PM

3.4.4 Calamiteiten wegen

Wat hebben we gedaan?

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?	Toelichting van de oorzaak voor de afwijking(en):
1. Evalueren en actualiseren van het Incidentbestrijdingsplan Wegen.	Geen afwijkingen.
2. Opstellen van een Meerjarenbeleidsplan Opleiden, Trainen, Oefenen op netcentrische werkwijze over de vier taakvelden.	Opstellen Meerjarenbeleidsplan is uitgesteld als gevolg van inzet van de betrokken medewerkers calamiteiten zorg op de bestrijding van de droogte en het volledig herzien van de planvorming op het gebied van calamiteiten zorg.
3. Monodisciplinair en multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen van de calamiteitenorganisatie aan de hand van scenario's met betrekking tot faalmechanismen en schadebeelden op/aan wegen.	Mede in verband met het faillissement van een bureau dat een groot deel van de trainingen en oefeningen organiseert/begeleid en het plan van aanpak voor het verbeteren van de calamiteiten zorg, zal een aantal voorgenomen trainingen en opleidingen geen (of later) doorgang vinden.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Totaal Lasten	111	191	366	255	N
Saldo van baten en lasten voor bestemming	111	191	366	255	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming	111	191	366	255	N

Toelichting op de financiële afwijkingen

De droogte heeft geleid tot ondermeer scheurvorming in wegen en berm. Verder zijn de opruimwerkzaamheden als gevolg van de storm van 18 januari doorgelopen in het tweede kwartaal. De herstel- en opruimkosten bedragen € 170.000. Het college heeft besloten hiervoor de post onvoorzien aan te wenden (zie paragraaf 3.6.2 Onvoorzien).

Vanwege de politieke gevoeligheid rondom de groenwerkzaamheden Bernisse werden werkzaamheden tijdelijk stilgelegd en zijn extra kosten gemaakt (nadeel € 85.000).

3.5 Programma 5 – Algemene beleidstaken

Beleidsproduct (bedragen x € 1.000)		Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
7.10 Bestuur	Lasten	4.888	3.469	4.980	92	N
	Baten	-682	-303	-752	-70	V
	Saldo	4.206	3.166	4.228	22	N
7.20 Externe communicatie	Lasten	1.578	998	1.631	53	N
	Baten	-40	0	-40	0	
	Saldo	1.538	998	1.591	53	N
7.30 Waterwet	Lasten	6.752	4.327	6.752	0	
	Baten	-280	-129	-280	0	
	Saldo	6.472	4.198	6.472	0	
Saldo van baten en lasten voor bestemming		12.216	8.362	12.291	75	N
Toevoeging aan reserves		0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves		-100	-100	-153	-53	V
Saldo van baten en lasten na bestemming		12.116	8.262	12.138	22	N

3.5.1 Bestuur

Wat heeft het gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Totaal Lasten	4.888	3.469	4.980	92	N
Totaal Baten	-682	-303	-752	-70	V
Saldo van baten en lasten voor bestemming	4.206	3.166	4.228	22	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming	4.206	3.166	4.228	22	N

Toelichting op de financiële afwijkingen

Voor de aanschaf van een nieuw softwarepakket voor grondzaken was een investering opgenomen. Dit jaar zal de implementatie van dit softwarepakket worden afgerond. Op basis van de huidige richtlijnen voor activeren en afschrijven (nota AWA) blijft dit project echter onder de grens voor het activeren van de kosten (€ 100.000). Dit betekent dat de kosten via de exploitatie moeten worden afgewikkeld. Deze afwikkeling leidt tot het opnemen van extra kosten van € 92.000 voor 2018. De investering komt hiermee te vervallen.

Op basis van de nog in 2018 geplande grondverkoop worden de opbrengsten verhoogd met € 70.000. Naast de voorziene verkopen worden dit jaar de onderhandelingen met betrekking tot de verkoop van grond in het kader van ruimtelijke ontwikkeling voortgezet. De mogelijkheid bestaat dat het in een of meer zaken tot een overdracht komt. Afhankelijk van het project kunnen de aanvullende verkoopopbrengsten variëren tussen de € 50.000 tot boven € 1 miljoen.

3.5.2 Externe communicatie

Wat heeft het gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Totaal Lasten	1.578	998	1.631	53	N
Totaal Baten	-40	0	-40	0	
Saldo van baten en lasten voor bestemming	1.538	998	1.591	53	N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	-100	-100	-153	-53	V
Saldo van baten en lasten na bestemming	1.438	898	1.438	0	

Toelichting op de financiële afwijkingen

Op basis van uitgevoerde en nog uit te voeren educatie-activiteiten 2018 wordt € 53.000 meer uitgegeven dan voorzien in de begroting. Deze activiteiten zijn gerelateerd aan de beleidsnotitie Boeien en binden van jongeren 2017-2019 (voor kennisgeving aangenomen in de VV van 26 januari 2017). Ter dekking van deze extra activiteiten wordt voorgesteld € 53.000 meer te onttrekken aan de reserve educatie.

3.5.3 Waterwet

Er zijn geen afwijkingen.

3.6 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Beleidsproduct (bedragen x € 1.000)		Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
8.10 Algemene lasten en baten	Lasten	6.499	4.215	6.319	-180	V
	Baten	-994	-173	-994	0	
	Saldo	5.505	4.042	5.325	-180	V
8.20 Onvoorzien	Lasten	423	0	0	-423	V
	Baten					
	Saldo	423	0	0	-423	V
8.30 Belastingen	Lasten	0	0	0	0	
	Baten	-149.610	-152.772	-152.358	-2.748	V
	Saldo	-149.610	-152.772	-152.358	-2.748	V
8.40 Exploitatiesaldo	Lasten	0	0	0	0	
	Baten					
	Saldo	0	0	0	0	
Saldo van baten en lasten voor bestemming		-143.682	-148.730	-147.033	-3.351	V
Toevoeging aan reserves		4.732	876	4.840	108	N
Onttrekking aan reserves		-1.381	-1.381	-1.381	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming		-140.331	-149.235	-143.574	-3.243	V

3.6.1 Algemene lasten en baten

Wat heeft het gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)		Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Totaal Lasten		6.499	4.215	6.319	-180	V
Totaal Baten		-994	-173	-994	0	
Saldo van baten en lasten voor bestemming		5.505	4.042	5.325	-180	V
Toevoeging aan reserves		2.224	0	2.224	0	
Onttrekking aan reserves		-1.381	-1.381	-1.381	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming		6.348	2.661	6.168	-180	V

Toelichting op de financiële afwijkingen

De Ministerraad heeft besloten het gebruik van de voorzieningen DigiD, MijnOverheid en Digipoort met ingang van 2018 door te belasten aan de afnemers. Voor de waterschappen en belastingsamenwerkingen betekent dit dat zij voor DigiD en MijnOverheid moeten gaan betalen. De doorbelasting van de kosten van Generieke digitale infrastructuur betekent voor WSHD een nadeel van € 109.000.

Op basis van de mutaties binnen de ondersteuning en bedrijfsvoering is de doorbelasting naar de programma's (die via de Algemene dekkingsmiddelen verloopt) € 289.000 lager dan begroot. Voor een nadere toelichting op deze mutaties zie de toelichtingen onder de ondersteuning en bedrijfsvoering.

3.6.2 Onvoorzien

Wat heeft het gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Totaal Lasten	423	0	0	-423	V
Saldo van baten en lasten voor bestemming	423	0	0	-423	V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming	423	0	0	-423	V

Toelichting op de financiële afwijkingen

De droogte heeft geleid tot ondermeer scheurvorming in wegen en bermen (programma Wegen). Verder zijn de opruimwerkzaamheden als gevolg van de storm van 18 januari doorgelopen in het tweede kwartaal. De herstel- en opruimkosten bedragen € 170.000. Het college heeft besloten hiervoor de post onvoorzien aan te wenden.

De verwachting op basis van een aantal aannames ten aanzien van storingen en nog uit te voeren onderhoudswerkzaamheden binnen het programma Zuiveren in 2018 is dat het beschikbare budget te laag is. De daadwerkelijke situatie is lastig te voorspellen. Het college heeft besloten hiervoor € 253.000 beschikbaar te stellen vanuit de post onvoorzien.

3.6.3 Belastingen

Wat heeft het gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Totaal Lasten	0	0	0	0	
Totaal Baten	-149.610	-152.772	-152.358	-2.748	V
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-149.610	-152.772	-152.358	-2.748	V
Toevoeging aan reserves	0	0	108	108	N
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	
Saldo van baten en lasten na bestemming	-149.610	-152.772	-152.249	-2.640	V

Toelichting op de financiële afwijkingen

De opbrengsten vanuit de waterschapsbelastingen voor 2018, met name als gevolg van hogere WOZ waarden, zijn geactualiseerd conform de laatste ramingen opgegeven door SVHW (voordeel ruim € 2,6 mln). De VV is hierover in de vergadering van 27 september geïnformeerd. Bij Burap 1 – 2018 is hiervan al € 197.000 verwerkt, aangezien bij Burap 1 al een voordelig resultaat op de belasting-opbrengst werd verwacht. Daarnaast is er een inschatting gemaakt van de kosten voor bezwaar/beroepschriften en de kwijscheldingen. Hier wordt een voordeel verwacht van afgerond € 0,3 mln.

Op basis van actuele gegevens SVHW en HH Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) heeft een bijstelling van de belastingopbrengst plaatsgevonden (VV september 2018), Bijstelling van het aantal heffingseenheden grensoverschrijdend afvalwater (GOA). WSHD zuivert op rioolwaterzuiveringsinstallatie Dokhaven afvalwater vanuit het gebied van HHSK. In 2018 heeft een bijstelling van het aantal vervuilingseenheden door HHSK plaatsgevonden over het jaar 2017. Dit levert een voordeel op (€ 108.000). Om het risico van fluctuerende eenheden GOA op te vangen, is in 2016 een reserve gevormd. Het voordeel wordt in de reserve gestort € 108.000.

3.6.4 Exploitatiesaldo

Er zijn geen afwijkingen.

3.7 Ondersteuning en bedrijfsvoering

Wat heeft het gekost?

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2018	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Ondersteuning en bedrijfsvoering						
Lasten 9.10 Organisatieontwikkeling	1.471	1.420	419	1.370	-50	V
9.20 Personeel en organisatie	44.447	46.156	29.411	46.622	466	N
9.30 Kwaliteitszrg, arbeidsomst.& milieuzorgbel	60	60	15	60		
9.40 Informatievoorziening	5.613	6.132	4.100	6.154	21	N
9.50 Concern control						
9.60 Financiën	946	945	973	945		
9.70 Juridische zaken	104	124	128	169	45	N
9.80 Faciliteiten	5.928	6.023	3.899	6.011	-12	V
Totaal Lasten	58.569	60.861	38.943	61.331	470	N
Baten 9.10 Organisatieontwikkeling	-90	-90	-101	-103	-13	V
9.20 Personeel en organisatie	-3.512	-4.301	-3.196	-5.644	-1.343	V
9.30 Kwaliteitszrg, arbeidsomst.& milieuzorgbel						
9.40 Informatievoorziening						
9.50 Concern control						
9.60 Financiën	-40	-40	-18	-58	-18	V
9.70 Juridische zaken			-4			
9.80 Faciliteiten	-37	-37	-20	-37		
Totaal Baten	-3.679	-4.468	-3.339	-5.842	-1.374	V
Totaal Ondersteuning en bedrijfsvoering	54.891	56.393	35.604	55.489	-904	V
Toevoeging aan reserves		2.000	2.000	3.195	1.195	N
Onttrekking aan reserves	-450	-3.943	-2.213	-4.413	-470	V
Saldo van baten en lasten na bestemming	54.441	54.450	35.391	54.271	-179	V
Doorbelast naar programma's						
Waterkeringen	6.474	5.873	4.378	5.983	110	N
Water	17.422	17.422	11.615	17.422		
Zuiveren	15.637	15.637	10.425	15.637		
Wegen	5.033	5.033	3.355	5.033		
Algemene beleidstaken	9.860	9.860	6.574	9.860		
Algemene dekkingsmiddelen	15	625	-855	336	-289	V
Totaal Doorbelast	54.441	54.450	35.490	54.271	-179	V
Saldo			-99			N

*Toelichting op de financiële afwijkingen***Organisatieontwikkeling**

Als gevolg van een toename in het verloop van personeel vindt er meer werving en selectie plaats. Dit leidt tot hogere kosten. Het te verwachten nadeel is € 50.000.

Op basis van de meest recente gegevens wordt de dotatie aan de voorziening arbeidsgerelateerde verplichtingen met € 100.000 bijgesteld. Daarnaast valt een voorziening ten aanzien van een verplichting van een rechtsvoorganger van WSHD vrij (voordeel op baten € 13.000). Deze verplichting is in 2018 omgezet in verlofsaldo.

Personeel en organisatie**Lasten:**

Voor het aanschaffen van machines, gereedschappen en veiligheidsmaterialen is € 97.000 opgenomen binnen de bedrijfsvoering en ondersteuning. De aanschaf zal gaan plaatsvinden ten behoeve van het programma Zuiveren. Het budget wordt daarom overgeheveld van bedrijfsvoering en ondersteuning naar zuiveren.

In 2018 heeft WSHD hogere personeelskosten door meer inhuur en een cao-wijziging. Het nadeel bedraagt € 1.022.000. Verder zijn er extra opleidingskosten voor diverse IPM rollen (€ 21.000) en assetmanagement (€ 15.000).

Op basis van het beschikbare persoonsgebonden basis budget en de aanwending voor opleiding, loopbaan, ontwikkeling, vitaliteit en coaching wordt in 2018 naar verwachting een budget van € 320.000 niet benut. De mogelijkheid voor medewerkers om dit budget te benutten loopt nog minimaal door tot 2020. Bij Burap 1 is voor het project Bouwen met bagger € 350.000 budget geraamd voor inzet eigen personeel. € 175.000 hiervan wordt ingezet als out of pocket kosten binnen het programma Waterkeringen in plaats van kosten eigen personeel. Omdat deze budgetoverheveling over de programma's verloopt, vindt deze budget neutrale overheveling via de Burap plaats.

Baten:

De opbrengsten vanuit de detacheringen van medewerkers naar derden worden, op basis van de lopende overeenkomsten, voor 2018 € 259.000 hoger geraamd dan begroot. Het restant van de hogere opbrengsten wordt veroorzaakt door het bijstellen van de uren die worden besteed aan te activeren investeringsprojecten.

De geactiveerde lasten op de investeringsprojecten zijn naar boven bijgesteld, dit resulteert in een ophoging van de baten met € 1.084.000, waarvan € 875.000 eigen personeel.

Informatievoorziening

De aanbesteding van het Wireless Area Network (WAN) heeft geleid tot een andere leverancier. Door de wisseling van leverancier moeten eenmalig kosten gemaakt worden voor de aanschaf van nieuwe routers. Deze routers hebben meer functionaliteit die benodigd is voor informatieveiligheid en business continuïteit. De totale extra kosten bedragen € 250.000. Het nieuwe contract leidt vanaf 2019 tot een jaarlijks voordeel van € 100.000 ten opzichte van de huidige leverancier.

Op basis van een opgave van Het Waterschapshuis (HWH) wordt de bijdrage van WSHD over 2018 met € 89.000 verlaagd.

WSHD en WSRL voeren een gezamenlijke aanbesteding van de telefonie die de mogelijkheid geeft om te gaan bellen via het digitale platform Skype for Business (S4B). Door een juridisch geschil in het aankooptraject, dat inmiddels in het voordeel van WSHD en WSRL is beslecht, is de implementatie vertraagd en zal deze in 2019 plaatsvinden. Dit betekent voor 2018 lagere lasten van € 140.000.

Bovenstaande mee- en tegenvallers leiden per saldo tot een nadeel van € 21.000.

Financiën

Als gevolg van de huidige geldmarkt levert het afsluiten van geldleningen een rentevoordeel op. Het behaalde rentevoordeel in 2018 is € 18.000.

Vanaf april 2019 is WSHD wettelijk verplicht om e-facturen te kunnen ontvangen. Op dit moment worden de voorbereidingen hiervoor getroffen. De start van de implementatie is afhankelijk van de aanbesteding (naar verwachting eind 2018/begin 2019). Het budget wordt daarom vooralsnog gehandhaafd.

Voor de afwikkeling van de Cross Border Lease (CBL) is in de begroting 2018 incidenteel extra budget opgenomen (€ 250.000). De meeste activiteiten rondom deze afwikkeling zullen met name in het vierde kwartaal plaatsvinden. De daadwerkelijke afwikkeling vindt plaats in januari 2019. De verwachting is dat het grootste deel van de kosten in 2018 gemaakt zal worden.

Juridische zaken

Er wordt een overschrijding op het budget voor inzet van juridische deskundigheid verwacht (€ 45.000). Deze overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door lopende rechtsgedingen (o.a. afhandelingen bezwaarschriften en RO-dossiers etc.).

Faciliteiten

Vanuit de realisatie op de budgetten voor belasting, huur, rechten, precario wordt een structureel voordeel verwacht van € 12.000.

Reservemutaties

Op basis van geschreven uren voor te activeren investeringsprojecten is de prognose van de dotatie aan de reserve geactiveerde lasten verhoogd met € 875.000. Tevens vindt een bijstelling van de toevoeging aan de reserves persoonsgebonden basis budget plaats van € 320.000.

In de Jaarstukken 2017 is € 750.000 gereserveerd in de reserve budgetoverhevelingen ten behoeve van de dekking voor uitbetalingen cao in 2018. Met het bereiken van een cao akkoord, valt dit bedrag vrij.

De kosten voor Bouwen met bagger worden gedeeltelijk uit de reserve dijkversterkingen gedekt. Door het verschuiven van een deel van de werkzaamheden naar 2019 verschuift ook de onttrekking naar 2019. Dit leidt tot een lagere onttrekking aan de reserve van € 140.000.

Ter dekking van de extra kosten voor Skype for Business (S4B) zou een onttrekking aan de reserve plaatsvinden. Als gevolg van het doorschuiven van de activiteiten wordt ook de geraamde onttrekking aan de reserve gecorrigeerd (€ 140.000). De onttrekking zal net als de uitvoering van de activiteiten in 2019 plaatsvinden.

Doorbelasting naar programma's

Het voordeel van € 179.000 wordt veroorzaakt door de doorbelasting van de saldi op de ondersteunende producten (zie paragraaf 3.6.1 Algemene lasten en baten).

4 Paragrafen

4.1 Ontwikkelingen sinds de vorige rapportage

Ten opzichte van de Programmabegroting 2018-2022 en de aanpassingen in Burap 1-2018 zijn de volgende externe ontwikkelingen belangrijk voor de waterschappen in het algemeen en WSHD in het bijzonder:

- *Commissie Aanpassing Belastingstelsel*
Op 15 juni 2018 heeft het Bestuur van de Unie van Waterschappen de voorstellen voor aanpassing van het Belastingstelsel aan de waterschappen gestuurd. De voorstellen voor de watersysteemheffing, de zuiveringsheffing en de verontreinigingsheffing zijn in de zomerperiode zowel ambtelijk als bestuurlijk in verschillende gremia besproken om te komen tot een standpunt voor de Ledenvergadering van de Unie. In de VV van september is het WSHD-standpunt besproken. In eerste instantie was besluitvorming over de verschillende voorstellen in de Ledenvergadering van 12 oktober voorzien, maar omdat het proces meer tijd vraagt is nu een besluitvormende behandeling in de Ledenvergadering in december 2018 voorzien.
- *Interbestuurlijk Programma*
Nadat op 14 februari 2018 het Interbestuurlijk Programma (IBP) door het Rijk, de VNG, IPO en de Unie van Waterschappen is ondertekend, zijn de verschillende partijen aan de slag gegaan met een gezamenlijke aanpak van maatschappelijke vraagstukken die de verschillende bestuurslagen overstijgen, bijvoorbeeld op het gebied van het sociaal domein, duurzame economische groei, energie en klimaat en mobiliteit. Voor de waterschappen wordt daarbij vooral ingezet op klimaat en daarmee samenhangende onderdelen (energie-transitie, circulaire economie), de ruimtelijke ontwikkelingen en het als één overheid opereren. In de verschillende regionale overleggen wordt het IBP verder geconcretiseerd.

Tot de belangrijkste interne ontwikkelingen voor WSHD kunnen worden genoemd:

- *Bestuurlijk Ambitietraject*
In de afgelopen periode zijn de bestuurlijke ambities op het gebied van klimaatadaptatie, energietransitie, circulair en duurzaam, innovatie, omgevingswet, digitalisering en assetmanagement. Dit heeft geleid tot een 1^e verkenning, die in de VV van september 2018 is besproken. Op basis daarvan is een vervolgproces gestart om met in- en externe betrokkenen de verschillende ambities verder uit te werken.
- *Waterschapsverkiezingen 2019*
Voor de waterschapsverkiezingen op 20 maart 2019 is in het begin van het jaar een aantal bijeenkomsten en cursussen georganiseerd om personen, die bestuurlijk actief (willen) worden binnen het waterschap hierover te informeren. Daarnaast is net voor de zomervakantie een bijeenkomst geweest van politieke groeperingen, die mee willen doen met de verkiezingen. Ook is inmiddels het Centraal Stembureau ingesteld, die vanuit WSHD de verdere voorbereiding verzorgt. In het laatste kwartaal van 2018 zijn nog bijeenkomsten met de gemeenten (die verantwoordelijk zijn voor de stemming) en de partijen gepland.

4.2 Incidentele baten en lasten

Deze paragraaf bevat een overzicht van de baten en lasten die als eenmalig ten opzichte van de voorgaande en komende begrotingsjaren worden beschouwd. Incidentele baten en lasten leiden tot minder inzicht in het reguliere, meerjarige beeld van de netto kosten. Eliminatie van de incidentele baten en lasten op het resultaat na bestemming levert een gezuiverd netto resultaat op. Dit biedt meer inzicht in het meerjarig structureel financieel perspectief.

Bij incidentele baten en lasten wordt als richtlijn gehanteerd dat deze baten en lasten zich gedurende maximaal 3 jaar voordoen (artikel 4.14 Waterschapsbesluit). Toevoegingen aan en onttrekkingen uit reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve gedurende een periode van minimaal drie jaar met als doel het dekken van structurele lasten. Daarnaast worden meerjarige tijdelijke geldstromen waarvan de eindigheid vastligt vanwege een besluit van de VV aangewezen als incidentele baten en lasten, ook als de geldstroom (nog) langer is dan drie jaar. In het hieronder opgenomen overzicht zijn de incidentele baten en lasten van € 50.000 en hoger opgenomen.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten	V / N
Programma Waterkeringen			
Herziene planning ZV3T	-558	-654	N
Onttrekking algemene reserve Waterkeringen	-65		N
HWBP herbeschikking en extra kosten afronding fase 2	627	627	
Toevoeging reserve tariefdifferentiatie Wegen		225	V
Subtotaal	4	198	
Programma Water			
Overdracht CMK Monitoring aan beheerorganisatie	884		V
Kosten CMK Monitoring 2018		64	N
Toevoeging aan bestemmingsreserve monitoring CMK		820	N
Resultaat CMK	300		V
Toevoeging aan bestemmingsreserve resultaat CMK		300	N
Toevoeging reserve tariefdifferentiatie Wegen		525	N
Subtotaal	1.184	1.709	
Programma Zuiveren			
Storingsonderhoud Zuiveren (onvoorzien)		253	N
NEN3140 Sluisjesdijk		300	N
Onttrekking reserve NEN3140	300		V
ALM Sluisjesdijk		106	N
Onttrekking reserve budgetoverheveling	106		V
Onttrekking reserve geactiveerde lasten (o.a. storingsonderhoud)	296		V
Subtotaal	702	659	
Programma Wegen			
Transitie wegen		360	N
Onttrekking algemene reserve Wegen	360		V
Omzetting trajectaanpak wegen in investeringen		-3.510	V
Toevoeging reserve kapitaallasten Wegen		2.607	N
Uitstel populierenkap Volkerak		-100	V
Toevoeging reserve budgetoverheveling		100	N
Maatregelen droogte zomer (onvoorzien)		170	N
Subtotaal	360	-370	
Algemene beleidstaken			
Educatie-activiteiten		53	N
Onttrekking reserves educatie	53		V
Software pakket grondzaken		92	N
Subtotaal	53	145	

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten	V / N
Algemene dekkingsmiddelen			
Hogere belastingopbrengst grensoverschrijdend afvalwater	108		V
Toevoeging reserve grensoverschrijdend afvalwater		108	N
Onvoorzien: Storingsonderhoud Zuiveren		-253	V
Onvoorzien: Maatregelen droogte zomer		-170	V
Subtotaal	108	-315	
Ondersteuning en bedrijfsvoering			
Vertraging implementatie Skype for Business		-140	V
Onttrekking reserve algemene beleidstaken (digitaal platform)	-140		N
Hogere geactiveerde lasten	875		V
Toevoeging reserve geactiveerde lasten		875	N
Onttrekking reserve budgetoverheveling cao	750		V
Capaciteit bouwen met bagger		-140	V
Onttrekking reserve dijkversterking	-140		N
Toevoeging reserve PBB		320	N
Subtotaal	1.345	915	
Totaal	3.756	2.941	

Het totaal van de afwijkingen op de incidentele baten is groter dan het totaal van de afwijkingen op de incidentele lasten. Daarmee zijn de incidentele lasten afgedekt. Daarnaast zijn de structurele baten voldoende om de structurele lasten te dekken. Hiermee is er sprake van 'materieel' begrotingsevenwicht.

4.3 Reserves en voorzieningen

In de Programmabegroting 2018-2022 is per reserve en voorziening aangegeven welke mutaties naar verwachting in 2018 plaatsvinden. Hieronder wordt dit geactualiseerd.

Reserves

Algemene reserves

Algemene reserve programma Waterkeringen (811001)

In de begroting 2018 is voorgesteld de onderzoeksbudgetten waterkeringen te dekken vanuit de algemene reserve programma Waterkeringen. Gedurende het jaar is gebleken dat er minder wordt uitgegeven op de onderzoeksbudgetten waterkeringen, waardoor de onttrekking € 65.000 lager uitvalt.

Algemene reserve programma Algemene Beleidstaken (811005)

In Burap 1-2018 is incidenteel een onttrekking van € 140.000 aan de Algemene reserve programma Algemene Beleidstaken opgevoerd ter dekking van de aanbesteding van de telefonie. De implementatie is vertraagd en zal in 2019 plaatsvinden. Het bedrag van € 140.000 wordt niet in 2018 aan de algemene reserve algemene beleidstaken onttrokken maar zal in 2019 plaatsvinden.

Algemene reserve programma Wegen (811004)

Voor de uitvoering van fase 1 overdracht wegen in 2018 is € 360.000 materieel budget nodig. Deze kosten worden gedekt uit de algemene reserve programma Wegen.

Overige bestemmingsreservesBestemmingsreserve Dijkversterkingen (813006)

De werkzaamheden met betrekking tot Bouwen met Bagger schuiven gedeeltelijk door naar 2019. Het bedrag van € 140.000 wordt niet in 2018 aan de bestemmingsreserve dijkversterkingen onttrokken maar in 2019.

Reserve Budgetoverhevelingen (813010)

In de Jaarstukken 2017 is € 750.000 gereserveerd in de reserve budgetoverhevelingen ter dekking van de uitbetalingen vanuit de cao in 2018. Met het bereiken van een cao akkoord is de reserve voor een klein deel ingezet. Het restant van de reservering valt vrij.

In de Programmabegroting 2018 was incidenteel een budget opgevoerd van € 100.000 voor de kap en herplant van populieren op Goeree Overflakkee. De activiteiten met betrekking tot de kap en herplant van de populieren wordt niet in 2018 uitgevoerd. Verzocht wordt het eenmalige budget toe te voegen aan de reserve budgetoverhevelingen zodat hier in 2019 over beschikt kan worden.

Ter dekking van de kosten van de uitvoering van de ALM Sluisjesdijk wordt € 106.000 onttrokken aan de reserve budgetoverhevelingen.

Reserve egalisatie geactiveerde lasten (813012)

De storting in de reserve geactiveerde lasten is met € 875.000 bijgesteld op basis van aangepaste inzichten in te activeren uren. Daarnaast wordt uit de reserve egalisatie geactiveerde lasten € 296.000 onttrokken ter dekking van de kosten storingsonderhoud Zuiveren.

Bestemmingsreserve Grensoverschrijdend afvalwater (813015)

Op basis van de bijgestelde ramingen vanuit het grensoverschrijdend afvalwater (vervuilingseenheden) is de belastingopbrengst € 108.000 hoger. De definitieve afrekening vindt pas na 2 jaar plaats. Vanuit voorzichtigheid wordt dit voordeel gestort in de reserve grensoverschrijdend afvalwater.

Bestemmingsreserve Educatie (813018)

Om de onderwijskolom van 10-23 jaar te bereiken, wordt in 2018 € 53.000 extra ingezet. Ter dekking van deze kosten wordt de reserve educatie ingezet.

Bestemmingsreserve Persoonsgebonden Basis Budget (813019)

Op basis van de gevolgde opleidingen en cursussen vanuit het PBB en de rechten die de medewerkers van WSHD nog hebben voor de komende jaren wordt voorzien dat eind 2018 € 320.000 gedoteerd kan worden aan de reserve PBB.

Bestemmingsreserve NEN project Sluisjesdijk (813021)

De uitvoering van de activiteiten verloopt sneller dan voorzien. Ter dekking van deze kosten wordt in 2018 € 300.000 extra onttrokken aan de bestemmingsreserve NEN project Sluisjesdijk.

Reserve Afwikkeling CMK (813022)

Vanwege een bijgestelde prognose met betrekking tot de afwikkeling van het CMK wordt € 300.000 gedoteerd aan de reserve afwikkeling CMK.

Bestemmingsreserve Monitoring CMK (813025)

Voorgesteld wordt het restant krediet (€820.382) van investeringsproject 7103100297 CMK Monitoring Kier te doteren aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve monitoring CMK. De kosten van de monitoring zullen tot en met 2028 uit deze reserve gedekt worden.

Reserve Watersysteemheffing Tariefdifferentiatie Wegen

Vanwege de lopende procedure voor de tariefdifferentiatie Wegen wordt een reserve gevormd van € 750.000. De verdeling over de programma's water en waterkeringen is als volgt: water € 525.000 en waterkeringen € 225.000.

Reserve Kapitaallasten Wegen

Ter dekking van de kapitaallasten voor de projecten gericht op de trajectaanpak van diverse wegen wordt een reserve gevormd voor € 2.607.000.

Voorzieningen***Arbeidsgerelateerde verplichtingen***Voorziening arbeidsgerelateerde verplichtingen (850003)

De dotatie aan de voorziening arbeidsgerelateerde verplichtingen wordt met betrekking tot de ambtsjubilea wordt met een € 100.000 verlaagd. Daarnaast vindt een onttrekking aan de voorziening plaats van € 13.000 vanwege de opname van verlof.

4.4 Waterschapsbelastingen**Belastingopbrengsten 2018**

De prognose van de belastingopbrengst over 2018 en voorgaande jaren levert een voordeel op van € 2.945.000. Dit voordeel is als volgt verdeeld over de verschillende heffingen:

Watersysteemheffing	€ 2.456.000 V
Wegenheffing	€ 385.000 V
Zuiveringsheffing	€ 104.000 V

In het VV voorstel over de belastingopbrengst van september 2018 is een voordeel van € 2,6 mln gepresenteerd zijnde een aanpassing van de bruto-belastingopbrengst. Bij Burap 1 – 2018 is hiervan al € 197.000 verwerkt, aangezien bij Burap 1 al een voordelig resultaat op de belastingopbrengst werd verwacht. Inmiddels is er een inschatting gemaakt van de kosten voor bezwaar/beroepschriften en de kwijscheldingen. Hier wordt een voordeel verwacht van 0,3 mln zodat de totale prognose voor 2018 uitkomt om een voordeel van 2,9 mln.

De bijgestelde belastingopbrengst 2018 is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

1. De effecten van het arrest Hoge Raad inzake de waterverdedigingswerkenvrijstelling zijn verwerkt in de WOZ-waarden;
2. De waardeontwikkeling van de woningen van de binnen het beheersgebied van WSHD gelegen deelnemers komt tot uiting in een gemiddelde stijging van 6,02%;
3. De waardeontwikkeling van de niet-woningen van de binnen het beheersgebied van WSHD gelegen deelnemers komt tot uiting in een gemiddelde stijging van 0,3%;
4. De waardeontwikkeling van de binnen het beheersgebied van WSHD gelegen gemeenten die geen deelnemer zijn van SVHW is gebaseerd op de april inventarisatie van de waarderingskamer. De waardeontwikkeling van de woningen komt uit op een gemiddelde stijging van 6,1% en van niet woningen op een gemiddelde stijging van 2,1%;
6. Het aantal huishoudens in het beheersgebied is 2.000 hoger dan ingeschat bij de begroting;
7. De verhouding bedrijven - woningen bij de Zuiveringsheffing bedraagt 24,77% - 75,23% (afgerond 25%-75%); Dit wijkt niet af ten opzichte van de begroting.
8. De verhouding bedrijven - woningen bij de Verontreinigingsheffing bedraagt 54,42% - 45,58% (afgerond 55%-45%). Bij de begroting is uitgegaan van de verhouding 53%-47%;
9. De geraamde bedragen voor vermindering als gevolg van kwijschelding, bezwaar/beroepschriften zijn bijgesteld op basis van ervaringscijfers van de afgelopen jaren.

De kans is reëel aanwezig dat de uiteindelijke belastingopbrengst per heffing bij de presentatie van de jaarrekening 2018 gaat afwijken aangezien de prognose is gebaseerd op verschillende variabelen en aannames.

Onderstaand worden per heffing de belangrijkste verschillen toegelicht:

Watersysteemheffing:

De WOZ waarden stijgen met de in de uitgangspunten gehanteerde percentages. Dit resulteert in een voordeel van € 2,0 mln. Daarnaast is er een toename van het aantal huishoudens. Dit geeft een voordeel van € 0,3 mln. De bijstelling van de kwijtscheldingen en de bezwaar/beroepschriften levert een voordeel op van € 0,16 mln.

Wegenheffing:

De WOZ waarden stijgen met de in de uitgangspunten gehanteerde percentages. Dit resulteert in een voordeel van € 0,28 mln. Daarnaast is er een toename van het aantal huishoudens. Dit geeft een voordeel van € 0,02 mln. De bijstelling van de kwijtscheldingen en de bezwaar/beroepschriften levert een voordeel op van € 0,08 mln.

Zuiveringsheffing:

Bijstelling van het aantal heffingseenheden grensoverschrijdend afvalwater (GOA) HH Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK). WSHD zuivert op rioolwaterzuiveringsinstallatie Dokhaven afvalwater vanuit het gebied van HHSK. In 2018 heeft een bijstelling van het aantal V.E. plaatsgevonden door HHSK. Dit resulteert in een voordeel van circa € 0,1 mln. Om het risico van fluctuerende eenheden GOA op te vangen is in 2016 een reserve gevormd. Het voordeel wordt in de reserve gestort. De bijstelling van de kwijtscheldingen en de bezwaar/beroepschriften levert een voordeel op van € 0,04 mln.

4.5 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is een maatstaf voor de mate waarin een waterschap in staat is om de nadelige gevolgen van risico's op te vangen.

Ten opzichte van de Programmabegroting 2018-2022 is het volgende risico vervallen:

- Vuilafvoer: De aanbesteding van de afvoer van afvalstoffen heeft plaatsgevonden. Het financiële effect is structureel verwerkt in de programmabegroting 2019-2023.

Belastingprocedure tariefdifferentiatie Wegbeheerder (Watersysteemheffing)

Beschrijving	Kans	Financieel gevolg
Op 28 december 2016 heeft de rechtbank Overijssel in een belastingprocedure tussen de provincie Flevoland en het belastingkantoor GBLT dat namens Waterschap Zuiderzeeland de heffing van de waterschapsbelastingen verzorgt, overwogen dat het begrip 'verharde openbare wegen' zoals dat in artikel 122, derde lid, onder b, van de Waterschapswet voor de tariefdifferentiatie wegen wordt gebruikt, beperkt moet worden uitgelegd. De rechtbank oordeelde dat onverharde weggedeelten die dienstbaar zijn aan de (verkeersfunctie van de) verharde weg, niet onder de reikwijdte van dit begrip vallen. Volgens de rechter mag de tariefdifferentiatie wegen zich dus alleen uitstrekken over verharde weggedeelten. Het gaat om een principiële uitspraak, met in potentie grote financiële gevolgen voor de waterschappen. Het is namelijk zo dat alle waterschappen een tariefdifferentiatie wegen hanteren en hierbij uitgaan van de ruime interpretatie van het begrip 'verharde openbare wegen'. GBLT heeft inmiddels hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank. Het kan nog enige tijd duren voordat het Gerechtshof of –indien cassatie wordt ingesteld, de Hoge Raad– een definitief oordeel in deze kwestie velt. Omdat het niet ondenkbeeldig is dat (alle) wegbeheerders als gevolg van de uitspraak met ingang van dit jaar bezwaar tegen hun belastingaanslag zullen maken, breekt voor de waterschappen een periode van onzekerheid met betrekking tot de belastingopbrengsten aan. Het maximale risico voor WSHD wordt ingeschat op € 750.000. Op basis van de verzonden aanslagen in 2018 wordt bij Burap 2-2018 een reserve gevormd. Zowel de rechtbank als het gerechtshof hebben de waterschappen in het ongelijk gesteld. Het risico blijft staan omdat de situatie voor 2019 nog kan veranderen.	40% - 59%	€ 250.000 - € 1.000.000
Relatie met programma: Water		

Afschaffing koepelvrijstelling BTW

Beschrijving	Kans	Financieel gevolg
De staatssecretaris van Financiën heeft aangekondigd per 1 januari 2019 de BTW-koepelvrijstelling drastisch te beperken. De koepelvrijstelling wordt nu nog toegepast bij samenwerking van (onder meer) overheden en voorkomt dat (21%) BTW verschuldigd wordt over de bijdragen van de deelnemers. Waterschappen zijn in beginsel niet BTW-plichtig voor hun overheidstaken. Toch kunnen waterschappen te maken hebben met BTW, bijvoorbeeld als zij taken uitbesteden aan de markt of zelf marktactiviteiten verrichten. Indien de koepelvrijstelling wordt beperkt	40% - 59%	€ 250.000 - € 1.000.000

zullen waterschappen bij samenwerking eerder worden geconfronteerd met BTW-heffing. Anders dan gemeenten en provincies beschikken waterschappen niet over een fonds dat in rekening gebrachte BTW (deels) compenseert (BTW-compensatiefonds). De voorgenomen beperking van de koepelvrijstelling heeft daarom grote gevolgen voor waterschappen die met andere overheden samenwerken. Het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen heeft in mei 2018 hierover gesproken. Dit heeft er toe geleid dat een eventuele afschaffing van de koepelvrijstelling in ieder geval tot 1 januari 2020 is uitgesteld zodat de consequenties eerst beter in beeld gebracht kunnen worden.		
Relatie met programma: Algemene dekkingsmiddelen		

Invoering vennootschapsbelasting

Beschrijving	Kans	Financieel gevolg
In mei 2015 is de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen aangenomen waardoor overheidsondernemingen per 1 januari 2016 belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. Dat betekent dat overheden belasting moeten gaan betalen over de winst die behaald wordt op activiteiten waarop, volgens de wet, in concurrentie wordt getreden met "de markt". Op dit moment wordt, in samenwerking met Unie van Waterschappen, onderzocht wat de mogelijke consequenties zijn voor Waterschappen. De verwachting is dat de belastingdruk beperkt zal zijn. Dit is echter nog onzeker, met name omdat een nieuwe wet betreft waarover nog geen rechtspraak of jurisprudentie bekend is. De onzekerheid zal pas worden weggenomen wanneer de Belastingdienst zich hier definitief over uitspreekt. Op basis van de gesprekken met de Belastingdienst is € 50.000 aan lasten opgenomen voor de onderdelen die VPB plichtig zijn. Het opgenomen risico betreft de onderwerpen waarover de gesprekken met de Belastingdienst nog gaande zijn.	40% - 59%	€ 0 - € 50.000
Relatie met programma: Algemene dekkingsmiddelen		

Co-financiering POP3

Beschrijving	Kans	Financieel gevolg
De co-financiering van het POP3 programma wordt gedragen door de provincie en WSHD. Ten aanzien van de hoogte van de co-financiering heeft WSHD een aanname gedaan. Indien het financiële beroep op het POP3 programma hoger wordt dan deze aanname wordt de bijdrage van WSHD hoger dan hetgeen waarmee rekening is gehouden in de begroting. Het risico heeft betrekking op een hogere aanspraak op de regeling dan verwacht.	20% - 39%	€ 250.000 - € 1.000.000
Relatie met programma: Water		

Afvalstoffenheffing

Beschrijving	Kans	Financieel gevolg
In het regeerakkoord is een passage opgenomen over de afschaffing van de vrijstelling van belasting op het verbranden van zuiveringsslib (afvalstoffenbelasting). De verbranding van zuiveringsslib wordt hierbij expliciet genoemd. De eventuele afschaffing van de vrijstelling van belasting op het verbranden van zuiveringsslib en de vormgeving daarvan moet nog nader onderzocht worden. In dat verband heeft de staatssecretaris aangegeven dat hij bij het onderzoek naar de voorgenomen afschaffing van de vrijstelling de overwegingen vanuit de waterschapsector mee zal nemen.	40% - 59%	Groter dan € 1.000.000
In mei 2018 heeft de staatssecretaris in een brief aan de Tweede Kamer aangegeven dat er in het Belastingplan van 2019 geen maatregelen over de afschaffing van de vrijstelling opgenomen gaan worden.		
Relatie met programma: Zuiveren		

Risico asbestsanering NVO

Beschrijving	Kans	Financieel gevolg
Bij de aanleg van een natuurvriendelijke oever bij De Keen (251 m) is er puin en asbest aangetroffen. Met de omgevingsdienst en Staatsbosbeheer als eigenaar vindt overleg plaats over hoe moet worden omgegaan met de verontreinigde grond. De eventuele financiële consequenties en de drager hiervan zijn op dit moment onbekend. Uit voorzichtigheidsprincipe is dit als risico opgenomen.	40% - 59%	€100.000 - € 250.000
Relatie met programma: Water		

Bijdrage fietspad S40/Fietspad Korteweg

Beschrijving	Kans	Financieel gevolg
Dit project is één van de projecten uit het 'Gebiedsprofiel verkeer en vervoer Hoeksche Waard' die WSHD uitvoert. In de regionale projectgroep verkeersveiligheid Hoeksche Waard (RPV) van januari 2015 is besloten deeltraject IV van de fietsverbinding uit te voeren, onder andere bestaand uit een vrijliggend fietspad langs de Korteweg in de gemeentes Korendijk en Cromstrijen. Dit is bestuurlijk bevestigd door de bij de RPV betrokken partijen. Het risico bestaat dat de betrokken partijen (provincie en gemeenten de hogere bijdrage niet beschikbaar stellen (€ 400.000).	0% - 19%	€250.000 - €1.000.000
Relatie met programma: Wegen		

Bezwijkingsgevaar Duiker Strijen

Beschrijving	Kans	Financieel gevolg
In het voorjaar van 2018 zijn maatregelen genomen om de huidige constructie te verstevigen. Hierdoor is de (verkeers)veiligheid op niveau gebracht voor de komende 10 jaar. Voor het komen tot de uitwerking van de lange termijn oplossing zal een plan van aanpak, inclusief stappenplan, raming en planning worden opgesteld.	0% - 19%	Groter dan - €1.000.000
Relatie met programma: Water		

Afname afvalwaterstroom zuiveringsinstallatie Dordrecht

Beschrijving	Kans	Financieel gevolg
HVC loost het afvalwater dat ontstaat bij hun slibverwerkingsinstallatie in Dordrecht op de zuiveringsinstallatie Dordrecht. Mede vanwege het project Phario-2 gaat HVC dit afvalwater met ingang van 2021 zelf verwerken. Dit betekent dat de afvalwaterstroom op onze zuivering op termijn jaarlijks met ongeveer 30.000 ve afneemt. De inkomsten (na aftrek van variabele kosten) gaan hierdoor naar verwachting met ca € 1,5 miljoen afnemen vanaf 2021. Omdat de kosten van de zuivering grotendeels vast zijn, zal het zuiveringstarief gaan stijgen. De besparing op de variabele kosten wordt ingeschat op € 0,25 miljoen. De kans dat dit risico optreedt is hoog (90%). Aangezien de zuivering nog gebouwd moet gaan worden, is het effect op de heffing niet vanaf 2019 direct merkbaar. De verwachting is dat het aantal vervuilingseenheden van HVC in 2021 met 60% (18.000 ve) afneemt, in 2022 met 80% (24.000 ve) en vanaf 2023 met 100% (30.000 ve). Een afname van 18.000 ve leidt bij gelijkblijvende kosten tot een stijging van het zuiveringstarief met c.a. 1,4% ten opzichte van het zuiveringstarief 2019. HVC en WSHD gaan samen onderzoeken of er op andere wijze synergie mogelijk is tussen de afvalwaterzuivering en de installatie van HVC.	60% - 100%	Groter dan - € 1.000.000
Relatie met programma: Zuiveren		

4.6 Financiering

Kasgeldleningen

In de treasurycommissie is besloten de financieringsbehoefte voor het eerste halfjaar in te vullen met kasgeldleningen omdat dit financieel interessant is gezien de negatieve rente op deze leningen. In Burap 1 - 2018 hebben we het afsluiten van 3 kasgeldleningen gemeld. Daarna is er geen gebruik meer van gemaakt omdat er geen financieringsbehoefte meer was.

Schatkistbankieren

Vanaf 5 februari 2014 geldt voor WSHD de verplichting tot schatkistbankieren. Dagelijks wordt beoordeeld of de rekening-courant van WSHD bij de Nederlandse WaterschapsBank (NWB) moet worden 'afgeroomd' naar of moet worden aangevuld van onze rekening bij de schatkist. WSHD mag maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist aanhouden (aanhouden op onze rekening-courant bij NWB). Het drempelbedrag is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal. In 2018 is het drempelbedrag 0,75% van € 169.952.000 zijnde € 1.274.640.

	Benutting drempelbedrag 2018	
	1e kwartaal 2018	2 ^e kwartaal 2018
Drempelbedrag	€ 1.274.640	€ 1.274.640
gemiddelde stand rekening-courant bij NWB	€ 136.615	€ 138.715
ruimte onder drempelbedrag	€ 1.138.025	€ 1.135.925

Bovenstaand overzicht laat zien dat de gemiddelde stand in rekening-courant bij NWB voor het eerste en tweede kwartaal 2018 onder het drempelbedrag gebleven is.

Renteomslag

Het Waterschapsbesluit schrijft voor dat de rentekosten moeten worden toegerekend aan de beleidsproducten. Deze toerekening vindt plaats via de renteomslag. Het renteomslagpercentage (rekenrente) wordt bepaald door de begrote rentekosten te delen door de begrote boekwaarde van de vaste activa per 1 januari van het betreffende jaar. In de Programmabegroting 2018-2022 is het renteomslagpercentage berekend op 2,62%.

In de notitie rente 2017 van de commissie BBV is aangegeven dat bij een afwijking van meer dan 25% in de daadwerkelijke rentelasten (in euro's) ten opzichte van de begrote rentelasten (in euro's) een correctie verplicht is. Bij herberekening van het renteomslagpercentage op basis van de verwachte rentelasten (peildatum: mei 2018) ligt de afwijking lager dan 25%. Een aanpassing van het renteomslagpercentage zou op basis van deze afwijking niet nodig zijn. Wanneer gekeken wordt naar de toerekening naar de beleidsproducten komt naar voren dat de toerekening op basis van de daadwerkelijke boekwaarde per 1 januari 2018 ten opzichte van de begrote boekwaarde zorgt voor een verschuiving van de lasten tussen de beleidsproducten. Vanwege de omvang van deze verschuiving is er voor gekozen de rentetoerekening (onderdeel van de kapitaallasten per beleidsproduct) wel te corrigeren. In Burap 1 - 2018 is gemeld dat het gehanteerde renteomslagpercentage 2,65% bedraagt.

Renteschema

In de notitie rente 2017 heeft de commissie BBV geadviseerd het renteschema op te nemen. Hiermee wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Omschrijving			
<i>Bedragen x € 1.000</i>			
a1	De externe rentelasten over lange financiering	5.362	
	Agio	1.171	
a2	De externe rentelasten over korte financiering	5	
			6.538
b	Externe rentebaten	-/-	18
	<i>Saldo rentelasten en rentebaten</i>		6.520
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+	
		-/-	
	<i>Aan taakvelden toe te rekenen externe rente</i>		6.520
d1	Rente over eigen vermogen	+	
d2	Rente over voorzieningen	+	
	<i>Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente</i>		6.520
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	6.538
f	Renteresultaat op het taakveld Treasury		18

4.7 Verbonden partijen

In deze paragraaf worden de wijzigingen ten opzichte van de Programmabegroting 2018-2022 (incl. Burap-1) binnen de verbonden partijen gerapporteerd.

Vereniging Zuid-Hollandse Waterschappen (VZHW)

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht is toegetreden tot de vereniging Zuid-Hollandse Waterschappen.

Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffingen en Waardebepaling (SVHW)

Het deelnemersveld van SVHW verandert in 2019 sterk. De drie gemeenten in het land van Altena (Aalburg, Werkendam, Woudrichem) gaan herindelen. Bovendien is sprake een herindeling van de vijf gemeenten in de Hoeksche Waard (Binnenmaas, Cromstrijen, Korendijk, Oud-Beijerland en Strijen), waardoor de Regionale Afvalstoffen Dienst (RAD) geen deelnemer meer blijft. Zowel de nieuwe gemeente Altena als Hoeksche Waard blijven deelnemen aan SVHW. Molenwaard en Zederik treden door een gemeentelijke herindeling uit en Westvoorne heeft het verzoek gedaan om toe te mogen treden tot onze gemeenschappelijke regeling SVHW. Hierdoor komt het aantal deelnemers per 1-1-2019 uit op 14 (was 22).

4.8 Bedrijfsvoering

Formatie en bezetting

Waterschap Hollandse Delta beschikt in 2018 over 506 formatieplaatsen. De gemiddelde bezetting over de afgelopen maanden bedroeg 92%, de formatie-/vacatureruimte kwam daarmee op 8%. Op basis van deze 8% is de budgettaire ruimte (vrije ruimte) voor 2018 geprognostiseerd op € 4,4 miljoen.

Kengetallen	Jaarrekening 2017	Burap 1 2018	Burap 2 2018
Formatie	515,62	506,01	506,01
Bezetting	466,67	469,39	465,4
Uitstroom	43	7	35
	medewerkers	medewerkers	medewerkers

Prognose personeelslasten 2018

Voorvoemde vrije ruimte wordt ingezet voor inhuur, vervanging van medewerkers vanwege ziekte/vertrek en ten behoeve van de uitvoering van extra activiteiten. De vrije ruimte wordt tevens gebruikt voor plaatsingen herplaatsingen, re-integratie en participatiewet. Naar verwachting worden de posten salarissen personeel en bestuur en sociale lasten volledig ingezet.

Ziekteverzuim

Het verzuim over de eerste 8 maanden bedroeg 5,2%. Ten opzichte van Burap 1-2018 is dat een daling van 2,0%. Het voortschrijdend verzuim percentage over de afgelopen 12 maanden bedroeg 5,5%. Dit percentage laat tot op heden in 2018 geen schommelingen zien.

Inhuur

Inhuur is een onlosmakelijk onderdeel van de arbeidsorganisatie van Hollandse Delta. Met deze flexibele schil is Hollandse Delta in staat tijdelijk werkaanbod uit te voeren of tekorten aan personeel op te vangen. Daarnaast biedt het de mogelijkheid om expertise, indien niet aanwezig, tijdelijk van buiten aan te trekken.

De stijging van de inhuur is onder andere het gevolg van de extra inzet ten behoeve van de afdeling Zuiveren & Onderhoud.

Het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) nadert de afronding en is met een afname van de inzet van inhuur zichtbaar. De uren die nu worden ingezet zijn ten behoeve van inmetingen en kabels & leidingen.

Inhuur in uren	Jaarrekening 2017	Burap 1 t/m 03-2018	Burap 2 t/m 08-2018
• WSHD	50.893	13.947	47.100
• HWBP	13.901	1.080	3.095
Totaal	64.794	15.027	50.915

CAO

Op 27 juni 2018 hebben de Unie van Waterschappen en vakbonden een onderhandelaarsakkoord bereikt over de arbeidsvoorwaarden in de sector Waterschappen. Het akkoord is ingegaan op 1 juli 2018 en heeft een looptijd van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2019. Bij vaststelling van de Jaarstukken 2017 heeft de VV besloten tot het reserveren van een bedrag van € 750.000 voor de financiële afwikkeling van de cao. Door een lagere bezetting dan aangenomen en doordat de eenmalige uitkering lager is dan in de concept cao-voorstellen, is van de reservering € 20.000 ingezet. Voor het restant wordt voorgesteld dit in te zetten ter dekking van inhuur (mede ter compensatie van lagere bezetting). Het meerjarig effect van het cao akkoord is verwerkt in de Programmabegroting 2019.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Met ingang van 25 mei 2018 is de nieuwe (Europese) privacywetgeving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Om aan deze wetgeving te kunnen voldoen is in het college van D&H van 10 april 2018 het Privacybeleid waterschap Hollandse Delta vastgesteld. Dit beleid dient als basis voor de verdere uitwerking van een geheel aan uitvoeringsmaatregelen dat met het oog op de AVG dient te worden getroffen.

In de periode tot en met augustus 2018 is veel vooruitgang geboekt met de implementatie van de AVG. De meest essentiële maatregelen in het beleids- en uitvoeringsdomein zijn genomen. Hiertoe behoren onder meer: de aanstelling van een interne toezichthouder voor privacy (de Functionaris voor Gegevensbescherming, ofwel FG), het opstellen van een verwerkingsregister, en het ontwikkelen van modellen voor het sluiten van verwerkersovereenkomsten en het uitvoeren van DPIA's (instrument om privacyrisico's mee in kaart te brengen). In het control domein is een concept procedure voor datalekken opgesteld.

4.9 EMU-saldo

In onderstaand overzicht wordt op basis van de uitkomsten van deze Burap de raming van het EMU-saldo van WSHD bijgesteld.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)			Begroting 2018	Begroting 2018 incl wijz.	Begroet Burap 2- 2018
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging/onttrekking aan de reserves		170	368	6.325
2	Invloed investeringen				
2a	Bruto investeringsuitgaven	min	52.716	57.343	53.704
2b	Investeringssubsidies en bijdragen derden	plus	15.044	25.460	26.363
2c	verkoop mva en iva	plus			
2d	Afschrijvingen	plus	22.080	21.779	21.779
3	Invloed van voorzieningen				
3a	toevoeging aan voorziening t.l.v. exploitatie	plus	352	352	252
3b	onttrekking aan voorziening t.b.v. exploitatie	min			-13
3c	betalingen rechtstreeks uit voorzieningen	min	764	764	755
3d	evt. externe vermeerderingen van voorzieningen	plus			
4	invloed reserves				
4a	evt. betalingen rechtstreeks uit reserves	min			
4b	evt. externe vermeerderingen van reserves	plus			
5	Deelnemingen en aandelen				
5a	Boekverlies	plus			
5b	Boekwinst	min			
Geraamd EMU-saldo WSHD			-15.835	-10.149	274
Maximaal EMU-tekort o.b.v. macroreferentiewaarde			-23.400	-23.400	-23.400
Verschil (+ = ruimte; - = tekort)			7.566	13.251	23.674

Het EMU-saldo is ten opzichte van de begroting 2018 toegenomen met circa € 16,1 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door de mutaties in de Burap 2-2018 (€ 6,1 miljoen), lagere dotatie aan de voorziening en aanpassingen van jaarschijven in de investeringen (€ 9,9 miljoen).

4.10 Duurzaamheid

Duurzaamheid is het streven naar een organisatie die werkt vanuit een besef van verbondenheid tussen de generaties, waarbij alleen beheren en beheersen onvoldoende is. Hiertoe wordt de primaire taak van het Waterschap op een toekomstbestendige werkwijze uitgevoerd.

Over de maatregelen voor de vier programma's die vanuit het Opgaveplan Duurzaamheid in de programmabegroting 2018 zijn opgenomen, zijn vanuit de periodieke voortgangsrapportage geen bijzonderheden of afwijkingen te melden. Voor de 'Overige Beleidstaken' in het Opgaveplan geldt dat ten behoeve van duurzaam inkopen en aanbesteden in september 2018 het Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) 2018-2020 is uitgebracht. Dit plan geeft aan wat WSHD, overeenkomstig het in 2017 vastgestelde Inkoop- en aanbestedingsbeleid, met duurzaam inkopen en aanbesteden van goederen, diensten en werken wil bereiken. Met name op de MVI thema's klimaatbewust en innovatiegericht inkopen en aanbesteden. Het Actieplan MVI omvat daarnaast het verder invoeren van de Aanpak Duurzaam GWW (Grond- Weg en Waterbouw). Met deze methode wordt duurzaamheid integraal meegewogen bij het opstellen van beleid en bij de voorbereiding van nieuwbouwprojecten, renovatie en onderhoudswerkzaamheden. Naast reeds ingezette maatregelen worden voor 2019-2020 verdere acties gepland om de MVI thema's en Duurzaam GWW een vaste plaats in de bedrijfsvoering te geven.

4.11 Inkoop en aanbesteden

Algemeen

In september 2017 heeft de Verenigde Vergadering kaders inzake Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) vastgesteld. De vier belangrijkste vastgestelde thema's (speerpunten) zijn:

- Toepassing MVI criteria;
- Klimaatbewust inkopen (CO₂-reductie);
- Deelname van het MKB;
- Innovatiegericht inkopen.

Toegezegd is dat de voortgang gerapporteerd wordt via de Burap.

In de eerste helft van 2018 is er voor een opdrachtraming van € 27,5 miljoen (exclusief BTW) aan aanbestedingen gestart. 80% van deze aanbestedingen betreft Europese aanbestedingen met een opdrachtraming van circa € 23 miljoen. Voor de helft van de opdrachtraming is daarbij specifiek aandacht besteed aan het meenemen van CO₂ reductie in de inkoopcriteria (circa € 11 miljoen). Bij de overige aanbestedingen waren onvoldoende mogelijkheden om CO₂ reductie mee te nemen (bijvoorbeeld bij het aanbesteden van diensten).

Toepassing MVI criteria (inclusief CO₂ reductie)

Bij de voorbereiding van elke aanbesteding worden de MVI criteria meegenomen:

- indien er landelijke criteria beschikbaar zijn, worden deze toegepast (onderdeel hierbij is tevens CO₂ reductie);
- indien er landelijk geen criteria benoemd zijn wordt ambtelijk bepaald wat er in het kader van duurzaamheid mogelijk is (inclusief mogelijkheden voor CO₂ reductie).

Deze werkwijze bij aanbestedingen wordt inmiddels standaard toegepast. Op basis van opgedane ervaringen en voortschrijdend inzicht zullen MVI-criteria steeds meer worden toegepast.

Deelname van het MKB

Bij het vaststellen van het inkoopbeleid is door de VV extra aandacht gevraagd voor het MKB. Bij de aanbestedingsprocedures is vervolgens gekeken hoe de toegankelijkheid voor het MKB kan worden vergroot, bijvoorbeeld door opdeling van de opdracht in percelen. Uit de analyse over de eerste helft van 2018 blijkt dat in 50% van de aanbestedingen ruimte wordt geboden voor het MKB.

Innovatiegericht inkopen

Het is lastig om innovatie als apart onderdeel aan te merken. Functioneel specificeren wordt reeds toegepast bij meerdere aanbestedingen. In de eerste helft van 2018 is bij 3 aanbestedingen de markt gestimuleerd om op een innovatieve manier de opdracht te verwezenlijken.

Tot slot

Ook naast de vastgestelde vier MVI-kaders blijven ook andere MVI aspecten aandacht houden. Zo wordt er bij schoonmaak Social Return on Investment toegepast. Dit houdt in dat 5% van de opdrachtwaarde wordt ingezet om (langdurig) werklozen te ondersteunen. In het kader van circulair inkopen kan bedrijfskleding ook als voorbeeld genoemd worden. Bij deze opdracht wordt het hergebruik van gebruikte kleding als grondstof voor nieuwe bedrijfskleding gestimuleerd.

5 Exploitatiebegroting

5.1 Exploitatiebegroting naar programma's

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Waterkeringen					
Lasten 1.10 Plannen, instrumenten & registers waterker.	5.304	3.661	5.529	225	N
1.20 Versterken waterkeringen	13.236	10.689	13.309	74	N
1.30 Behouden waterkeringen	5.396	3.196	5.395	-1	V
1.40 Calamiteiten waterkeringen	1.457	859	1.452	-5	V
Totaal Lasten	25.393	18.405	25.685	293	N
Baten 1.10 Plannen, instrumenten & registers waterker.	-2.023	-1.442	-2.023	0	
1.20 Versterken waterkeringen	-3.039	-78	-3.012	27	N
1.30 Behouden waterkeringen	-20	-15	-20	0	
Totaal Baten	-5.082	-1.536	-5.055	27	N
Totaal Waterkeringen	20.311	16.869	20.630	320	N
Water					
Lasten 2.10 Plannen, instrumenten & registers water	6.177	3.034	6.943	766	N
2.20 Droge voeten	33.457	18.764	34.668	1.211	N
2.30 Voldoende water	903	574	958	55	N
2.40 Schoon en gezond water	1.007	332	1.007	0	
2.50 Baggeren	11.468	4.937	11.704	236	N
2.60 Vaarwegbeheer	415	230	415	0	
2.70 Calamiteiten water	160	131	194	34	N
2.80 Samenwerken in de afvalwaterketen	0	0	0	0	
Totaal Lasten	53.586	28.002	55.889	2.302	N
Baten 2.10 Plannen, instrumenten & registers water	-523	-217	-1.407	-884	V
2.20 Droge voeten	-8.772	-3.904	-9.072	-300	V
2.50 Baggeren	-300	-17	-536	-236	V
2.60 Vaarwegbeheer	-2	0	-2	0	
2.80 Samenwerken in de afvalwaterketen	0	0	0	0	
Totaal Baten	-9.597	-4.137	-11.017	-1.420	V
Totaal Water	43.990	23.865	44.872	883	N
Zuiveren					
Lasten 3.10 Plannen, instrumenten & registers zuiveren	3.118	1.546	3.118	0	
3.20 Gezuiverd afvalwater	57.950	38.038	58.892	942	N
3.30 Calamiteiten zuiveren	46	31	46	0	
3.40 Samenwerken in de afvalwaterketen	889	459	889	0	
Totaal Lasten	62.003	40.074	62.945	942	N
Baten 3.20 Gezuiverd afvalwater	-5.846	-3.635	-6.535	-689	V
3.40 Samenwerken in de afvalwaterketen	-43	0	-43	0	
Totaal Baten	-5.889	-3.635	-6.578	-689	V
Totaal Zuiveren	56.114	36.439	56.367	253	N
Wegen					
Lasten 4.10 Plannen, instrumenten & registers wegen	1.023	560	1.386	363	N
4.20 Berijdbaarheid	11.966	6.834	11.878	-88	V
4.30 Verkeersveiligheid	3.242	1.674	3.242	0	
4.40 Calamiteiten wegen	111	191	366	255	N
Totaal Lasten	16.343	9.259	16.873	530	N

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Baten 4.10 Plannen, instrumenten & registers wegen	0	0	-360	-360	V
4.20 Berijdbaarheid	-8.426	-7.692	-8.426	0	
4.30 Verkeersveiligheid	-150	-87	-150	0	
Totaal Baten	-8.576	-7.779	-8.936	-360	V
Totaal Wegen	7.767	1.480	7.937	170	N
Algemene beleidstaken					
Lasten 7.10 Bestuur	4.888	3.469	4.980	92	N
7.20 Externe communicatie	1.578	998	1.631	53	N
7.30 Waterwet	6.752	4.327	6.752	0	
Totaal Lasten	13.218	8.794	13.363	145	N
Baten 7.10 Bestuur	-682	-303	-752	-70	V
7.20 Externe communicatie	-140	-100	-193	-53	V
7.30 Waterwet	-280	-129	-280	0	
Totaal Baten	-1.102	-532	-1.225	-123	V
Totaal Algemene beleidstaken	12.116	8.262	12.138	22	N
Algemene dekkingsmiddelen					
Lasten 8.10 Algemene lasten en baten	8.723	4.215	8.543	-180	V
8.20 Onvoorzien	423	0	0	-423	V
8.30 Belastingen	0	0	108	108	N
8.40 Exploitatiesaldo	2.508	876	2.508	0	
Totaal Lasten	11.654	5.091	11.159	-495	V
Baten 8.10 Algemene lasten en baten	-2.375	-1.554	-2.375	0	
8.30 Belastingen	-149.610	-152.772	-152.358	-2.748	V
Totaal Baten	-151.985	-154.326	-154.733	-2.748	V
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	-140.331	-149.235	-143.574	-3.243	V
Ondersteuning en bedrijfsvoering					
Lasten 9.10 Organisatieontwikkeling	2.000	2.101	2.000	0	
9.20 Personeel en organisatie	5.720	2.970	7.673	1.953	N
9.30 Kwaliteitszrg, arbeidsomst. & milieuzorgbel	0	0	0	0	
9.40 Informatievoorziening	290	187	150	-140	V
9.50 Concern control	0	0	0	0	
9.60 Financiën	0	18	0	0	
9.70 Juridische zaken	0	7	0	0	
9.80 Faciliteiten	118	170	118	0	
Totaal Lasten	8.128	5.453	9.941	1.813	N
Baten 9.10 Organisatieontwikkeling	-2.000	-2.101	-2.000	0	
9.20 Personeel en organisatie	-5.720	-3.211	-7.673	-1.953	V
9.40 Informatievoorziening	-290	-150	-150	140	N
9.60 Financiën	0	-18	0	0	
9.70 Juridische zaken	0	-4	0	0	
9.80 Faciliteiten	-118	-68	-118	0	
Totaal Baten	-8.128	-5.552	-9.941	-1.813	V
Totaal Ondersteuning en bedrijfsvoering	0	-99	0	0	
Eindtotaal	-33	-62.419	-1.629	-1.596	V

5.2 Exploitatiebegroting naar kosten- en opbrengstensoorten

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Budget (incl. wijzigingen)	Realisatie t/m periode 8 (excl. verplichtingen)	Prognose (budget + afwijkingen)	Afwijking	Voordeel (V) / Nadeel (N)
Lasten					
Rente & Afschrijving	27.146	18.198	27.146	0	
Personeelslasten	47.220	30.053	47.833	613	N
Goederen en diensten van derden	84.512	46.093	84.092	-420	V
Bijdragen aan derden	13.176	11.358	13.187	11	N
Toevoeging Reserves en Voorzien./ onvoorzien	775	0	252	-523	V
Doorberekeningen	-283	0	-314	-31	V
Totaal Lasten	172.546	105.702	172.195	-350	V
Baten					
Financiële baten	-157	-18	-175	-18	V
Personeelsbaten	-206	-337	-465	-259	V
Goederen en diensten aan derden	-2.342	-782	-2.648	-306	V
Bijdragen van derden	-16.697	-8.530	-17.906	-1.210	V
Waterschapsbelastingen	-149.610	-152.772	-152.358	-2.748	V
Interne verrekeningen	-4.185	-2.953	-5.282	-1.097	V
Doorberekeningen	283	0	314	31	N
Totaal Baten	-172.914	-165.392	-178.520	-5.606	V
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-368	-59.689	-6.325	-5.957	V
Toevoeging aan reserves	17.780	9.376	23.660	5.881	N
Onttrekking aan reserves	-17.444	-12.105	-18.964	-1.520	V
Saldo van baten en lasten na bestemming	-33	-62.419	-1.629	-1.596	V

6 Vaststelling Burap 2-2018

waterschap
**Hollandse
Delta**

Vergaderdatum: 29 november 2018

Agendapunt :

BESLUIT VERENIGDE VERGADERING

Burap 2-2018

DE VERENIGDE VERGADERING VAN WATERSCHAP HOLLANDSE DELTA,

op voordracht van dijkgraaf en heemraden van waterschap Hollandse Delta d.d. 30-10-2018;

gelezen het advies van de commissie Water van 12-11-2018, de commissie Waterkering, Wegen en Vergunningverlening van 13-11-2018 en de Commissie Middelen, Bestuurlijke Zaken en Handhaving van 14-11-2018;

overwegende dat:

- De Programmabegroting 2018-2022 is vastgesteld op 30 november 2017;

gelet op:

- artikel 77 Waterschapswet;
- artikelen 99 tot en met 101 van de Waterschapswet;
- artikel 10 van de Verordening Beleids- en verantwoordingsfunctie WSHD 2014;
- Programmabegroting 2018-2022.

BESLUIT:

1. Burap 2-2018 vast te stellen;
2. De Programmabegroting 2018-2022 te wijzigen met de in Burap 2 opgenomen mutaties, zoals samengevat opgenomen op pagina 7 en 8;
3. In te stemmen met de mutaties in de investeringen zoals genoemd in hoofdstuk 2.2;
4. In te stemmen met de mutaties in de reserves en voorzieningen zoals genoemd in hoofdstuk 4.3;
5. In te stemmen met een maximale onttrekking van € 750.000 aan de reserve geactiveerde lasten ter dekking van noodzakelijk onderhoud zuiveren (op basis van gerealiseerde kosten);
6. In stemmen met de aanvullende begrotingswijziging ten behoeve van de extra activiteiten van € 310.000 zoals benoemd in hoofdstuk 2.1.

Ridderkerk, 29 november 2018

De Verenigde Vergadering voornoemd,
secretaris-directeur, dijkgraaf,

drs. A.A. van Vliet.

ir. I.G.M. de Bondt.

Bijlage 1 Staat van reserves

Reserves (bedragen x € 1.000)	Saldo per 1-jan	Storting	Onttrekking	Resultaat bestemming	Saldo per 31-dec
Algemene reserves					
811001 Res.Progr. Veilige Waterkeringen	3.717		-2.066	414	2.066
811002 Res.Progr. Watersysteem op orde	8.358		-3.450	934	5.841
811003 Res.Progr. Afdoende Gezuiverd sted.water	4.815		-2.000	3.163	5.977
811004 Res.Progr. Wegen op orde	5.475		-360	-107	5.008
811005 Res.Progr. Algemene beleidstaken	44	794	0		838
Totaal Algemene reserves	22.408	794	-7.876	4.404	19.730
Bestemmingsreserves					
813001 Res. egalisatie Subsidie SVI-DRSH(Kwal)	587		-316		271
813002 Res. egalisatie Cross Border Lease(Kwal)	591		-591		0
813004 Bestemmingsres. gegarand. geldlening HVC	1.067	82			1.148
813005 Bestemmingsreserve reorganisatie WSHD	1.829		-950		879
813006 Bestemmingsres. Dijkversterkingen	2.733		0	510	3.243
813009 Bestemmingsres. Vervangingsinvest. Wegen	600		-300		300
813010 Budgetoverhevelingen	918	100	-2.136	1.467	349
813012 Reserve Egalisatie geactiveerde lasten	7.505	2.507	-2.796		7.216
813014 Bestemmingsres. Baggeren	647				647
813015 Best.Res.Grensoverschrijdend afvalwater	776	108			884
813016 Bestemmingsreserve Frictiekosten Aquon	1.117				1.117
813017 Bestemmingsreserve Rente-egalisatie	2.870	2.224	-1.381		3.713
813018 Bestemmingsreserve Educatie	182		-153		29
813019 Best.Res.Persoonsgebonden basisbudget	809	320			1.129
813020 Bestemmingsreserve onderhoud wegen	39				39
813021 Bestemmingsres. NEN project Sluisjesdijk	0	2.000	-1.700		300
813022 Bestemmingsreserve Afwikkeling CMK	0	300		4.700	5.000
813023 Bestemmingsreserve Onderhoud CMK	0	4.548	-265		4.283
813025 CMK Monitoring	0	820			820
BR kapitaallasten Wegen	0	2.607			2.607
BR Tariefdifferentiatie Wegen	0	750			750
Totaal Bestemmingsreserves	22.269	16.366	-10.588	6.677	34.724
Egalisatiereserves					
812001 Reserve Tariefegalisatie Watersysteemhef	750	4.500	-500		4.750
812003 Reserve Tariefegalisatie Wegenheffing	200				200
812004 Res.Tariefegalisatie uitbreidingFormatie	0	2.000			2.000
Totaal Egalisatiereserves	950	6.500	-500		6.950
Totaal reserves	45.627	23.660	-18.964	11.081	61.404

Bijlage 2 Staat van voorzieningen

Voorziening (bedragen x € 1.000)	Saldo per 1-jan	Vermeer- deringen	Interne vermin- deringen	Externe vermin- deringen	Saldo per 31-dec
Arbeidsgerelateerde verplichtingen					
850001 Voorz.Pens.-,wachtgld,IZR(vm)Pers.&Best.	6.061	100		-675	5.486
850002 Vrз. Verlofrechten personeel	0				0
850003 Vrз. Arbeidsgerelateerde verplichtingen	2.440	152	-13	-80	2.499
Totaal Arbeidsgerelateerde verplichtingen	8.502	252	-13	-755	7.986
Overige voorzieningen					
855002 Vrз.grensoverschr.afvalw.Schieland&Delfl	515				515
Totaal Overige voorzieningen	515				515
Totaal voorzieningen	9.016	252	-13	-755	8.500

Bijlage 3 Lopende investeringen

Deze bijlage bevat het overzicht lopende investeringsprojecten per 31 augustus 2018.

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
Programma Waterkeringen												
7001005510 Fase II Dijkverst. HW Noord HWBP2	8-nov-2017	2017	2019	B1802975	1.280.688	1.280.688	-1.280.688	-1.280.688	jul-2017	dec-2019	😊	Boschdijk: Langs de noordkant van de Hoeksche Waard nabij Oud-Beijerland is de Boschdijk over een lengte van circa 2 km versterkt. Daarnaast is een deel van dijk verhoogd in het kader van het programma "Ruimte voor de Rivier". Ook de uitvoering van dit dijkvak is gereed. Simonsdijk Gorsdijk: Langs de noordkant van de Hoeksche Waard nabij Puttershoek en 's Gravendeel zijn het Simonsdijkje en de Gorsdijk over een lengte van circa 2 km versterkt. Door deze versterkingen voldoen de dijkvakken voor de komende vijftig jaar weer aan de veiligheidsnorm uit de Waterwet. In November 2017 is de realisatiefase van het project financieel met het HWBP afgewikkeld binnen de financiële kaders. Tot in 2019 volgt nog een (afsluitings) fase II voor nazorg en restpunten. Deze fase II betreft voor een groot deel de overdracht naar beheer en afhandeling en afrekening met 'Kabels en Leidingen' partners die vanuit wetgeving recht hebben om nog enkele jaren na oplevering hun dossiers (financieel) af te wikkelen. De afrekening met het HWBP zal naar verwachting in Q1 2019 plaatsvinden.
7202100319 Hevelinlaan Goidschalxoord (H41704)	3-dec-2013	2013	2014	B1304259	256.700	95.000	0	0				
7001011610 Fase II Dijkverst. E van Dordrecht HWBP2	8-nov-2017	2017	2019	B1802975	2.266.233	2.266.233	-2.266.233	-2.266.233	aug-2017	dec-2019	😊	Vier dijkvakken op het Eiland van Dordrecht met een totale lengte van 10,9 km zijn versterkt. Door deze versterking voldoen de dijkvakken voor de komende vijftig jaar weer aan de veiligheidsnorm uit de Waterwet. In November 2017 is de realisatiefase van het project financieel met het HWBP afgewikkeld binnen de financiële kaders. Tot in 2019 volgt nog een (afsluitings) fase II voor nazorg en restpunten. Deze fase II betreft voor een groot deel de overdracht naar beheer en afhandeling en afrekening met 'Kabels en Leidingen' partners die vanuit wetgeving recht hebben om nog enkele jaren na oplevering hun dossiers (financieel) af te wikkelen. De afrekening met het HWBP zal naar verwachting in Q2 2019 plaatsvinden.

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
7001013510 Fase II Dijkverst. Spui Oost HWBP2	8-nov-2017	2017	2019	B1802975	2.435.938	2.435.938	-2.435.938	-2.435.938	jul-2017	dec-2019		De dijkvakken aan de oostzijde van het Spui, met een lengte van circa 8,3 km, zijn versterkt. Door deze versterking voldoen de dijkvakken voor de komende vijftig jaar weer aan de veiligheidsnorm uit de Waterwet. In november 2017 is de realisatiefase van het project financieel met het HWBP afgewikkeld binnen de financiële kaders. Tot in 2019 volgt nog een (afrondings) fase II voor nazorg en restpunten. Deze fase II betreft voor een groot deel de overdracht naar beheer en afhandeling en afrekening met 'Kabels en Leidingen' partners die vanuit wetgeving recht hebben om nog enkele jaren na oplevering hun dossiers (financieel) af te wikkelen. De afrekening met het HWBP zal naar verwachting in Q2 2019 plaatsvinden.
7001014504 Uitv. versterking Schutsluis Strijensas	27-mrt-2014	2014	2017	B1400513 / B1400848	138.595	138.595	-124.736	-124.736	aug-2017	dec-2019		Langs de zuidkant van de Hoeksche Waard is de primaire waterkering tussen Strijensas en Zuid-Beijerland over een lengte van circa 11,3 km versterkt. Door deze versterking voldoen de dijkvakken voor de komende vijftig jaar weer aan de veiligheidsnorm uit de Waterwet. De versterking aan de Schutsluis is uitgevoerd en zal eind 2018 financieel worden afgesloten en met HWBP worden afgerekend. Er loopt nog een juridische procedure over de afwikkeling van de herstelde dijktrajecten 13 en 16. De eerste zitting stond voor de zomer (april) 2018 gepland maar is verdaagd. Nieuwe data is bekend inmiddels en zal plaatsvinden op 24 januari 2019. Hangend aan dit juridische proces kan dit project niet financieel worden afgesloten met het HWBP

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
7001014510 Fase II Dijkverst. HW Zuid HWBP2	8-nov-2017	2017	2019	B1802975	2.633.096	2.633.096	-2.633.096	-2.633.096	aug-2017	dec-2019	😊	Langs de zuidkant van de Hoeksche Waard is de primaire waterkering tussen Strijensas en Zuid-Beijerland over een lengte van circa 11,3 km versterkt. Door deze versterking voldoen de dijkvakken voor de komende vijftig jaar weer aan de veiligheidsnorm uit de Waterwet. In November 2017 is de realisatiefase van het project financieel met het HWBP afgewikkeld binnen de financiële kaders. Tot in 2019 volgt nog een (afroondings) fase II voor nazorg en restpunten. Deze fase II betreft voor een groot deel de overdracht naar beheer en afhandeling en afrekening met 'Kabels en Leidingen' partners die vanuit wetgeving recht hebben om nog enkele jaren na oplevering hun dossiers (financieel) af te wikkelen. Er loopt nog een juridische procedure over de afwikkeling van de herstelde dijktrajecten 13 en 16. De eerste zitting stond voor de zomer (april) 2018 gepland maar is verdaagd. Nieuwe data is bekend inmiddels en zal plaatsvinden op 24 januari 2019. Hangend aan dit juridische proces kan dit project niet financieel worden afgesloten met het HWBP.
7001018000 Aankoop gronden tbv dijkversterkingsproj	22-nov-2012	2013	2014	B1204744	1.968.139	1.968.139	0	0	nov-2012	dec-2018	😊	Deze investering dient ter dekking van niet-subsidiabele grondaankopen. Vanuit dit krediet worden niet-subsidiabele bedragen overgeheveld naar de betreffende investeringsprojecten. Besluitvorming en verantwoording verloopt via D&H en de P&C-cyclus. Eind 2018, na laatste afwikkelingen met het kadaster, zal deze investering afgewikkeld worden en het resterende resultaat vrij vallen.
7202100317 Autom. bediening Keersluis Oud-Beijerl.	1-feb-2011	2011	2011	B1100492	200.000	695.000	0	0	jan-2016	jun-2020	😞	De keersluis Oud-Beijerland dient op afstand bedienbaar gemaakt te worden, aangezien de tijd tussen de meldingen te kort is om op locatie de sluisdeuren te sluiten. Als voorkeursalternatief is gekozen voor een autonoom bediende sluis. Een autonoom werkende sluis werkt op radardetectie zonder tussenkomst van menselijke bediening. Daarnaast zal de bediening van de sluis aangepast worden naar de nieuwste normen voor veilig werken. De kosten van deze variant inclusief interne personeelskosten bedraagt €695.000. In Burap2-2018 wordt voorgesteld om het krediet te verhogen met € 495.000.

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
7202200014 Zettingsvloeiing V3T gedSpijkenisserbrug	29-mrt-2018	2017	2018	B1802491 en B1701277	3.990.000	3.990.000	-3.505.500	-3.505.500	jan-2018	apr-2019	☹️	Het project betreft een samenwerking tussen Rijkswaterstaat (RWS) en WSHD, waarbij RWS ten noorden van de Spijkenisserbrug een erosiekuil in de rivierbodem van de Oude Maas aanvult en afdicht met een zinkstuk. Aansluitend vindt het werk van WSHD, het tegengaan van zettingsvloeiing door het aanbrengen van stortsteen in het onderwatertalud van de waterkering, plaats. Het project wordt uitgevoerd door een geïntegreerd projectteam en het werk wordt als één werk op de markt gezet. Het werk is gegund en de opdrachtnemer is begonnen aan de uitvoering. Diverse plannen zijn ingediend en de werkzaamheden voor het afdichten van de erosiekuil zijn begonnen. Bij aanvang van het project heeft de Opdrachtnemer (ON) aantal VTW's ingediend voor het onderdeel van Rijkswaterstaat. Na een aantal escalatiegesprekken met de ON zijn alle VTW's ingetrokken en is het werk gestart. De ON zal nog wel worden gecompenseerd voor laagwater. Het WSHD onderdeel zal pas in 2019 starten. Gezien project verloop tot nu toe is de verwachting dat er nog meer afwijkingen zullen zijn.

Programma Water

7103000014 Effect. Peilbesl. Noordrand Voorne/KVV	5-jun-2018	2018	2020	B1803134	610.000	610.000	0	0	mrt-2017	dec-2021	😊	De peilbesluiten Noordrand van Voorne en Klein Voorne West zijn in 2016 vastgesteld. Maatregelen dienen uitgevoerd te worden waarna het peilbesluit geëffectueerd kan worden. In het project worden twee kleine gemalen van nieuwe automatiseringsapparatuur voorzien, wordt een inlaat vervangen en geautomatiseerd, worden stuwen vernieuwd en worden schade beperkende maatregelen vanwege peilaanpassingen uitgevoerd. De voorbereiding is in gang gezet en naar verwachting is de realisatie in 2021 gereed.
7103100176 Oedevlietsepark (IJS-WAB-0116)	24-jun-2010	2010	2010	B1001566 en B1002021	252.101	237.650	0	0	mei-2008	dec-2017	😊	In 2009 is in het Oedevlietsepark een halve ha water gerealiseerd ter invulling van de NBW wateropgave. Voor het programma Water is in 2015 een traject opgestart om te komen tot de afwikkeling van die oude projecten welke technisch gereed zijn maar waarvan de afwikkeling om diverse redenen nog niet mogelijk was. Op 13 december 2016 heeft D&H ingestemd met de definitieve afwikkeling van deze oude projecten. Project wordt afgesloten.

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
7103100178 Waterbergng Zwndr.Waard(Waalbos fase II)	24-jun-2010	2011	2013	B1002020	540.000	540.000	0	0	jan-2011	dec-2018		In de Zwijndrechtse Waard wordt door de gemeente Zwijndrecht een waterberging van 5,3ha gegraven in het kader van de NBW wateropgave. De huidige hoofdwatergang wordt verlegd zodat deze naast de waterberging stroomt en deze wordt van 8 meter naar 12 meter verbreed. Door een deel van de huidige sloten te handhaven en deze door de waterberging te laten lopen is er goede doorstroming van het water door de waterberging. Staatsbosbeheer wordt de eigenaar van de waterberging Waalbos, terwijl waterschap Hollandse Delta voor het onderhoud van de waterpartijen zorgt. De uitvoering is gestart in 2015. Tijdens de graafwerkzaamheden is er echter een veenlaag aangegraven. Er worden derhalve extra voorzieningen getroffen om de juiste waterhoogte te garanderen. Verwachting is dat het project in Q4 2018 wordt opgeleverd. De bijdrage van WSHD wijzigt niet.

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
7103100199 Spinozapark fase 3	19-nov-2013	2013	2013	B1602373 & B1303772/ B1303788	384.298	384.298	0	0	jul-2013	mei-2018		Het betreft in deze een bijdrage aan het realiseren van een waterberging. In waterplan 2 Rotterdam is de herinrichting van het Spinozapark opgenomen. Onderdeel van deze herinrichting is de aanleg van een waterberging van 1,2 ha voor de invulling van de wateropgave. De realisatie van deze waterberging is opgedeeld in 3 fasen. Fase 1 betreft het aanleggen van een waterberging van 0,4 ha in peilvak 50-5 en is reeds gerealiseerd. Fase 2 betreft een verbinding van de waterberging uit fase 1 met de waterberging uit fase 3 en is voor 95% gerealiseerd. In fase 3, de laatste fase, wordt ca. 0,8 ha waterberging aangelegd in peilvak 50-6. Het betreft het graven van een watergang en het aanbrengen van singelverbindingen met de rest van het park en met het eerder uitgevoerde project "Het Langepad", waarin reeds 0,5ha NBW -wateropgave is gerealiseerd. Voor de werkzaamheden uit fase 3 wordt er een samenwerkingsovereenkomst opgesteld. De gemeente is reeds gestart met de werkzaamheden. Momenteel liggen deze stil vanwege een conflict met de aannemer. Verwachting was dat het project in de zomer van 2018 gerealiseerd zou zijn. In opdracht van de gemeenteraad wordt er echter nu 2 sporen gevolgd: Enerzijds is het College van de gemeente in oktober 2017 door de gemeenteraad gevraagd een evaluatie onderzoek uit te voeren naar de besluitvorming en procesgang rond de bouw van de school. Anderzijds wordt door een aannemer de deels aangelegde onderbouw beschermd om de mogelijkheid open te houden het oorspronkelijk ontwerp alsnog uit te voeren. Dit betekent dat WSHD pas over gaat tot (deel)betaling van de bijdrage na het sluiten van de overeenkomst en de ontvangst van een accountantsverklaring. De conceptovereenkomst is besproken. Na akkoord op het maximeren van de accountantskosten kan de overeenkomst worden getekend en fase 3a en 3b1 worden gefactureerd. Dit zal naar verwachting in Q2 2018 plaatsvinden. Wanneer fase 3b2 zal worden uitgevoerd (verplaatsen school en graven waterberging) is onduidelijk. De gemeente verwacht hier op zijn vroegst in 2020 mee te starten.

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
7103100202 Gemaal hoofdland en waterkwal. Zwijndr	23-aug-2018	2012	2012	B1803641	223.000	223.000	0	0	mrt-2017	dec-2019	😊	In het noordwesten van de gemeente Zwijndrecht is de waterkwaliteit onvoldoende en er is een structurele verbetering nodig om het water te verversen. De waterkwaliteit kan worden verbeterd door verversing middels de aanleg van een gemaal met een capaciteit van 0,5 m3/min met bijbehorende persleiding. De hiervoor aan te brengen voorziening kan ook worden gebruikt voor het doorspoelen van de hoofdwatgang na riooloverstorten. De voorbereidingsfase is gestart. Het project wordt in 2019 opgeleverd.
7103100239 Aanleg nvo met plas/drasbermH.NesseDevel	4-okt-2016	2014	2015	B1601912	599.000	599.000	0	-231.758	jan-2017	dec-2019	😊	In de gemaaltocht Hooge Nesse Devel nabij Heerjansdam wordt voor de KRW opgave een natuurvriendelijke oever van 450 meter gerealiseerd en daarnaast worden vispaaiplaatsen ter grootte van tenminste 0,02 ha aangelegd. De overeenkomst met de grondeigenaar is getekend. De aanbesteding is in 2018 gepland. Het project wordt in 2019 opgeleverd.
7103100241 Aanleg nvo met plas/drasberm De Keen	30-jun-2015	2014	2015	B1500167	232.000	232.000	-71.641	-120.000	mei-2014	dec-2018	😞	In het waterlichaam Oudeland van Strijen is een natuurvriendelijke oever van 387 meter aangelegd. In het waterlichaam De Keen is een natuurvriendelijke oever van 699 meter aangelegd. Voor dit gedeelte is de subsidieafrekening ingediend. In het overige deel (251 m) is er puin en asbest aangetroffen. Met de omgevingsdienst en Staatsbosbeheer als eigenaar vindt overleg plaats over hoe moet worden omgegaan met de verontreinigde grond. De eventuele consequenties voor het project zijn op dit moment onbekend.
7103100272 Nieuwe Dordtse Biesbosch	24-jan-2013	2009	2016	B1300685/ B1300686	6.046.368	6.046.368	-2.335.000	-2.335.000	jan-2009	dec-2019	😊	In samenwerking met de gemeente Dordrecht en provincie Zuid-Holland wordt een natuur- en recreatiegebied aangelegd op het Eiland van Dordrecht. Het belang van het waterschap hierbij is dat de KRW en Wateropgave doelstellingen gerealiseerd worden. De natuurvriendelijke oever bij de Sluiskil is gerealiseerd. De werkzaamheden aan de Noorderdiepzone zijn nagenoeg gereed. De werkzaamheden aan de laagwatersloot Buffer Zuid starten in de tweede helft van 2018. Hierna vindt de overdracht aan het waterschap plaats. De subsidie-indiening zal voor april 2020 plaatsvinden.
7103100277 Kreekherstel Vliegerwetering	12-mei-2015	2012	2014	B1500108	246.138	246.138	-246.138	-246.138	mrt-2015	dec-2018	😊	Het project bestaat uit de realisatie van een natuurvriendelijke oever met een nevengeul over een lengte van circa 523 meter ten noorden van Abbenbroek. Het project maakt onderdeel uit van het programma 'Kreken Kweken' en het waterschap wordt volledig in de gemaakte kosten gecompenseerd. Eind 2017 is het besluit genomen dat gemeente Hellevoetsluis het project overneemt en tot uitvoering gaat brengen. De financiële afrekening met de gemeente zal in het derde kwartaal 2018 plaatsvinden.

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
7103100278 Kreekherstel Zuidlandse Zoom	12-mei-2015	2015	2016	B1500107	280.822	280.822	-280.822	-280.822	mrt-2015	dec-2018	😊	Het project bestaat uit de realisatie van een natuurvriendelijke oever met een nevengeul over een lengte van circa 525 meter ten noorden van Zuidland. Het project maakt onderdeel uit van het programma 'Kreken Kweken' en het waterschap wordt volledig in de gemaakte kosten gecompenseerd. Eind 2017 is het besluit genomen dat gemeente Hellevoetsluis het project overneemt en tot uitvoering gaat brengen. De financiële afrekening met de gemeente zal in het derde kwartaal 2018 plaatsvinden.
7103100285 Ontwikkeling vispaaiplaatsen Brielsemeer	26-jun-2018	2016	2017	B1803404	162.000	162.000	0	0	jan-2018	dec-2019	😊	De realisatie van een 10-tal vispaaiplaatsen in het waterlichaam Brielse Meer is een KRW-maatregel. Het project is in 2018 opgestart en zal naar verwachting eind 2019 gereed zijn.
7103100286 Aanleg NVO Strijense Haven	25-apr-2017	2015	2016	B1700374	308.000	308.000	0	0	jul-2014	dec-2019	😊	Bij de Strijense Haven zal 500 meter natuurvriendelijke oever ter invulling van de KRW opgave gerealiseerd worden. De uitvoering is in 2019 gepland.
7103100287 Oeverconstructie met verbr. (vieramb.)	26-jun-2018	2016	2017	B1803403	110.000	110.000	0	0	feb-2018	dec-2019	😊	In het kader van de waterkwaliteit dient langs het KRW-waterlichaam Vierambachtenboezem-Oost in Spijkenisse een 400 meter lange natuurvriendelijke oever aangelegd te worden. De voorbereidingen van dit project zijn opgestart. De uitvoering is naar verwachting in 2019 gereed.
7103100289 De Eendragt, fase 1	28-sep-2017	2016	2017	B1701943	1.225.000	1.225.000	0	0	jul-2016	dec-2019	😊	Bij de vaststelling van het Peilbesluit De Eendragt (Hoeksche Waard) is onderkend dat, om het vastgestelde peil te kunnen realiseren, eerst maatregelen in het gebied uitgevoerd moeten worden. De uitvoering is opgedeeld in twee fases. Fase 1 omvat maatregelen in peilgebied H02.014 (voorheen 2.1C) om flexibel peilbeheer mogelijk te maken en maatregelen in peilgebied H02.007 (voorheen peilgebied 2.7) om het te lage praktijkpeil op het gewenste peil te brengen. Fase 2 (maatregelen doorspoelen) valt buiten de scope van dit project. De werkzaamheden in Fase 1 bestaan uit het realiseren van een geautomatiseerde schuif bij Zwartsuisje en het compenseren van ongeveer 40 grondeigenaren voor het verhogen van het maaiveld en herdrainage. De uitvoeringsfase is gestart. Het project is in 2019 gereed.
7103100292 CMK Goeree Oost inlaatw&Pallandtpolder	22-mei-2014	2013	2018	B1401003 / B1400916	4.936.656	4.936.656	-4.936.656	-4.936.656	jun-2013	mei-2019	😊	Doel van het programma is het veiligstellen van de zoetwatervoorziening van Voorne-Putten en Goeree-Overflakkee. Hiervoor dienen de bestaande inname punten in het Haringvliet verplaatst te worden.
7103100293 CMK Goeree Sifons					10.914.869	10.914.869	-10.914.869	-10.914.869				Het programma wordt in deelprojecten uitgevoerd. Uitvoering

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
7103100294 CMK Goeree Midden					11.660.231	11.660.231	-11.660.231	-11.660.231				van het programma loopt volgens planning. Het volledige watersysteem is in gebruik genomen door de beheersorganisatie.
7103100295 CMK Goeree West					2.919.002	2.919.002	-2.919.002	-2.919.002				Voorne West Financieel en administratief afgesloten.
7103100296 CMK Uren engineering VP/GO en koepel					5.070.287	5.070.287	-5.070.287	-5.070.287				Voorne Oost Financieel en administratief afgesloten.
7103100297 CMK Monitoring Kier					1.172.500	1.172.500	-1.172.500	-1.172.500				Goeree-Overflakkee West Deelproject is in afronding. Deelproject is iets vertraagd vanwege de weersomstandigheden. De opleverdatum naar Rijkswaterstaat komt niet in gevaar.
7103100298 CMK Kosten communicatie					215.000	215.000	-215.000	-215.000				Goeree-Overflakkee Midden Deelproject is in afronding. Deelproject is iets vertraagd vanwege de weersomstandigheden. De opleverdatum naar Rijkswaterstaat komt niet in gevaar.
7103100299 CMK Riscoreservering & beheermaatregelen					2.662.132	2.868.348	-2.662.132	-2.868.348				Goeree-Overflakkee Oost Deelproject is in afronding. Deelproject is iets vertraagd vanwege de weersomstandigheden. De opleverdatum naar Rijkswaterstaat komt niet in gevaar.
7103100301 Aanleg nvo Piershilse Gat&Delta Hoeve	30-nov-2017	2016	2017	B1702596	2.257.000	2.257.000	-908.996	-908.996	jan-2017	dec-2019		Voor het KRW waterlichaam Piershilse Gat/Vissersvliet is een aantal maatregelen vastgesteld ter verbetering van de ecologische waterkwaliteit. Eén van de maatregelen is het realiseren van in totaal ca. 3,3 km aan natuurvriendelijke oevers. De aanleg van de natuurvriendelijke oevers zijn in voorbereiding. Door moeizame onderhandelingen over grondaankoop is de voorbereiding vertraagd. De verwachting is dat dit jaar de onderhandelingen positief worden afgerond. De realisatie van de natuurvriendelijke oevers zal hierdoor eind 2019 in plaats van begin 2019 gereed zijn.

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
7103100307 Gebiedsplan Cromstrijen, fase 2	26-jun-2014	2018	2019	B1802982	6.342.000	6.342.000	0	0	mrt-2017	dec-2021	😊	Gebiedsplan Cromstrijen fase 2 betreft de werkzaamheden in de Torensteepolder en aan het gemaal Cromstrijen. Hierbij wordt de afvoer van het bemalingsgebied Torensteepolder overgenomen door gemaal Cromstrijen. De werkzaamheden betreffen: renovatie en vergroting van de pompcapaciteit van gemaal Cromstrijen; het verbreden van de watergang langs het westelijk deel van de Lange Boomweg inclusief vervangen duikers; de aanleg van een geautomatiseerde stuw; het slopen van gemaal Torenstee. De voorbereidingsfase is gestart. Onderzoeken zijn uitgezet. Het project wordt in 2021 opgeleverd.
7103100315 Vervangn persleiding Immanuel Kantstraat	28-sep-2017	2015	2016	B1701947	1.071.355	1.071.355	0	0	mei-2017	dec-2019	😊	Gemaal Spinozaweg in de gemeente Rotterdam levert momenteel niet de geïnstalleerde capaciteit onder andere door drukverlies in het laatste deel van de persleiding ter hoogte van de Immanuel Kantstraat. Het laatste gedeelte van de persleiding wordt vervangen door een persleiding met een grotere diameter. Het project bevindt zich in de voorbereidingsfase. De realisatie vindt plaats in 2019.
7103100319 Blauwe Verbinding(onder Betuwespoorlijn)	29-sep-2016	2015	2015	B1601888	816.926	816.925	0	0	jan-2014	jul-2018	😊	Een onderdeel van de Blauwe Verbinding is de waterverbinding onder de verbrede A15. Deze verbinding wordt verkregen door de verkeerstunnel in de Heulweg om te bouwen tot een waterbak. De waterbak wordt gebouwd door A-lanes en door de gemeente Rotterdam. Het deel dat door A-lanes is gebouwd is in 2014 opgeleverd. Voor het tweede deel van de watertunnel zijn in 2015 de voorbereidingswerkzaamheden gestart. De oplevering vindt plaats in Q2 2018. De maximale bijdrage van WSHD bedraagt € 816.925. Het project is niet BTW plichtig.
7103100321 6 Kunstwerken	26-mei-2016	2016	2016	B1601202	1.773.000	1.804.196	0	0	jun-2015	dec-2018	😐	Het project bestaat uit het vervangen van 6 kunstwerken in de gemeenten Brielle, Korendijk, Westvoorne en Nissewaard. Het betreffen 5 bruggen en een duiker. Het kunstwerk Brug Langesingel te Brielle is reeds uitgevoerd en in 2017 weer opgesteld voor verkeer. Voor de overige 5 kunstwerken zijn de uitvoeringswerkzaamheden in volle gang. De oplevering wordt verwacht in oktober 2018. Ter plaatse van het kunstwerk Dwarsweg te Goudswaard is een optimalisatie van de bocht benodigd. In Burap2-2018 wordt hiervoor voorgesteld om het krediet te verhogen met € €31.196.
7103100322 Aanpak wateropgave (NBW) peilvak 01-61	8-mrt-2018	2017	2017	B1800425	105.000	105.000	0	0	jan-2018	dec-2018	😊	Aanpak Water-opgave in peilvak VP01-61 middels vervanging van de oude bestaande stuw en de aanleg van een slimme, geautomatiseerde stuw 08195ST. Het werk is aanbesteed en de verwachting is dat het project in 2018 afgerond kan worden.

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
7103100324 Inlaat Fortlaan	3-okt-2017	2017	2018	B1701983	299.000	299.000	0	0	jan-2017	dec-2019		De huidige inlaatduiker aan de Fortlaan in Numansdorp dient vervangen te worden om een goede waterbeheersing in de Torensteepolder te kunnen waarborgen. Na aanpassing van de inlaatduiker aan de Fortlaan kan de gehele Torensteepolder van inlaatwater worden voorzien via deze inlaat en kan de inlaafunctie van gemaal Torenstee komen te vervallen. Het project bevindt zich in de uitvoeringsfase. Het project wordt in 2019 afgerond.
7103100325 Kreekherst.SteppingstoneGroot-Voorne-Wst	13-dec-2016	2016	2017	B1600039	601.188	601.188	-601.188	-601.188	mei-2015	dec-2017		Het project bestaat uit de realisatie van drie natuurvriendelijke stapstenen ten westen van het Kanaal door Voorne. Het project Steppingstone Groot Voorne-West wordt volledig gesubsidieerd door Kreken kweken. Alle deelprojecten zijn uitgevoerd. De nazorgperiode loopt. Na de nazorgperiode vindt in de tweede helft van 2018 de financiële afwikkeling met de subsidieverstrekker plaats.
7103100326 KreekherstWaterlichaamGroot-Voorne-Wst	13-dec-2016	2016	2017	B1600039	468.480	468.480	-312.320	-312.320	mei-2015	dec-2017		Het project bestaat uit de realisatie van drie natuurvriendelijke oevers ten westen van het Kanaal door Voorne. Het project Waterlichaam Groot Voorne-West wordt voor 2/3 gesubsidieerd door Kreken kweken en zal voor 1/3 worden betaald door het waterschap omdat het bijdraagt aan de KRW doelstelling van het waterschap. Alle deelprojecten zijn uitgevoerd. De nazorgperiode loopt en uitvoering van de restpunten vindt plaats. Na de nazorgperiode vindt in de tweede helft van 2018 de financiële afwikkeling met de subsidieverstrekker plaats.
7103100339 Renovatie Keersluis Toldijk	23-mei-2017	2017	2017	B1700332	373.000	373.000	0	0	dec-2016	jun-2018		De keersluis maakt onderdeel uit van een regionale waterkering en vormt het enige sluitmiddel tussen de Bernisse en het Brielse Meer. De sluisdeuren worden vervangen door schotbalken omdat ze ook in calamiteuze omstandigheden nauwelijks worden gebruikt. Inmiddels zijn de schotbalken getest en geplaatst. De oplevering heeft plaatsgevonden. De uitvoering van de restpunten vinden plaats. Ook een hoger hek wordt geplaatst om betreding te voorkomen. Deze openstaande punten zullen begin 2019 gereed zijn. De afsluiting van het project wordt voorbereid.

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
7103100344 NBW 2017-2027 Peilvak 17e Binnenmaas	8-mei-2018	2018	2019	B1802894	165.000	165.000	0	0	mei-2018	okt-2018	😊	Dit project geeft uitwerking aan de inspanningsverplichting voor het waterschap om het watersysteem te laten voldoen aan de normering voor inundatie vanuit het oppervlaktewater. In peilvak 17E is een wateropgave berekend van 4000 m2. Vooral na hevige regenval wordt veel wateroverlast ervaren. Om dit op te lossen wordt de afvoer naar het westen, polder Bonaventura, verbeterd. Hiervoor wordt een duiker aangelegd onder de Strijenseweg met een open ontgraving. Gemaal Kiltunnel met persleiding worden verwijderd en er wordt een stuw verplaatst. Het gehele project wordt uitgevoerd door de gemeente Binnenmaas en het waterschap draagt 50% van de kosten. De oplevering is gepland in het derde kwartaal van 2018 maar loopt mogelijk een jaar vertraging op. Een deel van de aan te leggen duiker gaat door een particulier perceel. De eigenaar van dit perceel heeft echter nog geen medewerking verleend en is nog niet ingegaan op de schadeloosstelling, die het waterschap heeft aangeboden.
7103300020 OptimalisatieWaterafv.-->StrypseWetering	24-jan-2006	2010	2014	B0600062	651.461	651.461	0	0	feb-2016	dec-2018	😊	De wateropgave voor de peilgebieden in de Binnenduinrand is opgelost door het uitvoeren van diverse maatregelen in peilgebieden die afwateren naar het bergingsgebied Strypse Wetering. De uitvoering is gereed. Afwerking en afhandeling restpunten heeft plaatsgevonden. De nazorgperiode loopt.
7103300095 WB Putten;nw.gemaalPutten en gemaaltocht	11-mrt-2008	2011	2016	B0802181	11.037.460	11.037.460	-389.044	-389.044	mei-2011	jul-2018	😊	Nieuw Gemaal Putten vervangt na realisatie de op leeftijd zijnde gemalen De Biersum en De Volharding. De aanleg van de aanvoerwatergang naar het gemaal draagt bij aan de wateropgave op Putten. Het gemaal is ontworpen als visvriendelijk gemaal en draagt hierdoor bij aan de KRW-maatregelen. De aanvoerwatergang en de bouw van het gemaal is gereed. De functionaliteit van het gemaal is getest. De definitieve oplevering van het gemaal heeft plaatsgevonden. De nazorgperiode loopt. De restpunten geconstateerd bij de oplevering worden uitgevoerd. De feestelijke opening van het gemaal wordt voorbereid.
7103300111 Verv.dieselmotor gem.Land van Poortugaal	23-mei-2017	2016	2017	B1700330	909.000	909.000	0	0	feb-2017	dec-2018	😊	De dieselmotor in het Gemaal Land van Poortugaal in Pernis is arbeidsintensief en storingsgevoelig. Daarnaast pendelt het gemaal en hierdoor is extra onderhoud nodig en neemt de betrouwbaarheid van het gemaal af. De ondergrondse dieseltank is tevens aan vervanging toe. Het gemaal wordt voorzien van een elektromotor in plaats van een dieselmotor. Door deze verandering kan de ondergrondse dieseltank ook verwijderd worden. De uitvoering is gestart en zal worden afgerond in 2018. Als gevolg van een aanbestedingsvoordeel blijft naar verwachting € 150.000 over op het krediet. Omdat de uitvoering nog loopt en risico's nog op kunnen treden wordt het krediet nog niet verlaagd. Eind 2018, na afronding van de werkzaamheden, zal het krediet worden afgesloten.

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
7103300112 Renovat. gemaal Oud en Nieuw Reijerwaard	23-mei-2017	2016	2016	B1700327	125.000	125.000	0	0	feb-2017	dec-2019	☹️	Gemaal Oud en Nieuw Reijerwaard in Ridderkerk voldoet niet aan de huidige wettelijke geluidseisen. In de aanpak is gekozen om stapsgewijs geluidreducerende maatregelen uit te voeren, omdat de geluidsreductie het best profondervindelijk vast te stellen is. De eerste geluidsreducerende maatregelen zijn uitgevoerd. Hierna is een geluidsmeting uitgevoerd. Er wordt nog niet aan de gestelde normen voldaan. De geluidsreductie die met de tweede stap wordt verwacht is niet voldoende om aan de geluidseisen te voldoen. Om die reden worden verschillende varianten uitgewerkt die wel aan de geluidseisen te voldoen. Hierbij zijn ook duurzame, energiezuiniger en betrouwbaardere varianten meegenomen die een herijking van de scope, kosten en planning tot gevolg kunnen hebben. Bestuurlijke besluitvorming voor een variantenkeuze wordt voorbereid.
7103300115 Noodbemaling jaarschijf 2019	6-sep-2016	2019	2019	B1601822 / B1600349	944.000	1.024.000	0	0	mrt-2018	mei-2019	😊	Het waterschap beschikt over noodpompen, noodleidingen, enkele buiswagens en vaste opstelplaatsen. Een deel van het noodmaterieel is technisch afgeschreven en voor een aantal noodpompen nadert het einde van de technische levensduur. Begin 2016 is door D&H besloten in te stemmen met de voorgelegde variant 3: noodmaterieel in eigendom, uitbesteed jaarlijks belast testen van de noodbemaling, beheer in eigen hand en uitbestede inzet bij calamiteiten. Het benodigde investeringsbedrag van € 1.454.000 is door de V.V. beschikbaar gesteld, verdeeld over de jaren 2016, 2017 en 2019 (€ 944.000). Daarna heeft er een Europese aanbesteding plaatsgevonden om tot de aankoop van noodpompen en toebehoren te komen. De pompen en leidingen voor project noodbemaling jaarschijf 2016 & 2017 zijn reeds geleverd, de pompen gerelateerd aan project noodbemaling jaarschijf 2019 worden in Q1 2019 geleverd. Door een hogere inschrijving vanuit de markt worden extra kredieten aangevraagd bij Burap 2-2018.
Programma Zuiveren												
7304000057 Ged. vervanging rioolpersl. Mijnsheerenl	28-sep-2017	2013	2014	B1701945	1.846.280	1.846.280	-184.500	-184.500	sep-2017	sep-2019	😊	De provincie is momenteel bezig met de voorbereiding van de reconstructie van de N489. Om de afvoer van het afvalwater te waarborgen, wordt de rioolpersleiding Mijnsheerenland van 3000 meter vooruitlopend op de reconstructie verplaatst. De werkzaamheden van WSHD zijn afgestemd met die van de provincie. De planvorming bij de provincie vertraagd. Daardoor loopt WSHD mogelijk ook vertraging op in het uitvoeren van het project. De geplande einddatum van de realisatie van het project is kwartaal drie van 2019.

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
7304000059 Rwzi roznburg:afvalwatertrnsp(bydr Rdam)	18-jul-2017	2014	2014	B1700290	218.300	218.300	0	0	jun-2015	okt-2018	😊	Het betreft in deze een bijdrage in de kosten van de renovatie van het rioolgemaal Rozenburg. Op dit rioolgemaal, dat in eigendom en beheer is bij de gemeente Rotterdam, is een kostenverdeling afgesproken tussen waterschap en gemeente. Na ontvangst van een accountantsverklaring zal WSHD tot betaling aan de gemeente Rotterdam worden overgegaan. Tot op heden is verklaring niet ontvangen.
7304000060 RWZI Dokh. Afvalwatertr.syst(Bijdr Rdam)	18-jul-2017	2014	2015	B1700290	146.700	146.700	0	0	jan-2017	jun-2018	😊	Het betreft in deze een bijdrage in de kosten van de renovatie van het rioolgemaal Pretoriaaan in Rotterdam. Op dit rioolgemaal, dat in eigendom en beheer is bij de gemeente Rotterdam, is een kostenverdeling afgesproken tussen waterschap en gemeente. WSHD voldoet de laatste termijn nadat een accountantsverklaring is ontvangen van de gemeente. Tot op heden is nog geen verklaring ontvangen.
7304000062 Bijdrage ren. rioolgemaal Drechtwaard	8-feb-2018	2014	2015	B1800379	135.000	135.000	0	0	feb-2018	dec-2018	😊	Het uitvoeringskrediet is begin 2018 vrijgemaakt. Na ontvangst van een accountantsverklaring zal tot betaling aan de gemeente Barendrecht worden overgegaan. Tot op heden is de verklaring nog niet ontvangen.
7304000064 Leidingverlegging rotonde N218Oostvoorne	30-jan-2018	2018	2018	B1802380	350.000	350.000	-21.560	-21.560	sep-2017	sep-2019	😞	De provincie is voornemens de N218 te reconstrueren. Op verzoek van de provincie wordt de huidige asbestcement persleiding van WSHD t.h.v. Kleidijk / (nieuwe) rotonde verlegd en besloten door WSHD te vernieuwen voor een PE leiding. De adviesdiensten (archeologisch onderzoek) kunnen niet afgerond worden vanwege issue met perceeleigenaar en vertraging bij provincie. Deadline verzet van Q3 2018 naar Q3 2019 (reden rode indicator planning en oranje indicator opdrachtgever). Deze vertraging is in lijn met vertraging provincie en leidt niet tot verstoring van hun proces.
7304000065 Verleggen persleiding Westmaas N489	27-feb-2018	2018	2018	B1802424	370.000	370.000	-100.000	-100.000	jan-2018	mrt-2019	😊	In december 2017 is een Verzoek Tot Aanpassing (VTA) ontvangen van de provincie Zuid-Holland (PZH) met het verzoek een gedeelte van de persleiding Westmaas te verleggen voordat PZH start met de reconstructie van de N498 (kwartaal 1 2019) ter plaatse. Project wordt uitgevoerd in samenspraak met provincie. Communicatie loopt goed. Door vertraging provincie, wordt planvorming ook vertraagd en daarmee mogelijk ook uitvoering vervanging rioolpersleiding. Door vertraging planvorming verschuift de realisatie van het project naar jaarschijf 2019.

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
7304100122 Blowers rwzi Hoogvliet	29-mrt-2018	2019	2020	B1802489	327.000	397.000	0	0	okt-2017	jun-2019	☹️	Projectscope betreft vervanging van drie oude Siemens blowers op rwzi Hoogvliet. De blowers zijn einde levensduur; 1 blower is reeds vervangen door een (kostbare) huurblower, een tweede blower is meerdere keren (nog maar net) gerepareerd, de derde blower draait maar is einde technische levensduur. Aanbesteding was aangehouden i.v.m. het te hoge aanbestedingsresultaat van 3 nieuwe Siemens blowers. Technische review van alternatief aangeboden blowers (binnen budget) is afgerond, maar deze voldoen technisch onvoldoende. Bovendien zijn niet alle werkzaamheden meegenomen in de offerte van de aannemer. Het risico is te groot dat er besturingstechnisch en qua leidingwerk teveel aangepast moet worden waardoor het gehele project te duur wordt. Bovendien kan vooraf niet met zekerheid gesteld worden dat ze het dan uiteindelijk doen zoals gewenst. Voorstel en advies is te kiezen voor de Siemens blowers (en daarmee 1 op 1 vervanging), hiervoor wordt een budgetverhoging aangevraagd van 70k. Snelle uitvoering van het werk is gewenst. De oranje indicator wordt veroorzaakt door de vertraging in de aanbesteding. Verwachte oplevering is juni 2019.
7304100124 TA Dokhaven	28-jun-2018	2018	2020	B1803256	2.200.000	2.200.000	0	0	jun-2018	dec-2020	😊	Uitvoeringsfase van het project is in juli gestart met het initiëren van de 2 inkooptrajecten: Vervanging S100 I/O en Software upgrade 800xA systeem Tot op heden zijn er nog geen bijzonderheden te melden.
7304210017 Schakelkasten Sluisjesdijk	29-sep-2016	2012	2017	B1601887	6.966.000	6.966.000	0	0	jun-2016	jun-2024	☹️	De besturing- en schakelkasten op de locatie Sluisjesdijk die vervangen gaan worden zijn geïnstalleerd bij de bouw van het slibverwerkingsbedrijf in het midden van de jaren 80 van de vorige eeuw. Tot op heden zijn deze kasten niet vernieuwd of vervangen en hebben het einde van de technische levensduur bereikt. De voorbereiding van het project is gestart. Gezien de uitkomsten van de marktconsultatie en de complexiteit van het project moet er een nieuwe raming worden opgesteld. De oranje indicator wordt verklaard vanwege de onduidelijkheid op de scope en de financiële gevolgen daaromtrent. Deze worden uiterlijk Q2 2019 inzichtelijk gemaakt en ter besluitvorming voorgelegd.

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
7304210023 Slibindikking, slibontwater. Sluisjesdijk	3-jul-2018	2015	2016	B1803374	294.000	294.000	0	0	sep-2017	mrt-2021		Deze maatregel wordt in 1 project uitgevoerd met het slibontwaterings- en doseervoorzieningsproject; samen genaamd SO en het project Schakelkasten Sluisjesdijk. Voor rapportage wordt verwezen naar project Schakelkasten Sluisjesdijk.
7304210018 WarmteKrachtKoppeling (WKK)Sluisjesdijk	29-jan-2015	2014	2018	B1500005	6.839.568	6.839.568	0	0	dec-2014	jan-2019		Het project maakt deel uit van de projecten die voortgekomen zijn uit de 'Toekomstvisie Sluisjesdijk (ALM-studie)' zoals deze is goedgekeurd in de VV van 29 jan. 2015. Het betreft het vervangen van de WKK-installatie op het slibverwerkingsbedrijf Sluisjesdijk. Deze installatie zet het in de gistingstanks geproduceerde biogas om in energie (warmte en elektriciteit). Het werk is in uitvoering. Afronding uitvoering was voorzien eind 2018, dit wordt januari 2019.
7304210019 Renovatie slibgistingstanks Sluisjesdijk	29-jan-2015	2012	2015	B1500007	5.885.197	5.885.197	0	0	dec-2014	mrt-2019		Het project maakt onderdeel uit van de projecten die voortgekomen zijn uit de 'Toekomstvisie Sluisjesdijk (ALM-studie)' zoals deze is goedgekeurd in de VV van 29 jan. 2015. Het project omvat de inspectie en renovatie van de gistingstanks op het slibbedrijf Sluisjesdijk. Daar de levensduur van diverse onderdelen is bereikt dienen deze installaties te worden geïnspecteerd. Omdat het uit bedrijf nemen en schoonmaken van een gistingstank zeer complex en kostbaar is, wordt na inspectie direct overgegaan tot renovatie en het doorvoeren van aanpassingen zodat de installatie weer minimaal 25 jaar mee kan. De renovatie van de eerste tank is gereed. Er is gestart met het uit bedrijf nemen van de tweede tank.
7304210020 Gassysteem Sluisjesdijk	4-jul-2017	2015	2015	B1701510	305.000	305.000	0	0	jan-2017	jun-2019		In de ALM Sluisjesdijk zijn een aantal technische aanpassingen voorgesteld om de gasveiligheid te verbeteren. Met onderhavig project wordt beoogd om bij alle besloten ruimten waar in de huidige situatie biogas kan vrijkomen door uitblazing van een veiligheidsvoorziening, de installatie zodanig aan te passen dat een gasuitblazing direct naar een lozingspunt in de buitenlucht wordt afgevoerd. Verder wordt detectie aangebracht om gasuitblazing te detecteren, te signaleren op het Beeldschermbedieningssysteem (BBS) en te alarmeren. Het investeringskrediet is vrijgegeven en men is gestart met de verdere uitwerking van het project. Oplevering is voorzien in Q2 2019.
7304210025 Terreinaanpassingen Sluisjesdijk	12-dec-2017	2015	2015	B1702729	265.000	265.000	0	0	apr-2018	mrt-2020		Binnen de ALM-sluisjesdijk zijn tbv Terreinaanpassingen een 3-tal projecten voorzien: - Verwerven extra grond; - Terreinaanpassingen; - Aanleg rondweg. Dit betreft het onderdeel Terreinaanpassingen, te weten de aanleg van een 3e inrit. Dit zal worden uitgevoerd aansluitend op het project Renovatie slibgistingstanks (7304210019)

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
Programma Wegen												
7405120100 Fietsverbinding voormalige S40 IV	26-jan-2012	2009	2013	B1104031/ B1101135/ B1200651	1.650.000	1.650.000	-1.300.000	-1.300.000	jan-2015	feb-2021		Dit project is één van de projecten uit het 'Gebiedsprofiel verkeer en vervoer Hoeksche Waard' die WSHD uitvoert. In de RPV van januari 2015 is besloten deeltraject IV van de fietsverbinding uit te voeren, onder andere bestaand uit een vrijliggend fietspad langs de Korteweg in de gemeentes Korendijk en Cromstrijen. De raming komt €600.000 hoger uit dan het beschikbare krediet en vraagt om een financiële bijdrage van de partijen. Het waterschap heeft in Burap 2-2017 €200.000 beschikbaar gesteld. De provincie heeft de financiële bijdrage van €200.000 in de vorm van een subsidie toegezegd. In juli 2018 is bekend geworden dat de gemeente Korendijk de €200.000 van de gemeenten betaald. Nu de financiële dekking weer op orde is, kan het project weer opgestart worden. De planning zal als eerste herijkt worden evenals de mijlpalen in de subsidie. Dit veroorzaakt de oranje indicator.
7405210027 DV inrichten Tilsedijk (fase 1)	25-nov-2010	2010	2010	B1003694	1.778.269	1.778.089	0	0	jan-2007	nov-2018		Het Duurzaam Veilig inrichten van het traject Tilsedijk - Oudlandsdijk omvat het aanpassen van de snelheid van 80 naar 60 kilometer per uur en de daarvoor benodigde infrastructurele maatregelen. De bermbescherming is geplaatst. De verlichting is geplaatst, maar de elektrische aansluiting moeten nog gerealiseerd worden. De realisatie van de resterende werkzaamheden is gepland in het derde kwartaal van 2018.
7405210031 Bijdr reconstr kruising N217-Stougjesd	15-feb-2018	2006	2006	B1800381	250.000	250.000	0	0	jan-2018	sep-2018		Met de provincie Zuid Holland en de gemeente Oud Beijerland is gewerkt aan de aanpak van de ontsluiting van Oud Beijerland. Er is een nieuwe provinciale weg aangelegd met op de aansluiting van de Stougjesdijk (waterschap) en Kwakscheweg de aanleg van een rotonde. De bijdrage aan de provincie is betaald. Het project kan afgesloten worden.
7405210035 DV inricht.Hekelingseweg-GrKruiswegFase2	26-jan-2012	2012	2012	B1101162/ B1200648	101.031	101.031	0	0	nov-2013	jun-2018		Het traject is inmiddels duurzaam ingericht en in 2016 afgerond. Het drietal restpunten, de aanleg van een drempel, de afrekening van Kabels en Leidingen en de herplant van een aantal bomen zijn afgerond. De projectafsluiting wordt voorbereid.
7405210039 Reconstr. Aaldijk-Kerkhofsdijk teSpijken	28-mrt-2017	2010	2012	B1700426	600.000	600.000	0	0	jul-2017	jun-2018		Dit krediet omvat de reconstructie (onderhoud) van de Aaldijk/Kerkhofdijk in de gemeente Nissewaard. Hierbij is de fundering en de asfaltconstructie vernieuwd. De eindafrekening volgt. In het derde kwartaal 2018 wordt het project afgesloten.
7405210048 Vervanging openbare verlichting	12-dec-2017	2014	2015	B1702731	670.000	670.000	0	0	mrt-2018	mei-2019		Het areaal aan openbare verlichting is in het kader van het Wegenbeheerprogramma geïnventariseerd. Daaruit is naar voren gekomen dat er sprake is van een vervangingsopgave. Daarnaast zijn doelstellingen opgenomen met betrekking tot de besparing op energiekosten en het verwijderen van overbodige verlichting. De verlichting wordt in LED uitgevoerd. Er is gestart met de engineering voor het verlichtingsplan en het opstellen van het bestek. De aanbesteding voor de realisatie vindt in 2018 en de realisatie vindt in 2019 plaats.

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
7405210054 F405RondjeGO - van PallandtpldrOosthavend	29-nov-2016	2016	2017	B1600807	105.000	105.000	-105.000	-105.000	apr-2017	mei-2018		Vanuit het Provinciaal Fietspadenplan is er een opgave een vrijliggend fietspad te realiseren in de Van Pallandtpolder te Middelharnis. Het waterschap heeft met de provincie een samenwerkingsovereenkomst afgesloten waarbij Hollandse Delta de uitvoering van dit fietspad op zich heeft genomen. Het fietspad sluit aan de oostzijde aan op het bestaande fietspad door de Van Pallandtpolder en aan de westzijde op de Oosthavendijk. Het fietspad is ingepast binnen de ontwikkelingen rondom het Kierbesluit en de plannen ter verbetering van de wateraanvoer voor Middelharnis. De werkzaamheden zijn uitgevoerd. De financiële eindafrekening moet nog plaatsvinden, evenals de afwikkeling van de subsidie.
7405210057 Molendijk/Geldersedijk	18-jun-2018	2018	2018	B1803180	175.000	175.000	0	0	jun-2018	nov-2018		Voor het Wegenbeheerprogramma is geïnventariseerd welke wegen nog niet Duurzaam Veilig zijn ingericht. Ook voor het traject Molendijk – Geldersedijk is dit het geval. De weg zal worden ingericht als een ETW type 1 weg, waarbij de maximale snelheid wordt gewijzigd van 80 km/uur naar 60 km/uur. Door het aanpassen van de maximum snelheid, het aanbrengen van nieuwe belijning en het aanleggen van drempels wordt de verkeersveiligheid verbeterd. De werkzaamheden worden gecombineerd met de uitvoering van groot asfaltonderhoud aan deze weg. De uitvoering is in 2018 gepland.
7405210058 Hoekseweg Strijen	18-jun-2018	2018	2018	B1803176	225.000	225.000	0	0	jun-2018	sep-2018		Voor het Wegenbeheerprogramma is geïnventariseerd welke wegen nog niet Duurzaam Veilig zijn ingericht. Ook voor het traject Hoekseweg te Strijen is dit het geval. De weg zal worden ingericht als een ETW type 1 weg, waarbij de maximale snelheid wordt gewijzigd van 80 km/uur naar 60 km/uur. Door het aanpassen van de maximum snelheid, het aanbrengen van nieuwe belijning en het aanleggen van drempels wordt de verkeersveiligheid verbeterd. De werkzaamheden zijn gecombineerd uitgevoerd met het groot asfaltonderhoud aan deze weg.
7405210059 Nieuwe Achterweg	18-jun-2018	2018	2018	B1803178	100.000	121.000	0	0	jun-2018	nov-2018		Voor het Wegenbeheerprogramma is geïnventariseerd welke wegen nog niet Duurzaam Veilig zijn ingericht. Ook op de Nieuwe Achterweg nabij Rockanje is dit het geval. Met deze herinrichting wordt de verkeersveiligheid verbeterd door het aanbrengen van nieuwe belijning en het aanleggen van drempels. De werkzaamheden worden gecombineerd uitgevoerd met het groot asfaltonderhoud aan deze weg. Het project kost meer dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat de kosten voor de verbreding van de weg te laag zijn geraamd en extra kosten gemaakt worden om overlast voor de omgeving te beperken. De toegangsweg naar Rockanje kan voor bewoners en recreanten open gehouden worden door de werkzaamheden in de nacht uit te voeren. In Burap2-2018 wordt voorgesteld om het krediet te verhogen met € 21.000. De uitvoering is in 2018 gepland.

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
7405210060 Div.maatreg.Gebiedsgerichte aanpak(2017)	11-apr-2017	2017	2017	B1700402	165.000	165.000	-40.000	-40.000	mei-2017	okt-2018	😊	De jaarlijkse aanpak duurzaam veilige inrichting voor het hele beheergebied wordt gecombineerd met groot onderhoud. Daar waar het groot onderhoud in 2017 al heeft plaatsgevonden zijn de werkzaamheden voor de duurzaam veilige inrichting ook uitgevoerd. In de Hoeksche Waard is groot onderhoud aan de Molendijk ook gecombineerd met duurzaam veilige maatregelen. De uitvoering is gereed. In het vierde kwartaal van 2018 wordt het krediet afgesloten.
7405210069 Bijdrage reconstructie N489	5-jun-2018	2018	2019	B1803160	183.000	183.000	0	0	jun-2018	dec-2019	😊	Met de provincie en de gemeente Binnenmaas wordt gewerkt aan de verbetering van de verkeersveiligheid op de N489 ter hoogte van Mijnsheerenland en Westmaas. Deze investering betreft de bijdrage van het waterschap in een pakket aan maatregelen, zoals het omvormen van een bestaand kruispunt in een rotonde en het aanpassen van een bestaande aansluiting. De overeenkomst met de provincie is ondertekend. De provincie voert de werkzaamheden uit en deze zijn naar verwachting in 2019 klaar.
Algemene beleidstaken												
7610000005 Waterschapsverkiezingen 2019	29-mrt-2018	2018	2019	B1802493	1.700.000	1.700.000	0	0	mrt-2018	mei-2019	😊	Het project 'Waterschapsverkiezingen 2019' voor de verkiezing van de VV-leden voor de categorie ingezetenen op 20 maart 2019 is gestart. De leden van het Hoofdstembureau zijn door het college van D&H benoemd. In de tweede helft van 2018 zijn bijeenkomsten voor de partijen en groeperingen en voor de gemeenten gepland. In de eerste kwartaal van 2019 volgt dan de kandidaatstelling en de voordracht voor de geborgde zetels, zodat op 28 maart de nieuwe VV beëdigd kan worden.
Ondersteuning en bedrijfsvoering												
7811500094 IRIS OWA en Ecolims	18-jan-2018	2018	2018	B1702700	133.000	133.000	0	0	mrt-2018	nov-2018	😊	In dit project worden een drietal applicaties, waarin informatie over de kwaliteit van oppervlaktewater en grondwater worden beheerd, vervangen door één integrale applicatie: DAWACO. De drie huidige applicaties IRIS OWA (fysisch-chemische meetgegevens), Ecolims (ecologische meetgegevens) en Piscaria (vissen) hebben het einde van hun technische levensduur bereikt en worden door de leveranciers niet meer onderhouden. Ook voldoen deze niet aan de nieuwe landelijke standaarden voor gegevensuitwisseling (IM metingen). De vervangende applicatie voldoet hieraan wel, wordt door de leverancier en een grote gebruikersgemeenschap doorontwikkeld, en biedt door het integrale karakter meerwaarde voor een integrale analyse van de waterkwaliteit. De implementatie verloopt conform planning.

	Datum van vrijgave krediet door D&H of VV	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Corsa nummer	Begroting uitgaven	Prognose uitgaven	Begroting inkomsten	Prognose inkomsten	Start-datum opstart-fase	Einddatum uitvoeringsfase (prognose)	Indicator voortgang	Opmerkingen t.b.v. bestuur
7811700008 Kantoorruimte Hoekseweg te Strijen	31-mei-2018	2018	2019	Burap 1 31mei2018	395.000	395.000	0	0	mei-2018	dec-2019		Op steunpunt hoekse weg Strijen wordt vanuit portacabins gewerkt, de gemeente Strijen heeft besloten de vergunning voor de portacabins niet langer te verlengen waardoor een structureel oplossing noodzakelijk is. De werf waar het steunpunt is gevestigd wordt aangepast door onder andere een kantoor ruimte in het oude magazijn in te richten. Voor de aanpassing van het steunpunt is een vergunning aangevraagd. De gemeente wil dit eerst extern toetsen. Afgifte wordt verwacht in oktober waarna de werkzaamheden kunnen worden gestart. Oplevering wordt verwacht in Q1 2019.

Bijlage 4 Status volgens Programmabegroting 2018-2022 geplande investeringen

In de Programmabegroting 2018-2022 is in bijlage 8a het overzicht geplande investeringsprojecten 2018-2022 opgenomen. In deze bijlage is hetzelfde overzicht opgenomen waarbij per investeringsproject de status per 31 augustus 2018 is aangegeven. In 'rood' zijn de mutaties van Burap 1 en Burap 2 – 2018 weergegeven en in 'groen' is weergegeven welke geplande investeringen inmiddels zijn vrijgemaakt.

Nr.	Object- nummer	Omschrijving	Oorspr. jaar aan- vang	Oorspr. jaar rea- lisatie	Geactualiseerd jaar van aanvang	Geactualiseerd jaar van realisatie	Bruto investering			Bijdragen en subsidies		Netto investering		Status per 31-8-2018
Programma Waterkeringen														
1	7202200013	Voorz. brede blik waterkeringversterking	2014	2014	Vervallen	Vervallen	0			0		0		Vervallen in 2017
2	7202200014	Zettingsvloeiing V3T gedSpijkenisserbrug	2017	2018	2017	2017	1.610 0			-1.449 0		161 0		Vrijgemaakt
3	7202200015	Realisatie Zettingsvloeiing V3T	2022	2023	2022	2023	40.000			-		4.000		Gepland na 2018
Programma Water														
4	7103000014	Effect. Peilbesl. Noordrand Voorne/KVW	2018	2020	2018	2021	410 610 0			0 0		410 610 0		Vrijgemaakt
5	7103100202	Gemaal hoofdland en verbetering waterkwaliteit centrum Zwijndrecht	2012	2012	2018	2019	223 0			0 0		223 0		Vrijgemaakt
6	7103100227	Plaatselijk verdiepen	2013	2015	2018	2019	252			0		252		Nog niet vrijgemaakt
7	7103100263	Totale NBW opgave landel. gebied t/m2017	2015	2017	2019	2020	947			0		947		Gepland na 2018
8	7103100275	Verbreiding hoofdwatgang toldijk	2013	2014	2018 2019	2020 2021	965					965		Planning aangepast
9	7103100285	Ontwikkeling vispaaiplaatsen Brielsemeer	2016	2017	2018	2019	162 0			0 0		162 0		Vrijgemaakt
10	7103100287	Overconstructie met verbr. (vieramb.)	2016	2017	2018	2019	130 0			0 0		130 0		Vrijgemaakt
11	7103100301	Aanleg nvo Piershilse Gat&Delta Hoeve	2016	2017	2017	2018	2.257 0			0 0		2.257 0		Vrijgemaakt in 2017
12	7103100307	Gebiedsplan Cromstrijen, fase 2	2018	2019	2018	2021	6.415 0			0 0		6.415 0		Vrijgemaakt
13	7103100315	Vervangen persleiding Immanuel Kantstraat	2015	2016	2017	2019	1.071 0			0 0		1.071 0		Vrijgemaakt in 2017
14	7103100322	Aanpak wateropgave NBW Peilvak 01- 61 VP	2017	2017	2018	2019	105 0			0 0		105 0		Vrijgemaakt
15	7103100324	Inlaat Fortlaan	2017	2018	2017	2019	299 0			0 0		299 0		Vrijgemaakt in 2017
16	7103100337	Peilopzet Oudendijk (peilbesluit de Eendragt)	2017	2017	2018	2019	163 243			0		163 243		Raming aangepast
17	7103100338	Renovatie gemaal Stellendam	2017	2018	2017 2018 2019	2020 2021	754			0		754		Planning aangepast
18	7103100341	KRW opgave Afwatering Voorne- Oost	2018	2019	2018	2019	622 207			-414 0		208 207		Raming aangepast
19	7103100342	Wateropgave Hoogvliet peilvak Y03.005	2018	2018	2018 2019	2019 2021	325			0		325		Planning aangepast
20	7103100344	NBW 2017-2027 Peilvak 17e Binnenmaas	2018	2019	2018	2019	260 0			0 0		260 0		Vrijgemaakt

Nr.	Object-nummer	Omschrijving	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Geactualiseerd jaar van aanvang	Geactualiseerd jaar van realisatie	Bruto investering	Bijdragen en subsidies	Netto investering	Status per 31-8-2018
21	7103100345	Optimalisatie Watervoorz Brielse Meer	2018	2018	2018	2021	2.000 - 4.662	-1.800 - 3.198	200 - 1.464	Raming aangepast

Programma Zuiveren

22	7304000055	Rwzi RdamDokh:afvalwatertrnspl(bydr Rdam)	2016	2016	2019	2020	350	0	350	Gepland na 2018
23	7304000057	Ged. vervanging rioolpersl. Mijnsheerenl	2013	2014	2017	2019	1.846 0	-185 0	1.661 0	Vrijgemaakt in 2017
24	7304000062	Bijdrage ren. rioolgemaal Drechtwaard	2014	2015	2018	2018	135 0	0 0	135 0	Vrijgemaakt
25	7304000063	Bijdrage aan R'dam (afvalwtranspsysteem)	2021	2022	2021	2022	300	0	300	Gepland na 2018
	7304000064	Leidingverlegging rotonde N218Oostvoorne	2018	2018	2018	2018	0 0	0 0	0 0	Vrijgemaakt
	7304000065	Leidingverleg. wegconstr N489 Westmaas	2018	2018	2018	2018	0 0	0 0	0 0	Vrijgemaakt
26	7304100118	Online meters waterlijn rwzi's	2018	2019	2018	2019	4.100	0	4.100	Planning aangepast
27	7304100119	Vernieuwen perslucht ringleidingDokhaven	2018	2019	2018	2019	100	0	100	Planning aangepast
28	7304100120	Kettingruimers Dokhaven	2019	2020	2018	2020	400	0	400	Planning aangepast
29	7304100123	Roostergoedinstallatie rwzi Dordrecht	2019	2020	2019	2020	1.300 2.100	0	1.300 2.100	Raming aangepast
30	7304100124	TA Dokhaven	2018	2020	2018	2020	2.200 0	0 0	2.200 0	Vrijgemaakt
31	7304100125	Afsluiters B-trap Dokhaven	2018	2019	2018	2019	500	0	500	Planning aangepast
32	7304100126	Semafoonomroepsysteem rwzi's	2018	2019	2018	2019	200	0	200	Nog niet vrijgemaakt
33	7304100127	Afsluiters effluentbemaling rwzi Dokh	2018	2019	2018	2019	200	0	200	Planning aangepast
34	7304100130	Beluchtingscircuit rwzi Goedereede	2018	2019	2018	2019	1.300 2.100	0	1.300 2.100	Raming aangepast
35	7304100132	Kettingruimers Dokhaven (2020)	2020	2020	2018	2020	750	0	750	Planning aangepast
36	7304100133	Kettingruimers Dokhaven (2021)	2021	2021	2018	2022	750	0	750	Planning aangepast
37	7304100134	Kettingruimers Dokhaven (2022)	2022	2022	2018	2022	500	0	500	Planning aangepast
38	7304100708	Dokhaven bellenbeluchting B-trap	2014	2016	2017	2021	2.940 3.700	0	2.940 3.700	Planning en raming aangepast
39	7304210021	Gassysteem Sluisjesdijk (op termijn)	2017	2019	2018	2018	664 985	0	664 985	Planning aangepast
40	7304210023	Slibindikking,slibontwater. Sluisjesdijk	2015	2016	2018	2021	294 0	0 0	294 0	Vrijgemaakt
41	7304210025	Terreinaanpassingen Sluisjesdijk	2015	2015	2017	2020	226 0	0 0	226 0	Vrijgemaakt in 2017
42	7304210026	Verwerving grond Sluisjesdijk	2015	2015	2019	2019	200	0	200	Planning aangepast
43	7304210027	Aanleg Rondweg	2015	2016	2019	2022	80	0	80	Gepland na 2018

Nr.	Object-nummer	Omschrijving	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Geactualiseerd jaar van aanvang	Geactualiseerd jaar van realisatie	Bruto investering	Bijdragen en subsidies	Netto investering	Status per 31-8-2018
44	7304210035	Trafo's Sluisjesdijk	2018	2019	2018 2019	2019 2020	100	0	100	Planning aangepast
45	7304210036	Centrifuges Sluisjesdk pompen ontw.slib	2019	2021	2019	2021	3.900 8.231	0	3.900 8.231	Raming aangepast

Programma Wegen

46	7405210017	Bijdrage ontsluiting N215 Nieuwe-Tonge	2008	2009	2018	2020	680	0	680	Nog niet vrijgemaakt
47	7405210021	F244 Klaaswaal-Westmaas	2010	2010	2018	2019	1.430 0	-1.330 0	100 0	Vervallen
48	7405210031	Bijdr reconstr kruising N217-Stougjesd	2006	2006	2017	2017	250 0	0 0	250 0	Vrijgemaakt
49	7405210036	Bijdr verkeerscirc N215 Dirksland-Meliss	2007	2008	2018	2018 2020	204	0	204	Planning aangepast
50	7405210040	Verv.buswisselstr.Industrieweg-Rdamseweg	2015	2015	2017 2019	2018 2020	150	0	150	Planning aangepast
51	7405210041	Verv. VRI (A15) Rotterdamseweg te Rkerk	2011	2012	2017 2019	2018 2020	200	-30	170	Planning aangepast
52	7405210042	VRI Rdamseweg-Donkerslootweg Ridderkerk	2015	2015	2017 2019	2018 2020	250	-100	150	Planning aangepast
53	7405210043	VRI Vlietlaan-Rotterdamseweg Ridderkerk	2015	2015	2017 2019	2018 2020	250	-40	210	Planning aangepast
54	7405210048	Vervanging openbare verlichting	2014	2015	2017	2017	270 0	0 0	270 0	Vrijgemaakt in 2017
55	7405210049	Vervanging openbare verlichting (jaarschijf 2015)	2015	2015	2017	2017	270 0	0 0	270 0	Vrijgemaakt in 2017
56	7405210050	Vervanging openbare verlichting (jaarschijf 2016)	2016	2016	2017	2017	360 0	0 0	360 0	Vrijgemaakt in 2017
57	7405210051	Vervanging openbare verlichting (jaarschijf 2017)	2017	2017	2017 2018 2019	2017 2019	360	0	360	Planning aangepast
58	7405210052	Vervanging openbare verlichting (jaarschijf 2018)	2018	2018	2018 2019	2018 2019	145	0	145	Planning aangepast
59	7405210053	Vervanging openbare verlichting (jaarschijf 2019)	2019	2019	2019	2019	145 375	0	145 375	Raming aangepast
60	7405210055	Rotterdamseweg II Ridderkerk	2017	2017	2017 2019	2018 2020	1.050	0	1.050	Planning aangepast
61	7405210057	Molendijk/Geldersedijk	2018	2018	2018	2018	175 0	0 0	175 0	Vrijgemaakt
62	7405210058	Hoekseweg Strijen	2018	2018	2018	2018	225 0	0 0	225 0	Vrijgemaakt
63	7405210059	Nieuwe Achterweg	2018	2018	2018	2018	100 0	0 0	100 0	Vrijgemaakt
64	7405210062	Wegenbeheerprogramma 2016-2021	2019	2021	2019	2021	0	0	0	Gepland na 2018
65	7405210068	VRI Rotterdamseweg - industrieweg	2018	2018	2018 2019	2018 2020	175	0	175	Planning aangepast
66	7405210069	Bijdrage reconstructie N489	2018	2019	2018	2019	267 0	0 0	267 0	Vrijgemaakt
67	7405210070	Bijdrage reconstructie A29-N487	2018	2019	2018 2019	2019 2020	150	0	150	Planning aangepast

Nr.	Object-nummer	Omschrijving	Oorspr. jaar aanvang	Oorspr. jaar realisatie	Geactualiseerd jaar van aanvang	Geactualiseerd jaar van realisatie	Bruto investering	Bijdragen en subsidies	Netto investering	Status per 31-8-2018
Programma Algemene beleidstaken										
68	7607320001	Vervangen surveillancevaartuig (RIB)	2020	2020	2020	2020	60	0	60	Gepland na 2018
69	7610000005	Waterschapsverkiezingen 2019	2018	2019	2018	2019	1.700 0	0 0	1.700 0	Vrijgemaakt
70	7610000006	Vervanging software grondzaken	2017	2017	2017	2018	90 0	0 0	90 0	Vrijgemaakt in 2017

Programma Ondersteuning en Bedrijfsvoering										
71	7811500092	Planmatige vervanging rekencentrum 2019	2019	2019	2019	2019	1.500	0	1.500	Gepland na 2018
72	7811500094	IRIS OWA en Ecolims	2018	2018	2018	2018	133 0	0 0	133 0	Vrijgemaakt
73	7811800019	Materieel civiel&cultuurtechn.Onderh2015	2015	2015	2018 2019	2018 2019	540	0	540	Planning aangepast
74	7811800020	Civiel en cultuurtechnisch onderhoud2016	2016	2016	2018 2019	2018 2019	350	0	350	Planning aangepast
75	7811800021	Civiel en cultuurtechnisch onderhoud2017	2017	2017	2018 - 2019	2018 - 2019	350	0	350	Planning aangepast

Bijlage 5 Overzicht potentiële investeringsprojecten 2018-2022

P = Potentieel ; G = Gepland; L = Lopend; V = Vervallen

Nr	Objectnr	Omschrijving	Geactua- liseerd Status	Oorspr. Jaar van aan- vang	Geactua- liseerd Jaar van aanvang	Toelichting
Waterkeringen						
1	7202100320	Versterking regionale keringen (4st)	P G	2019	2019	Door D&H op 30-6-2015 is opgenomen dat de in 2012/2013 afgekeurde regionale waterkeringen uiterlijk 2020 op orde moeten zijn. In dit project worden de regionale keringen Boezemvliet (Puttershoek), De Keen (Strijen) en de Boezem van Dirksland aangepakt. Laatste stand van zaken is dat er is een project mandaat is opgesteld voor de afdeling PU voor het onderdeel De Keen. Projectteam is geformeerd in Q3 2018. Initiatiefase is opgestart in september 2018. Voor onderdeel De Keen zit ook een innovatie component aan vast, namelijk het initiatief Bouwen met Bagger. Hiervoor is in 2018 €85k onderzoeksbudget beschikbaar gemaakt, wat volgens prognose in 2018 volledig wordt benut.
2	K2018-081	Zettingsvloeiing V3T	P	2020	2020	Doel van het HWBP-project 'Zettingsvloeiing V3T' is om te zorgen dat de primaire waterkeringen weer aan de wettelijke normen voldoen. De verkenningsfase moet nog worden opgestart. Met het plan van aanpak zal de subsidieaanvraag worden opgestart bij het HWBP om na beschikking in 2019 te starten met de verkenning. Hiervoor is in 2018 €115k budget beschikbaar gemaakt. Dit is 10% van de HWBP subsidie. Het budget zal in 2018 worden benut.
3	K2018-082	VLRT-4 - Normtraject nr. 20_3	P	2020	2020	Project is in de voorverkenningfase tot en met 2020. Voorverkenningfase kenmerkt zich door het inzetten van innovaties. Innovaties zijn voor 100% subsidiabel. Project wordt verder voor 90% gesubsidieerd door het HWBP. Mogelijk uitvoeringsfase rond 2022-2023, afhankelijk van resultaten uit de voorverkenning. Hiervoor is in 2018 €135k budget beschikbaar gemaakt. Dit is 10% van de HWBP subsidie. Het budget zal in 2018 worden

Nr	Objectnr	Omschrijving	Geactua- liseerd Status	Oorspr. Jaar van aan- vang	Geactua- liseerd Jaar van aanvang	Toelichting
						benut.
51	K2019-001	Schotbalkenkering sluisdeurendok Hellevoetsluis	- P	2020	2020	De investering Schotbalkenkering sluisdeurendok Hellevoetsluis (K2018-100) vervalt bij Water omdat het een project t.b.v. de Waterveiligheid is. De functie van de sluisdeurendok in Hellevoetsluis is vervallen en de waterkering voldoet niet. Dit dok heeft nog wel een functie in het watersysteem, waardoor een nieuwe inlaat aangelegd moet worden. Na het realiseren van de inlaat moet de waterkering hersteld worden. Er is onderzoeksbudget beschikbaar gesteld voor 2019.
Water						
4	7103000015	Peilbesluit de Volharding	P V			In het College van D&H van 1 december 2015 is het concept-peilbesluit De Volharding vastgesteld. De combinatie van een ingediende zienswijze, de wens van een duurzame oplossing, het raakvlak met een KRW-waterkwaliteitsmaatregel, het beschikbare krediet en technisch complexe situatie zijn aanleiding om extra mogelijkheden te onderzoeken voordat wordt overgegaan tot het voorstellen en uitvoeren van een definitieve en duurzame maatregel, in nauwe samenhang met de investering Verb. inlaat Trekdam met Meer&Oude Mol (101100027). Deze beide projecten zijn in onderzoek om met een 35% raming in de begroting 2019-2023 te kunnen landen in jaarschijf 2019 conform de huidige planning, de onderzoeken liggen op schema.

Nr	Objectnr	Omschrijving	Geactua- liseerd Status	Oorspr. Jaar van aan- vang	Geactua- liseerd Jaar van aanvang	Toelichting
5	7103000016	Peilbesluit Adrianapolder	P	2019	2021	Een aantal van de maatregelen gerelateerd aan het project Compenserende Maatregelen Kier zal zo snel mogelijk opgepakt worden, vooruitlopend op de definitieve vaststelling van het peilbesluit. In 2018 wordt nog een aantal onderzoeken uitgevoerd. Voorbereidingsbudget is nodig in het jaar van aanvang van het project, zijnde -in dit geval- 2021.
6	7103100219	Stations en Hoofdpst techn.autom.Waterb	P	2018	2018 2019	Het project Nieuwe Besturing Watersysteem Technische Automatisering (hierna: NBWS-TA) moet de basis leggen voor de visie op de besturing van het watersysteem: WSHD voert het waterbeheer onder alle weersomstandigheden proactief, optimaal en op een efficiënte wijze uit! Mede door gebruik te maken van scenariosturing en gebiedsregelingen. Daarbij vindt centrale regie plaats en kan vanaf overal op een veilige manier worden gestuurd. Hiertoe worden uniforme uitgangspunten gehanteerd en kan op ieder ogenblik transparant over de actuele situatie worden gerapporteerd. Over de periode 2018 – 2021 wordt de basis gelegd voor de visie door het uniformeren van alle geautomatiseerde kunstwerken in het watersysteem. Informatiemanagement ter realisatie van de visie wordt in kaart gebracht, geïmplementeerd en als onderdeel van de Digitale Transformatie overgedragen aan de staande organisatie. Het project zal hiervoor koppelingen met diverse interne systemen realiseren. Dit betreft Enterprise Content Management (Meridian en/of SharePoint), GIS, Maximo en FEWS. Ter ondersteuning van deze koppelingen zal het project een Single Point of Configuration (hierna: SPOC) leveren aan de lijnorganisatie. Ook zullen bestaande werkprocessen daar waar nodig worden aangepast en worden nieuwe werkprocessen gedefinieerd.
7	7103100232	Onderstatio&hoofdpstTechn.autom.waterb		2018	2020	
9	7103100252	Onderstations&hoofdpstTechn.autom.watrb		2019	2020	
8	7103100250	Verbreden watergang (plaatselijk)	P V	2019	2018	Het krediet komt te vervallen omdat de maatregel wordt uitgevoerd in de exploitatie. Er is daarvoor ook geen onderzoeksbudget nodig.

Nr	Objectnr	Omschrijving	Geactua- liseerd Status	Oorspr. Jaar van aan- vang	Geactua- liseerd Jaar van aanvang	Toelichting
10	7103100258	Stations&hoofdpst techn.automatWaterbe	P	2020	2019 2020	Nieuwe besturing Watersysteem technische automatisering Het project Nieuwe besturing Watersysteem – BOS zal verdere invulling geven aan de visie op de besturing van het watersysteem. Over de periode 2018 – 2021 worden de basisregelingen van het nieuwe TA-systeem uitgebreid met meer geavanceerde regelingen voor verschillende omstandigheden zoals scenariosturingen op basis van regen, droogte, wind, energie, e.d.
11	7103100265	Totaal prioritaire knelpunten	P	2018	2019	In Burap II wordt nut en noodzaak van dit bundelkrediet heroverwogen. Voor dit krediet is geen onderzoek in 2018 nodig.
12	7103100281	KRW 2018 - 2021	P	2021	2021	Zie bestuurlijke factsheet 'Uitvoering KRW maatregelen Stroomgebiedsbeheersplan 2 (2016-2021), jaarschijven 2020 en 2021'; geen wijzigingen. Voor dit krediet is geen onderzoek in 2018 nodig.
13	7103100282	NBW 2018 - 2027	P	2018	2019	Vanaf 2017 tot en met 2027 resteert een opgaaf van circa € 18,5 miljoen voor het aanpassen van de peilgebieden in het stedelijk gebied (conform de Kadernota 2014). Hierbij wordt gewerkt volgens de strategie "meekoppelen" met kansen binnen het stedelijk gebied. De beschikbare kredieten waren voorzien om vrij te maken in 2018, maar gezien de beperkte hoeveelheid initiatieven waarbij aangehaakt kon worden, zal dit budget doorschuiven naar 2019. Voor dit krediet is geen onderzoek in 2018 nodig.
14	7103100283	Prioritaire knelpunten (jrschijf 2017)	P	2018	2019	Prioritair knelpunt ongerioleerde lozingen Binnenmaas wordt mogelijk forse kostenpost komende jaren. Deze is momenteel in onderzoek, het krediet schuift om die reden naar jaarschijf 2019. Voor dit krediet is geen onderzoek in 2018 nodig.
15	7103100288	Maatregelen Binnenbedijkte Maas	P	2020	2020 2018	Voor dit project is inmiddels een POP3 subsidie ingediend. De benodigde middelen zijn gefinancierd uit het onderzoeksbudget van deze investering.
16	7103100289	De Eendragt	P L			Investeringskrediet is vrijgegeven

Nr	Objectnr	Omschrijving	Geactua- liseerd Status	Oorspr. Jaar van aan- vang	Geactua- liseerd Jaar van aanvang	Toelichting
17	7103100302	Inlaat Trekdam Meer & Oude Mol	P	2019	2019	Met aanvullend onderzoek wordt gewerkt naar een maakbare oplossing die duurzaam en in synergie met het Peilbesluit De Volharding is. De omvang van de investering wordt daardoor bepaald door de uitkomst van de onderzoeken. Deze beide projecten zijn in onderzoek om met een 35% raming in de begroting 2019-2023 te kunnen landen in jaarschijf 2019 conform de huidige planning, de onderzoeken liggen op schema. Hiervoor zijn geen aanvullende budgetten nodig.
18	7103100305	Prioritaire knelpunten (jrschijf 2018)	P	2018	2020	Voor dit krediet is geen onderzoek in 2018 nodig.
19	7103100306	Prioritaire knelpunten (jrschijf 2019)	P	2019	2020	Voor dit krediet is geen onderzoek in 2018 nodig.
20	7103100316	NBW 2018-2027, jaarschijf 2019	P	2019	2020	Voorbereiding en afstemming met stakeholders kost meer tijd; het krediet zal van 2019 naar 2020 schuiven. Voor dit krediet is geen onderzoek in 2018 nodig.
21	7103100327	4 KRW maatregelen Hoeksche Waard	P G	2019	2019	Het betreft hier een krediet voor maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren om te voldoen aan de KRW resultaatplicht. Het onderzoek om te komen tot effectieve maatregelen en een betrouwbare financiële raming t.b.v. de begroting is afgerond. Voorbereidingsbudget is nodig in het jaar van aanvang van het project, zijnde -in dit geval- 2019. Naam gewijzigd van KRW investering conform WHP jaarschijf '19 naar 4 KRW maatregelen Hoeksche Waard
22	7103100328	KRW invest. nieuw WHP jrschijf 2018	P	2018	2019	De fase van onderzoek en voorbereiding is complexer en vraagt daarom meer tijd; het krediet schuift door naar jaarschijf 2019. Voor dit krediet is geen onderzoek in 2018 nodig.

Nr	Objectnr	Omschrijving	Geactua- liseerd Status	Oorspr. Jaar van aan- vang	Geactua- liseerd Jaar van aanvang	Toelichting
23	7103100329	KRW invest. nieuw WHP jaarschijf 2020	P	2020	2020	Zie bestuurlijke factsheet 'Uitvoering KRW maatregelen Stroomgebiedsbeheersplan 2 (2016-2021), jaarschijven 2020 en 2021'. De onderzoeken om de voorkeursmaatregel te bepalen, zullen dit jaar aanvangen. Vorbereidingsbudget is nodig in het jaar van aanvang van het project, zijnde -in dit geval- 2020.
24	7103100332	NBW 2018-2027 jaarschijf 2020	P	2020	2020	Voor de invulling van de wateropgave (NBW), het voorkomen van wateroverlast als gevolg van inundatie, is uitgegaan van een 'worst case' benadering (aanleggen van waterberging). Door gedetailleerd onderzoek, bijstellen van aannames door optimalisatie databeheer en definiëren en uitvoeren van projecten is een gedeelte van de wateropgave ingevuld en geprogrammeerd. Dit krediet is om de resterende opgave op te lossen. Het bedrag is gebaseerd op het uWBP en zal na de nieuwe watersysteembeoordeling in 2018 zo nodig worden bijgesteld. Voor dit krediet is geen onderzoek in 2018 nodig.
25	7103100335	Wateropgave Zwijndrechtsewaard 2017	P V			Dit project wordt voor een deel opgevoerd als nieuwe investering onder de naam: Aanpassen kunstwerken Wateropgave Zwijndrechtse Waard (7103100348). Dit (deel)project verandert van status potentieel naar gepland bij Burap 2-2018. Voor deze investering is geen onderzoek in 2018 nodig. De rest van het krediet wordt geplaatst onder de potentiële investering Invulling Wateropgave ZW (K2019-002).
26	7103100336	Wateropgave Zwijndrechtsewaard 2018				
27	7103100340	Prioritaire knelpunten jaarschijf 2020	P	2020	2020	Voor prioritaire knelpunten is een aantal knelpunten uitgewerkt in projecten en apart in de begroting benoemd. Deze post betreft oplossen van nieuwe knelpunten die nog niet afzonderlijk als project zijn weergegeven en binnen drie jaar opgelost moeten worden. Voor dit krediet is geen onderzoek in 2018 nodig.
89	7103100346	De Eendragt, fase 2	P	2017	2020	Het oorspronkelijke jaar van aanvang is overgenomen van het huidige project De Eendragt; dit is een vervolg hierop en zal pas in 2020 aanvangen.

Nr	Objectnr	Omschrijving	Geactua- liseerd Status	Oorspr. Jaar van aan- vang	Geactua- liseerd Jaar van aanvang	Toelichting
28	7103300067	VergrotenInlaatdebit automat.Haven	P	2019	2020	De voorbereiding en afstemming met stakeholders kost meer tijd, het krediet wordt naar de jaarschijf 2020 geschoven. Onderzoek ter voorbereiding loopt en zal naar verwachting in de loop van 2019 afgerond worden.
29	7103300117	Voornse Sluis voor bediening op afstand	P G			Het onderzoek om te komen tot effectieve maatregelen en een betrouwbare financiële raming t.b.v. de begroting is afgerond.
30	K2018-041	Diverse problemen oud beijerland	P	2019	2018	In Oud-Beijerland zijn problemen met het watersysteem die als prioritair knelpunt benoemd zijn. Concrete maatregelen moeten worden uitgewerkt om de knelpunten op te lossen, onderzoeken zijn afgerond, dit krediet wordt in 2019 vrijgemaakt.
31	K2018-042	Duiker Boompjesstraat	P V			Vervallen bij burap-1 2018
32	K2018-043	Duiker Dordrecht	P	2019	2020	In verband met externe afhankelijkheid (LivingLab), schuift deze door naar jaarschijf 2020.
33	K2018-044	extra berging VP 152 en VP 157 (peilindicator)	P V			Vervallen bij burap-1 2018
34	K2018-045	Gemaal Biersum	P V			Vervallen bij burap-1 2018
35	K2018-046	Gemaal de Volharding	P V			Vervallen bij burap-1 2018
36	K2018-047	Gemaal Oostvoornse Meer, pompput 3	V			Vervallen bij begroting 2018
37	K2018-048	Gemaal Oudendoorn	P	2019	2019	Onderzoek naar het functioneren van de leiding is duurder dan voorzien.
38	K2018-049	Inlaat Piershilse Haven	P	2019	2021	In 2018 geen onderzoeksbudget nodig. De aanleg van de nieuwe hevel en jaar van uitvoering is afhankelijk van de gebiedsontwikkeling Swaneblake en schuift daarom naar jaarschijf 2021.
39	K2018-050	Onderhoud Havendammen Ouddorpse Haven	V			Vervallen bij begroting 2018
40	K2018-051	opheffen probleem bemalingsgebied Prinsenheuvel	P V			Vervallen bij burap-1 2018
41	K2018-052	Reconstructie nvo's De Elzen	V			Vervallen bij begroting 2018
42	K2018-053	vergroten inlaat gemaal dorpsdijk Rhooen	V			Vervallen bij begroting 2018
43	K2018-054	Zwijndrecht centrum gemaal Merelstraat	P V			Vervallen bij burap-1 2018
44	K2018-055	Zwijndrecht centrum onderdeel hevel Strooppot	V			Vervallen bij begroting 2018
45	K2018-056	Zwijndrecht centrum vervangen duiker Anjerstraat	V			Vervallen bij begroting 2018
46	K2018-087	FE21 Valkeniersweide	P V			Vervallen bij burap-1 2018

Nr	Objectnr	Omschrijving	Geactua- liseerd Status	Oorspr. Jaar van aan- vang	Geactua- liseerd Jaar van aanvang	Toelichting
47	K2018-096	Duiker bij gemaal Sportdorp	P V			Vervallen bij burap-1 2018
48	K2018-097	Duiker Maeterlinkweg	P V			Vervallen bij burap-1 2018
49	K2018-098	extra berging HW 11.2 (peilindicator)	P V			Vervallen bij burap-1 2018
50	K2018-099	Gemaal Arnoldus Botbijlweg	P	2020	2020	Renovatie van Gemaal Arnoldus Botbijlweg is gelet op de technische staat noodzakelijk. Op de huidige locatie is onderhoud alleen mogelijk door het inzetten van een ponton in de vestinggracht van Brielle. Door het verplaatsen van het gemaal naar een andere locatie wordt onderhoud eenvoudiger en goedkoper. Het onderzoek voor deze investering zal in de loop van 2018 aanvangen, de investering staat geprogrammeerd voor 2020.
51	K2018-100	Schotbalkenkering sluisdeurendok Hellevoetsluis	P V			Verplaatst naar waterkeringen.
52	K2018-101	Gemaal/ Duiker Dijkje Rotterdam	P	2020	2020	In geval van calamiteit kan het water vanuit Rotterdam niet verdeeld worden naar de diverse gemalen. In het bestuurlijk overleg met gemeente Rotterdam is afgesproken dat door aanpassing van een aantal kunstwerken een koppeling tussen de diverse peilgebieden kan ontstaan. Betere sturing van watersysteem is daardoor mogelijk en wordt wateroverlast beperkt. Het project staat geprogrammeerd voor 2020 en het onderzoek zal in de loop van 2018 aanvangen.
53	K2018-102	Hevelling Puttershoek	P	2020	2020	Vanuit de derde toetsronde dijkversterking is gebleken dat hevelleiding Puttershoek geen kathodische bescherming heeft. Uit vooronderzoek moet blijken of er kan worden volstaan met het aanbrengen van kathodische bescherming of dat er een nieuwe hevelleiding aangebracht moet worden.
54	K2018-103	opheffen stank bij ongerioleerde panden HW	P V			Vervallen bij burap-1 2018
55	K2018-104	ophoging kade Boezemloozende Strijensas	P V			Vervallen bij burap-1 2018
56	K2018-105	Reconstructie bestaande nvo's De Elzen	V			Vervallen bij begroting 2018
57	K2018-106	Te lage woonwijk Wilgentuin Rozenburg	P V			Vervallen bij burap-1 2018
58	K2018-116	Schutsluis Strijensas	V			Vervallen bij begroting 2018
90	K2019-002	Invulling wateropgave ZW	- P			Dit project komt voort uit het investeringsbudget 7103100335 Wateropgave

Nr	Objectnr	Omschrijving	Geactua- liseerd Status	Oorspr. Jaar van aan- vang	Geactua- liseerd Jaar van aanvang	Toelichting
						Zwijndrechtsewaard 2017 en 7103100336 Wateropgave Zwijndrechtsewaard 2018. Het benodigde onderzoek hiervoor (€25K) zal in 2019 uitgevoerd worden, zie ook nr 25 en 26.
Zuiveren						
59	7304100121	TA Zuiveren (exclusief Dokhaven)	P	2019	2020	Voor het onderzoek (vervanging- en moderniseringsopgave) dienen de huidige kaders en de visie op de (toekomstige) procesautomatisering te worden herijkt. Het onderzoek vergt meer tijd waardoor het aanvangsjaar met 1 jaar opschuift.
60	7304100122	Blowers rwzi Hoogvliet	P L			Investeringskrediet is vrijgegeven.
61	7304100128	Duikschotten rwzi Spijkenisse	P	2019	2019	Oplossingsrichting wordt bepaald. Voorbereiding voor de IBC start in 2018.
62	7304100129	Roostergoedinstallatie rwzi Oud Beij	P	2019	2019	Om de continuïteit/beschikbaarheid van deze installatie te behouden en schade aan installatiedelen zoals pompen, (gevolg)kosten te voorkomen. Oplossingsrichting wordt bepaald. Voorbereiding voor de IBC start in 2018.
63	7304100131	Retourslibpompen rwzi Hoogvliet	P	2019	2019	Oplossingsrichting wordt bepaald. Voorbereiding voor de IBC start in 2018.
64	7304210022	PE-doseervoorzieningen Sluisjesdijk	P G			Dit is een geplande investering vanuit de ALM-Sluisjesdijk en abusievelijk onder de potentiële investeringen geplaatst. Onderlegger is bestuurlijk vastgestelde toekomstvisie Sluisjesdijk. Wordt gelijktijdig uitgevoerd met het project slibindikking, ontwatering en centrifuges (project 7304210036 Centrifuges Sluisjesdijk pompen ontw.slib).
65	7304210024	Deelstroombehandeling Sluisjesdijk	G	2019	2019	Dit is een geplande investering vanuit de ALM-Sluisjesdijk. Onderlegger is bestuurlijk vastgestelde toekomstvisie Sluisjesdijk. Worden gelijktijdig uitgevoerd met het project slibindikking, ontwatering en centrifuges (project 7304210036 Centrifuges Sluisjesdijk pompen ontw.slib). Het project is afhankelijk/gekoppeld aan 7304210037 1-step Anammox Sluisjesdijk.
66	7304210037	1-step-Anammox Sluisjesdijk	P	2019	2020	Variantenstudie is gestart. Verwacht wordt dat de voorkeursbeslissing in de loop van kwartaal 1 2019 wordt voorgelegd.

Nr	Objectnr	Omschrijving	Geactua- liseerd Status	Oorspr. Jaar van aan- vang	Geactua- liseerd Jaar van aanvang	Toelichting
67	K2018-061	Aanpassing rioolgemaal Achthuizen	P	2019	2020	De aanpassing van het rioolgemaal hangt samen met de uitkomst van de ALM studie Goerree Overflakkee. Op basis van ALM wordt bepaald wat de aanpassing en maatregelen moeten zijn. Voorbereiding start waarschijnlijk in 2019.
68	K2018-062	Bioplastics Dordrecht	P V			Vervallen bij burap-1 2018
69	K2018-063	Duikschotten rwzi Dordrecht	P	2019	2019	Oplossingsrichting wordt bepaald. Voorbereiding voor de IBC start in 2018.
70	K2018-065	Gaswassers en ventilatie Sluisjesdijk	P	2019	2019	De werkzaamheden omvatten het schoonmaken, inspecteren, conserveren en repareren van het in- en exterieur van de gaswassers inclusief de revisie van de mechanische ventilatie. Oplossingsrichting wordt bepaald. Voorbereiding voor de IBC start in 2018.
71	K2018-066	ALM ZE Spijkenisse	P	2019	2019	Volgt uit de resultaten ALM; in maart is ingestemd door D&H met de te onderzoeken varianten. Op basis van dit besluit wordt nu de variantenstudie uitgevoerd en in 2019 de voorkeursvariant aan college en VV voorgelegd.
72	K2018-068	Zandsilo's 1+2 Dokhaven	P	2019	2019	Oplossingsrichting wordt bepaald. Voorbereiding voor de IBC start in 2018.
73	K2018-069	Online meters sliblijn rwzi's	P	2019	2020 2021	Toepassing van online-meters in het zuiveringsproces is onderdeel van het toekomstbestendig maken van de rwzi's. De onderzoeksfase start in 2019.
74	K2018-070	Pompen tusseneffluent rwzi Dokhaven	P	2019	2019	Oplossingsrichting wordt bepaald. Voorbereiding voor de IBC start in 2018.
75	K2018-071	Renovatie rioolgemaal Vierpolders	P	2019	2019	Rioolgemaal Vierpolders voldoet op dit moment aan tijdelijke afspraken omtrent de afname verplichting. Oplossingsrichting wordt bepaald. Voorbereiding voor de IBC start in 2018.
76	K2018-072	Retourslibpompen rwzi Dordrecht	P	2019	2019	Oplossingsrichting wordt bepaald. Voorbereiding voor de IBC start in 2018.
77	K2018-077	Centrifuges rwzi Zwijndrecht	P	2019	2019	Oplossingsrichting wordt bepaald. Voorbereiding voor de IBC start in 2018.
78	K2018-078	Centrifuges rwzi Dordrecht	P	2019	2019	Oplossingsrichting wordt bepaald. Voorbereiding voor de IBC start in 2018.
79	K2018-080	Gashouder Sluisjesdijk	P	2019	2019	De gashouder dient als buffering van het biogas uit de gasproductie. De variantenstudie is uitgevoerd. Het project is afhankelijk/gekoppeld aan

Nr	Objectnr	Omschrijving	Geactua- liseerd Status	Oorspr. Jaar van aan- vang	Geactua- liseerd Jaar van aanvang	Toelichting
						302040315 1-step Anammox Sluisjesdijk.
80	K2018-107	Investerings vanuit ALM ZE Heenvliet	P	2020	2020	Volgt uit de resultaten ALM; gestart met fase 1 ALM studie Waterketen. Daarna volgt voorstel voor te onderzoeken varianten. Het onderzoek vindt plaats in 2018 en 2019.
81	K2018-108	Investerings vanuit ALM ZE Hellevoets	P	2020	2020	Volgt uit de resultaten ALM; gestart met fase 1 ALM studie Waterketen. Daarna volgt voorstel voor te onderzoeken varianten. Het onderzoek vindt plaats in 2018 en 2019.
82	K2018-109	Investerings ALM's Goeree-Overflakkee	P	2020	2020	Volgt uit de resultaten ALM; in maart is ingestemd door D&H met de te onderzoeken varianten. Op basis van dit besluit wordt nu de variantenstudie uitgevoerd en in 2019 de voorkeursvariant aan college en VV voorgelegd. Het onderzoek vindt plaats in 2018 en 2019.
83	K2018-110	Beluchttingscompressoren A-trap Dokhave	P	2020	2020	Oplossingsrichting wordt bepaald. Voorbereiding voor de IBC start in 2018.
84	K2018-111	Onthardingsinstallatie rwzi Dokhaven	P	2020	2020	Oplossingsrichting wordt bepaald. Voorbereiding voor de IBC start in 2018.
85	K2018-112	Verwijdering nieuwe stoffen op 4 rwzi's	P V			Vervallen bij burap-1 2018
	Wegen					
86	K2018-113	Verv Openb verlichting jaarschijf 2020	P	2020	2020	Dit betreft een vervangingsinvestering en wordt ingezet voor het vervangen van openbare verlichting ouder dan 40 jaar, zoals opgenomen in de kadernota 2014. De exacte locatie wordt een jaar daarvoor bepaald. Voorbereiding start in Q3 2019. Voor dit krediet is geen onderzoek in 2018 nodig.
87	K2018-114	Vervangen verkeersregelinstallaties	P	2020	2020	Dit betreft een vervangingsinvestering en wordt ingezet voor vervanging van de verkeersregelinstallaties Gebroken Meeldijk en Hoekseweg-Keizersdijk. Voorbereiding gestart. Voor dit krediet is geen onderzoek in 2018 nodig.
88	K2018-118	Verv Openb verlichting jaarschijf 2021	P	2021	2021	Dit betreft een vervangingsinvestering en wordt ingezet voor het vervangen van openbare verlichting ouder dan 40 jaar, zoals opgenomen in de kadernota 2014. De exacte locatie wordt bepaald en voorbereiding in Q3 2020 gestart. Voor dit krediet zal

Nr	Objectnr	Omschrijving	Geactua- liseerd Status	Oorspr. Jaar van aan- vang	Geactua- liseerd Jaar van aanvang	Toelichting
						onderzoek in 2019 plaatsvinden (conform Programmabegroting 2018).
Nvt	7405210040	Verv.buswisselstr.Industrieweg-Rdamseweg	G	2015	2017 2019	De aanpak Rotterdamseweg traject Ringdijk A15 behelst het vervangen van VRI's, onderhoud van de verharding en duurzaam veilig inrichten. De onderzoeken zijn uitgevoerd om de voorkeursvariant te bepalen. Onderzoeken waren duurder dan voorzien.
Nvt	7405210041	Verv. VRI (A15) Rotterdamseweg te Rkerk		2011		
Nvt	7405210042	VRI Rdamseweg-Donkerslootweg Ridderkerk		2015		
Nvt	7405210043	VRI Vlietlaan-Rotterdamseweg Ridderkerk		2015		
Nvt	7405210055	Rotterdamseweg II Ridderkerk		2017		
Nvt	7405210068	VRI Rotterdamseweg - industrieweg		2018		
	K2019-011	Rotterdamseweg Ridderkerk	- P			

Een potentiële investering betreft een investering die in de onderzoeksfase is. Van deze investeringen is een bestuurlijke factsheet gemaakt. Deze fase wordt afgesloten met een IBC. De potentiële investeringen zijn opgenomen in bijlage 8b van de Programmabegroting.

Geplande investeringen zijn opgenomen in bijlage 8a van de Programmabegroting. Deze investeringen zijn in de initiatiefase van het project. Eventueel wordt er gebruikt gemaakt van voorbereidingsbudgetten.

Een lopende investering is een investering in uitvoering. Het krediet is vrijgemaakt. Het verloop van deze investeringen wordt verantwoord in de Buraps en de jaarrekening.

Bijlage 6 Overzicht rechtsgedingen

In deze bijlage is een overzicht opgenomen van de rechtsgedingen waarbij het waterschap is betrokken. Teneinde de procespositie van het waterschap niet te schaden, betreft dit een verkorte en geanonimiseerde versie. Dit overzicht is tot en met 31 augustus 2018 bijgewerkt.

1. Beroep tegen verkeersbesluit Klaaswaal

Naar aanleiding van de afwijzing van een nieuw verzoek om een verkeersbesluit is bezwaar en vervolgens beroep ingesteld. De zaak is gegrond verklaard. Tegen de uitspraak van de rechtbank is hoger beroep ingesteld bij de Raad van State. Daarnaast lopen er nog twee andere zaken, die hiermee verband houden, bij de rechtbank.

2. Beroep tegen verlengen wegen- en watervergunning

Omwonenden hebben bezwaar gemaakt tegen het verlengen van een vergunning uit 2013. Deze bezwaren zijn niet-ontvankelijk verklaard. Een deel van de omwonenden heeft hiertegen beroep ingesteld. De rechtbank heeft dit beroep gegrond verklaard, heeft het besluit vernietigd en bepaald dat de rechtgevolgen van het bestreden besluit in stand blijven. Er is een nieuwe beslissing op bezwaar genomen, waartegen wederom beroep is ingesteld. De rechtbank heeft het waterschap in het gelijk gesteld.

3. Beroep tegen wegen- en watervergunning en verlenging

Na de uitspraak van de rechtbank genoemd onder 3 hebben een aantal van de omwonenden die geen beroep hadden ingesteld alsnog bezwaar gemaakt tegen de vergunning uit 2013 en opnieuw bezwaar gemaakt tegen de verlenging van deze vergunning. Deze bezwaren zijn niet-ontvankelijk verklaard. Het hiertegen gerichte beroep van deze omwonenden liep bij de rechtbank. Inmiddels hebben de betreffende omwonenden het beroep ingetrokken. Hiermee is de zaak geëindigd.

4. Beroep tegen besluit op bezwaar inzake realisatie windmolens

Er is bezwaar gemaakt tegen het besluit tot het vernieuwen van een windpark. Dit bezwaar is ongegrond verklaard. Tegen de beslissing op het bezwaar is (pro forma) beroep ingesteld bij de Rechtbank Rotterdam. De zaak is in behandeling bij de Rechtbank Rotterdam. Het waterschap is in deze rechtszaak in het gelijk gesteld. Tegen de uitspraak van de rechtbank is hoger beroep ingesteld bij de Raad van State. De zaak dient in november 2018.

5. Dagvaarding n.a.v. werkzaamheden in de dijkversterking Hoeksche Waard Zuid

Ten aanzien van de afronding van de deeltrajecten in de dijkversterking Hoeksche Waard Zuid heeft de opdrachtnemer een juridische procedure aanhangig gemaakt bij de rechtbank. De comparitie die in april was gepland is door de rechtbank uitgesteld vanwege een ingediende incidentele vordering.

6. Wateroverlast 2015

- a. Door een groep van agrariërs van de wateroverlast augustus 2015 is een verzoek tot een voorlopig getuigenverhoor ingediend. De verhoren hebben plaatsgevonden. Onze advocaat schrijft nu een conclusie na enquête.
- b. Door een (andere) groep van gedupeerden is een voorlopig deskundigenbericht verzocht. De rechtbank heeft een deskundige benoemd. De deskundige is bezig met zijn onderzoek.
- c. Door een andere gedupeerde is een eis tot schadevergoeding ingediend bij de rechtbank. De rechter heeft het waterschap in het gelijk gesteld.

7. Beroep tegen het uitblijven van een besluit op beslissing op bezwaar en beslissing op bezwaar

Dit betreft een nadeelcompensatiezaak in het kader van een dijkversterking. De rechtbank heeft een beroep gegrond verklaard inhoudende het uitblijven van een besluit op beslissing op bezwaar. Hiertegen heeft het waterschap verzet aangetekend. Het verzet is ongegrond verklaard door de rechtbank. Daarnaast is tegen de inmiddels genomen beslissing op bezwaar hoger beroep ingesteld. Op dit moment vinden er schikkingsonderhandelingen plaats.

8. Wateroverlast 2016

Door twee agrariërs is een voorlopig deskundigenbericht verzocht naar aanleiding van wateroverlast in de Zuidpolder in juni 2016. De procedure bevindt zich nog in het beginstadium. Er is een deskundige benoemd.

9. Beroep tegen kennelijk niet-ontvankelijk verklaren van bezwaar

Er is bezwaar gemaakt tegen het besluit met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens. Het ingediende bezwaar is niet ontvankelijk verklaard. Tegen de beslissing is pro forma beroep ingesteld bij de rechtbank Rotterdam. Inmiddels zijn de beroepsgronden aangevuld. De zaak was in behandeling bij de Rechtbank Rotterdam maar het beroep is inmiddels ingetrokken.

10. Voeging in strafzaak vernieling stuw

Het waterschap heeft zich gevoegd in het een strafzaak als benadeeld partij inzake het vernielen van een stuw van het waterschap. Het waterschap vordert in deze strafzaak schadevergoeding van de schadeveroorzaker. De rechter heeft de vordering van het waterschap afgewezen.

11. Beroep niet tijdig beslissen

Dit beroep heeft betrekking op het niet tijdig beslissen op een verzoek om handhaving en op een beroep tegen de inmiddels door het waterschap genomen beslissing tot afwijzing van het handhavingsverzoek.

12. Aanleg beschoeiing

Dit betreft een eis van een ingeland tot aanleg van een beschoeiing door het waterschap. Het waterschap heeft gereageerd door het opstellen van een conclusie van antwoord. De rechtbank heeft een comparitie van partijen gelast. De datum hiervoor is nog niet bekend.

Bijlage 7 Lijst van afkortingen

AC	Asbestcement
ALM	Asset Lifecycle Management
ANNAMOX	ANNAerobic AMmonium OXidation
Arbo	Arbidsomstandigheden
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AWA	Activeren, Waarderen en Afschrijven
Awb	Algemene wet bestuursrecht
AWZI	Afvalwaterzuiveringsinstallatie
BAW	Bestuursakkoord Water
BBVW	Bepalingen Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen
BBV	Besluit Begroten & Verantwoorden
BEC	bio-energiecentrale
B&W	Burgemeester en wethouders
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BHV	Bedrijfshulpverlening
BTW	Belasting over de Toegevoegde Waarde
Burap	Bestuursrapportage
Ca	Circa
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBL	Cross border Lease
CBP	Calamiteitenbestrijdingsplan
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CDA	Christen Democratisch Appèl
CENIRELTA	Cost-Effective NITrogen REMoval from waste water by Low-Temperature Anammox
CMK	Compenserende maatregelen kierbesluit
CPB	Centraal Planbureau
CO2	Koolstofdioxide
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
CU	ChristenUnie
DAS	Dynamisch Aankoop Systeem
D&H	Dijkgraaf en heemraden
DR	Directieraad
DRSH	Delfland, Rijnland, Schieland, Hollandse Eilanden en Waarden
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
EIB	Europese Investeringsbank
EMU	Europese Monetaire Unie/Economische en Monetaire Unie
ETW	Erftoegangswegen
EU	Europese Unie
Excl.	Exclusief
FTE	Fulltime-equivalent
GBKN	Grootchalige Basiskaart Nederland
GBLT	Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn
GDI	Generieke Digitale Infrastructuur
GGOR	Gewenst (Gewogen) Grond en Oppervlaktewater Regime
GWW	Grondweg- Weg- en Waterbouw
GO	Goeree-Overflakkee
GOAW	Grensoverschrijdend afvalwater
GOW	Gebiedsontsluitingswegen
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GS	Gedeputeerde Staten
ha.	hectare
HHSK	Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
HIA	Hendrik-Ido-Ambacht

HVC	Huisvuilcentrale Noord Nederland
HWBP	Hoogwaterbeschermingsprogramma
HWH	Het Waterschapshuis
HWZ	Hoekse Waard Zuid
IBC	Initiële Businesscase
IBOI	Index voor Bruto OverheidsInvesteringen
IBP	Interbestuurlijk Programma
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IKB	Individueel KeuzeBudget
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
IPO	Interprovinciaal Overleg
ISA	Integrale Samenwerking Afvalwaterketen
KAM	Kwaliteitszorg-, arbeidsomstandigheden- en milieuzorgbeleid
km	kilometer
KNMI	Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut
KPI	Kritische Prestatie Indicatoren
KRW	Kaderrichtlijn Water
Kwh	Kilowattuur
m	meter
MBH	Commissie Middelen, Bestuurlijke Zaken en Handhaving
MBR	Muskusrattenbeheer
MD	Management Development
MLV	Meerlaagsveiligheid
Ministerie van BIZA	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Ministerie van EZ	Ministerie van Economische Zaken
Ministerie van I&M	Ministerie van Infrastructuur en Milieu
MIP	Meerjaren investeringsplan
MJA3	Meerjarenafpraak energie-efficiency
MJBP	Meerjarenbeleidsplan
Mln.	Miljoen
Mm	Millimeter
MOP	Meerjaren onderhoudsplan
MVI	Maatschappelijk Verantwoord Inkopen
MVO	Maatschappelijk verantwoord ondernemen
n.v.t.	niet van toepassing
N.B.	Nota bene
NBW	Nationaal Bestuursakkoord Water
NEN	Nederlandse norm
nHWBP	Nieuw Hoogwaterbeschermingsprogramma
NVO	Natuurvriendelijke oever
NWB	De Nederlandse Waterschapsbank N.V.
NWP	Nationaal Waterplan
Obv	Op basis van
OHW	Onderhanden werk
OTO	Opleiden, trainen en oefenen
OV	Openbare verlichting
OZB	Onroerendzaakbelasting
P&C	Planning en control
P&O	Personeel en organisatie
PFO	Portefeuillehoudersoverleg
PID	Project Initiatie Document
PM	Pro memorie
POP3	PlattelandsOntwikkelingsProgramma 3
PRINCE	Projects In Controlled Environments
PvdA	Partij van de Arbeid
PZH	Provincie Zuid-Holland
RAD	Regionale Afvalstoffen Dienst
RBS	Royal Bank of Scotland
RBVW	Regeling Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen
RoSa	Rotterdamse Samenwerking in de Afvalwaterketen

ROSSA	Resource Oriented Sanitation Services in Adama
RPV	Regionale projectgroep verkeersveiligheid
RvC	Raad van Commissarissen
RWS	Rijkswaterstaat
rwzi	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
SAW	Sectorale Arbeidsvoorwaarden
SER	Sociaal-Economische Raad
SGBP	Stroomgebiedbeheersplannen
SGP	Staatkundig Gereformeerde Partij
SNB	Slibverwerking Noord-Brabant
S&P	Standard & Poor's
SPP	Strategische Personeelsplannen
SROI	Social Return on Investment
SSC	Shared Service Centre
SSK	Standaard Systematiek voor Kostenramingen
Stowa	Stichting toegepast onderzoek waterbeheer
SVB	Slibverwerkingsbedrijf
SVI	Slibverbrandingsinstallatie
SVHW	Samenwerkingsverband Vastgoed informatie Heffing en Waardebepaling
SWOV	Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid
TA	Technische Automatisering
TABP	Technische automatisering en besturingsprocessen
UvW	Unie van Waterschappen
uWBP	Uitwerkingsprogramma Waterbeheerplan
V&W	Verkeer en Waterstaat
v.e.	Vervuilingseenheden
VLRT-4	Vier vervroegde landelijke rapportage toetsing
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VP	Voorne-Putten
VPB	Vennootschapsbelasting
VRI's	Verkeersregelinstallaties
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VV	Verenigde Vergadering
VVD	Volkspartij voor Vrijheid en Democratie
VZHW	Vereniging van Zuid-Hollandse Waterschappen
V3T	Verlengde 3 ^e toetsing
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WBI	Wettelijk Beoordelingsinstrumentarium
WBP	Waterbeheerprogramma
WCK	Waterschapsbrede controlekamer
Wet Fido	Wet Financiering decentrale overheden
wet Hof	Wet Houdbare overheidsfinanciën
WgBP	Wegenbeheerprogramma
WHD	Waterschapspartij Hollandse Delta
WHP	Waterhuishoudingsplan
WHW	Wet Herverdeling Wegenbeheer
WKK	Warmtekrachtkoppeling
WM	Wet milieubeheer
WNT	Wet Normering Topinkomens
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WSHD	Waterschap Hollandse Delta
WSRL	Waterschap Rivierenland
WWV	Commissie Waterkering, (Vaar)Wegen en Vergunningverlening
ZHEW	Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden

